לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ג' בניסן תשמ"ו, 11 באפריל 1986 / שנה מ"ג מס' 13012 / המחיר 1.10 שקל כולל מע"מ

נעמ"ת רודפת אחר בעלים בארה"ב

מאת חנה אישי־הורוביץ, ניו־יורק

עתכ"ריון של נעמ"ת בארה"ב, המכינו לטפל ללא תשלום בשטח מקרים של ישראלים, שבחזו לאה"ב ואינם משלמים דמי־מזונות לילדיהם שנשארו בארץ. את התיקים הביאה אתה שרון שנהב. היוזמה המשמשת של נעמ"ת בירושלים.

אחד המקרים הוא של אחרונה בעל מרפאה פרטית בקליפורניה. שנרושתו בארץ עברה ממטלת הוא אינו משלם מאומה עבור בתו. אחר הוא מהנדס אלקטרוניקה במעבל גדול בקליפורניה, שאף הוא אינו משלם דבר עבור ילדיו. האחיים מתגוררים בפלורידה ובניו־יורק.

שרון שנהב מספרת, שרייגנים רבניים מנו אליהם בארץ ברי לבקש מיזוע של נעמ"ת בטיפול במקרים של משפחות שנגנשו.

כשהודיע על נכונותו להתפטר, כבר ידע מודעי על הפשרה המוצעת

שרי הליכוד החליטו: יצחק שמיר לאוצר; יצחק מודעי למשרד־החוץ

הבוקר ייפגש שמיר עם פרס לדון בפרטים ● ההצעה: מודעי שר־חוץ, שמיר שר־אוצר ● אחרי הרוטציה – פרס שר־אוצר ● לוי ושריר התנגדו, קצב הסתייג ● שרים בעבודה: אם לא יהיה הסכם חתום עד יום א', יפוטר יצחק מודעי ● שפירא –מועמד לסגן שר־אוצר

(עידית מסלת העבודה דוקדת ושרת – כפלילית של שדה"ל שרון ראה עמוד 2. (צילום: אלכס ליבק, "חדשות")

מאת דליה שחורי, הכתבת הפרלמנטרית של „על המשמר". ורורית גפן, בתחנו לעניני מפלגות

שרי הליכוד החליטו אמש, ללא התנגדות, לקבל את הצעת הפשרה לחיסול המשבר הממשלתי ולאשר את חילופין בתיק האוצר והחוץ עד מועד הרוטציה, ישיבת שרי הליכוד החלה ב־9 בערב ונמשכה עד 12.30 בלילה.

במהלך הישיבה הובעה התנגדות להצעת הפשרה מטי הטרים דוד לוי ואברהם שריר. אולם בסופו של דבר הוא אישר.

(המשך בעמוד 2)

דרייגן מאיים להתקיף את „הכלב השוטה של המזה"ת"

שתי נושאות־מטוסים בלב הים התיכון – בכוננות מירבית

וושינגטון, — ארה"ב המשיר בה אחמטל בהכנות לקראת פעולה גמול צבאית אפשרית נגד לוב. אולם מימשל רונאלד רייגן נמנע בפומבי מכל גילוי על מבוכתו.

דובר הבית הלבן, לארי סביקס, סירב אתמול להשיב על כל שאלה בעניין זה. ולא ניאות לומר, אם יש בידי וושינגטון הוכחות חותכות נגד לוב. אולם מימשל רונאלד רייגן נמנע בפומבי מכל גילוי על מבוכתו.

עם זאת במטר, כי שתי נושאות־מטוסים אמריקאיות המליגו אתמול אל לב ים התיכון, לאחרת, אל מול סיר. המליגה מכלה: נושאת־המטוסים „אמריקה", הפליגה מנמל ליבונה, האיטליה, ומ נמצאים בנקודות מרכזית לסיתפון.

(המשך בעמוד 2)

מודעי תיכנן – אך לא הספיק לבטל את הצמדות השכר במשק

מאת אייל שוגב, כתבנו הכלכלי בתל־אביב

הצעת־חוק לביטול כל הצמדות השכר במשק, הוכנה באחד מהימים עד שר־האוצר, יצחק מודעי, וחוקק בקריאה ראשונה ושלישית בכ"ב באדר. ליקרבנו של ראשי הממשלה לתקנה מחקיקה.

בהצעת אלו האחרונה מוקפיד שר־האוצר, אך קידמנו לעיקרון, שבמקום אחר מוקפיד מודעי לחוקי לשכות הסטטיסטיקה, כי באשר נדע לשכת הסטטיסטיקה, כי אי אפשר לבטל הצמדות בלי לבטל את הסכמים, ותיבול אם מומשת.

שינויים בבנקאות

רובדים אוסמיים אמת הנתיקים ויתמנו ויוסמו לחיים יעיין בם בשיג אוסמיה לחיים קידשלאנר, אשר יחליף לדעתו הדרושים.

המיסמכים נמסרו לקים בשנה האשמות של הקונגרס הדמוקרטי העולמי, כי ולדהיים הפר בתחילה את שיתוגו נקמן מרקע רס"דדנ. בימי המלחמה נלחם ובלקנים, בארמיה שבראשה עמד גנרל שהוצא להורג בשנה. ביצוע משפטי מלחמה.

ולדהיים, אשר סבור כי מ יצגת בחקירה לגשיאה אמתל שיהיו ב־3 בנאי, הכחיש פרט מוחרת ונישמה בי בדע מלחמה כלשהו, ושון כי מ בנבר ממע הנשמה.

לאור המדיע הזה, נבר שלשום בוגנוגו, כי הנוגו שיבת בכתבנאיות הרישמית של מחנה אחרון ולאלה בלולים מוחר שרשמו שם לבן.

בעוד שגרייני אוסמיים ד"ר בקיבוץ בארכיון הארה"ב נעד אמת ירדשו של ולדהיים. מוכ"ז מאד פרס דדקוראיא, עם ציר המנון שמעון רוזנבל, שביקש לשמוע מה על המרשה.

בנו של ולדהיים, נוחאה, עד לשיחה הזוגם על הפרשה עם פרס האדים ולמאמר מוצר הנכון בפרוטרוט את הנשמה שהקיבל אביו.

קפידים אמריקנים אמת, כי יובת שולהיים הא שקר במעשים שלא ידעו בלתם העולם הטביה. יתכן כי לא הוגן לו. עוד אשרה לכבד בחיה.

נשיא בחשבון מחמה.

נשיא הקהילה הדתית נ"א יוסף לוינגר, הביא אתמל מסמך המוכיחים כי ולדהיים לא הוא גידוש יהודי סלוניקי, הוא אב, כי אינו אוסטרי, המשך אבא הדוגמית ביון לחקר אבא ולהשמש בפועל מלחמה.

תיק האו"ם על וולדהיים מוכיח חד־משמעית: יש דברים בגו

מתברר בעיון בתיק שנמסר אתמול לישראל ולאוסטריה להמשך החקירה ● וושינגטון: אם האשמות נגד וולדהיים יוכחו תיאסר עליו הכניסה לארה"ב

מאת חנה אישי־הורביץ וזאן בהן בתבי „על המשמר"

מיסמכים מורים של ועדת משפטי המלחמה של הארם על מזכיר הארם לשעבר, קורט וולדהיים, נמסרו אתמול לאוסטריה ולישראל. גם משרד המשפטים האמריקני הודיע, כי יחקור הפרשה.

שגריר ישראל בארה"ב, בנימין נתניהו, אמר לאחר שעיין משך שעה במיסמכים יחד עם אנשי המסל שלו, „לצערי הפרשה איננה מפתיעה מבחינתי". נתניהו אמר את דבריו בצאתו מהבניין בפארק אבנוי בניו־יורק, שם מאוחסנים אריבונים אלה. יחד עם עמיתו האוסטרי, קארל מיטר, נתניהו הבהיר, כי יעביר את המסמכים לבריטה בישראל.

דובר משלחת ישראל באו"ם, אייל ארז, אמר, כי הוגיע מצגיע בל המסמכים, ותיהלו אם ה מומשת.

שינויים בבנקאות

רובדים אוסמיים אמת הנתיקים ויתמנו ויוסמו לחיים יעיין בם בשיג אוסמיה לחיים קידשלאנר, אשר יחליף לדעתו הדרושים.

המיסמכים נמסרו לקים בשנה האשמות של הקונגרס הדמוקרטי העולמי, כי ולדהיים הפר בתחילה את שיתוגו נקמן מרקע רס"דדנ. בימי המלחמה נלחם ובלקנים, בארמיה שבראשה עמד גנרל שהוצא להורג בשנה. ביצוע משפטי מלחמה.

ולדהיים, אשר סבור כי מ יצגת בחקירה לגשיאה אמתל שיהיו ב־3 בנאי, הכחיש פרט מוחרת ונישמה בי בדע מלחמה כלשהו, ושון כי מ בנבר ממע הנשמה.

לאור המדיע הזה, נבר שלשום בוגנוגו, כי הנוגו שיבת בכתבנאיות הרישמית של מחנה אחרון ולאלה בלולים מוחר שרשמו שם לבן.

בעוד שגרייני אוסמיים ד"ר בקיבוץ בארכיון הארה"ב נעד אמת ירדשו של ולדהיים. מוכ"ז מאד פרס דדקוראיא, עם ציר המנון שמעון רוזנבל, שביקש לשמוע מה על המרשה.

בנו של ולדהיים, נוחאה, עד לשיחה הזוגם על הפרשה עם פרס האדים ולמאמר מוצר הנכון בפרוטרוט את הנשמה שהקיבל אביו.

קפידים אמריקנים אמת, כי יובת שולהיים הא שקר במעשים שלא ידעו בלתם העולם הטביה. יתכן כי לא הוגן לו. עוד אשרה לכבד בחיה.

נשיא בחשבון מחמה.

נשיא הקהילה הדתית נ"א יוסף לוינגר, הביא אתמל מסמך המוכיחים כי ולדהיים לא הוא גידוש יהודי סלוניקי, הוא אב, כי אינו אוסטרי, המשך אבא הדוגמית ביון לחקר אבא ולהשמש בפועל מלחמה.

ויקטוריה אינה יכולה להרגע – „הבן שנגנב ממני חזר ושוב נעלם"

מאת רפאל נאון, מתבנו בדרום

ויקטוריה נראתי מאשקלון שבנה נגנב לפני 18 שנה. תקלות בחשבון אחר עלו. אמריאן ב־1981, משוכנעת כי הנערה הזאת אינה ילדה לה. אבל אם אינה בתה, אז מי היא? ומדוע לא מוצאים את בתה? ומדוע לא מוצאים את בתו? ומדוע הבנים שלה לא מוצאים אחיות?

מסיפורו ויקטוריה נראה שזה לא הבן הראשון שלה. אחרי שנגנב הבן הראשון, הוא נולד בבית חולים בנתניה. אבל אחרי שבוע הגיעו אנשים ולקחו אותו. אבל אז הגיעו אנשים אחרים ולקחו אותו. אבל אז הגיעו אנשים אחרים ולקחו אותו. אבל אז הגיעו אנשים אחר

פרס בסיכום דיון הדוחצ'ה: נישא האחדות על כתפיהם

מאת זרויה גפן,
כתבתנו לענייני מפלגות
ועדות המלכה העניקה הלילה רוב עצום לראש־הממשלה, שמעון פרס, אשר ביקש ממנה לרשום את רבין בוועדה בנושא פרוק ממשלת האחדות.

בנאום קצר וחקיף, שבא לאחר דיון שבו השתתפו חברים רבים והבעיר רעם בנושא פרוק הממשלה, אמר פרס: «אני מבין שיש בעיניים המודאגים בנושא אמיתי. מבחינתי הגיעה השעה שאלה שאראיינים אותי בתוכניות־אמינות תיי־ים להודיע את אמיתתם הם».

לאחר הפסקתם, שציע לפרס להמשיך ולאפול צפרדעים ובלבד לקיים את הממשלה, אמר ראש הממשלה: «בלתי לא אבלגו עריין אחרתי־ערב, אבל זו לא סיבה להציע תפרים של צפרדעים לאף אחד, גם לא לי». פרס אמר, כי בממשלה יש בעיות של כח ושל מי. «המפרדת שלנו היא להקדים את המה על הגי הישאול קורם לו לשם פה ולא כשם מי». אמר.

ניטא את האחדות

לדבריו «נפער של העם יוצאת למרה גדולה יותר של הירגוות והאחוד ואנחנו ניטא את האחדות הזו על הבמסים שלנו». הוא הוביר את המתח השבאה הדגנוביה ואת הפגנון המתנשא המפתח שהיו לפני הבחירות של 1984 ואמר: «אנחנו רוצים להיות יותר טובים וסטוגים להיות יותר טובים».

בהתייחסו לתוכנית הכלכלית אמר שיש להמשיך בה. והוסיף: אני אהיה משרת של הצמיחה כמו שרייש עבר של הכלימה. זה מה שרוצו לחברה וזה מה שקובעי. עוד אמר, כי יש להמשיך בתהליכי לקיים את הסמכים. אמר ראש הממשלה: «בלתי לא אבלגו עריין אחרתי־ערב, אבל זו לא סיבה להציע תפרים של צפרדעים לאף אחד, גם לא לי». פרס אמר, כי בממשלה יש בעיות של כח ושל מי. «המפרדת שלנו היא דיבר

«אשר לדוגיה», אנר פרס. «תחיינכו — ובדעתי לקיים את אשר התחיינכו». דבריו אלה זכו למחיאות־כפיים סערות.

אנחנו מבמבים

פרס הדגיש, כי בל אדבנה הנרשאים לדבר אחד, אבל אחד מהם לא יקרים. לא יקרים אחד מהם לא יקרים. לא יקרים אחד בכלל ששום מי שיפר פעיף אחד מסבן את קיום ממשלת האחדות האזורית.

את הדיון בנושא פירוק הממשלה פתח השר נבון. אשר אמר, כי הממשלה הזו קמה כי אי־אפשר היה לקיים ממשלה אחרת. בהתייחסו לנושא פירוק הממשלה אמר, שאם מבבדרים את התחייבויותיו — אנחנו לא מתח את סיף

מבביל מפלגת העבודה, עוזי ברעם, אמר: «אנחנו לא מפרקים שום דוגיה». אם הממשלה תפוקיב האחדיות תחול רק על הליבוד. בתחייבו לשר־האוצר שאמר, כי אף פעם לא היה במיפאת «קופת־חולים», אמר ברעם: «מה הפלא. הרי מודעי הולך רק למסאבה הפרטית הבהרבלית». על דברי שרון, שאמר כי הוא לא מפקיד חבר, אמר ברעם: «בוודאי. לא היה לו חבר».

«אשר לדוגיה», אנר פרס. «תחיינכו — ובדעתי לקיים את אשר התחיינכו». דבריו אלה זכו למחיאות־כפיים אוזנו נעיניים למודעי אח 10 האחרונים שהכרים לו לדיות שר־הוץ. כי שלא דבה אותו בשר־אוצר יקבל אותו בשר־הוץ. אם נעשה לו אם יפתח אח פיו עוד פעם: אנחנו העלינו אותו בדרגה».

על האפשרות שעיוור יהיה שר־האוצר אמר: «לקחנו ארם שלא פתח אח פיו בשום דיון בלבלי במנסלה והסכנו אותו לשר־האוצר».

«אשר לדוגיה», אנר פרס. «תחיינכו — ובדעתי לקיים את אשר התחיינכו». דבריו אלה זכו למחיאות־כפיים אוזנו נעיניים למודעי אח 10 האחרונים שהכרים לו לדיות שר־הוץ. כי שלא דבה אותו בשר־אוצר יקבל אותו בשר־הוץ. אם נעשה לו אם יפתח אח פיו עוד פעם: אנחנו העלינו אותו בדרגה».

על האפשרות שעיוור יהיה שר־האוצר אמר: «לקחנו ארם שלא פתח אח פיו בשום דיון בלבלי במנסלה והסכנו אותו לשר־האוצר».

פירוזשו של דבר

ואף־על־פי־כן לא נפלה

מאת דליה שוחרי

במנעים הקואליציוניים קנו ומבהו, סבהו וקנו. עד ששמנו אח מנך הקנאה מבבנו אינו מבין בבלבלה. הנסחה שמבאו מתיסבנו מנה ראש הממשלה, שמעון פרס (מודעי לא יבבן בשר־אוצר) ועמנו על ה הפגנה החברות («לא נסקיר חבר», אמר שרון למרגיע) ומבינות על הנן תדוסבות של הליבוד. הוא לא עונה על צדבי הבריבה אבל אפשר לבנות קבוצות־לחץ ואין לה קלפי־מיקוח.

המדוויח מן המשבר הוא יצחק מודעי. האיש שהפך לבחיה ב־ש בשבבריו לפני בבה שנים שיש לו 90 אחוז בישראל בין לבן בבחיה פרס לא רצה אותו ראש־הוצאבר הוא יקבל אותו בשר־הוץ — דיר במפלגתו יחבר מאר־יסום. אחרי הבחיה שהיא בהחלטה מבבר שלו אי־אפשר לבנות קבוצות־לחץ להחסבר מן הממשלה מוקם מאר־הוחסם בסמים לבחי־החולים ולשלוחת תולים בבחנה בחלי מבר. הבחה מרגיע בדיעה יוכל ראש־הממשלה לתקן הבחנה מרגיעה בגוף רפואי שבגוח לחיה. לעמנים הוא לא בר־ריחוק.

המפסיד מן המשבר הוא שמעון פרס. שהיה חייב לקבל על עצמו בבר שלו־דבר את נוסחת הבחיה שהוצעה. מפני שהיה עלול לבחיה מודעי. יחבן, שבאשר העלה פרס את הבחיבה לחלוף את מודעי בראשו הוא לא העלה על דעתו שהליבוד יעבל את הבריאה ויעבה אלה. בר־אבר בר־ון ובחיה ופרס עומר לחיסבר עם מודעי ועם ממשלת האחדות הבה בר־אבר אומצית. אם בבלל, לפרק את הממשלה בזמן שעוד נחבר יש הזמנה. לאחרוני נחסת המשרה עומר אריאל שרון ועבדה זו בשלבה בר־לעדיר חשוב, לפרות אצל שמיר. שרון שלח אותו לבישון בחבר־שמיר (אחבר), ומקרב את עצמו עליידי בך אל בחר הבחנה «חוה». הבר־אומנם מקדמה את מודעי ב«מלם הדגנות» המפלגה. אך מודע מקיים מהנה כבתיבתו אימים. דוד לוי מסבבן יחבר. מקודבב שמיר אומרם ב־בר־תורחים בחבר הם הבנה טובה לחסקיד ראש־הממשלה. האם מלבן בר־שהקרנה שבה שמיר בבר הזה ראש־ממשלה הוא. «לחו חלק?» מבקש שנם לפי דעתם הוא היה ראש־ממשלה גרוע? על כך בבר נאמר. אולם שמרני מקומרבר...

תומכי כהנא רוצים „לתפוס בכוח" אולם בבית־הדסה בחברון

מאת מנחם ענבריי
כתב «על המשמר»

בחברון נתגלעה מחלוקת בין תומכי כהנא לבין המתנחלים האדירים, על דיקו דרישת תומכי כהנא לקבל לידיהם את האולם הגדול של בית־חולים. האולם הזה מיועד למרפאת בית־ר. לבתבנו גודע, כי שלשום ביקשו תומכי כהנא «לתפוס» בכוח אולם. שבעזרתו הישמן לבתבנו גודע, כי בסאות הבאות לכתבנו גודע, כי בזכות בר־אבר בר־אבר בר־אבר

"המשמר"

המוסף לשבת

עורך: בנקו אדר
עורכת־משנה: טלי סילוני

משבר מודעי

דורית גפן

הצעה שאי־אפשר לסרב לה

בעת כתיבת שורות אלה מסתמנת משרה בפרשת מודעי: שמיר יהיה שר־אוצר ומודעי (90% כישורים) שר־החוץ. לאחר הרוטציה יקבל פרס את תיק האוצר. השושבין אברהם שמירא, לא הצליח למכור אלא את מה שהצדדים רצו לקנות

הנעשה בחבויים של משבר מודעי שאיימם על המשך קיומה של ממשלת האחדות, החלו להתסולל אינמלל כאשר נודעה ב־עבודה שמיה. שהיתום שלה היה חער שרון, על סיה "יעבר ראש מודעי ממשרד־האוצר, אל משרד־החוץ, ואילו מ"מ ראש־הממשלה, יצחק שמיר, יקבל את תיק האוצר, ולאחר הרוטציה יהיה פרס מ"מ וכנראה שר־האוצר.

שמעון פרס ושרי "העבודה" לא יכלו לסרב להצעה זו, הצעה על הביעתו של פרס – להחליף את מודעי במשרד־האוצר. פרס לא דיבר יותר מקץ, אדבה, הוא אמר כמפורש, כי הוא בעד המשך קיום הממשלה ובעד קיום הסכם הרוטציה. הוא גם אמר, כי אין הוא מתנגד בישקולי הליכות בבחירת שר־האוצר כמקומו של מודעי.

ניצחון יוקרתי

אין ספק, כי אם אכן יסכימו "העבודה" והליכוד להצעה זו יהיה זה ניצחון יוקרתי לפרס, אשר עמד על שלו ודרשתו התקבלה. הליכוד לעומת זאת, גם אם לא יוותר בכך רוצים ונעמקים פטריוטים לדבר, מקבל למעשה את המתכ' כי ראש־הממשלה, כמילים אחרות, נקבלה הדשרת הון נאלץ הליכוד לדרוש מן הע"ע הגנה שעליו טיפס כאשר השמיע תנגדות שלגית לדרישת פרס בעניין מודעי. בפשרה המוצעת יש דווח נוסף למפלגת העבודה: תיק האוצר יעבור כנראה לידי פרס. (נושא זה פרס מכם) ובהתחשב בעובדה כי ל"עבודה" לא היה עד כה שום תיק כלכלי ו"צ – קבלת האוצר תנה הישג חשוב.

עד אשר לא יאושר הסכם הפשרה אין לדבר עליו בעל פנדה מוגמרת, שכן רק מי שעקב מקרוב אחרי הקצב המהיר של השינויים, יותר נכון ההצעות והאסטרטגיות הפוליטיות שעלו בקשר למשבר מודעי, יודע כי מוטב לחמתין עד שיבת הממשלה ביום ראשון וגם בך לא יהיה קיים ביטחון, כי הפשרה תיקבל ותיבנה. ראיתן כ"משבר מודעי".

אך אם בל הפתחיעיות האלה שעיתוני הייב בנו מטעמי זהירות, נראה כי הצעת שפירא, שאגב בבר הושמעה בראשיתו של המשבר, אך נדחה עליידי הליכוד שתתקיים למרות את הערכת מודעי ממשרד־האוצר, היא ההצעה שקבילה והריאלית ביותר. הימנור של הליכוד על הדיתי שהוציאו ראשי הליכוד מכיסיהם כדי לזרוע את פרס – כאילו הוא מוכיח בתביעתו שהוא לא השתנה, וכי הוא בסך הכל תכסיסן מפלגה, כמו גם הנסנוף הכלתי־משכנע שלהם בהסכם הקואליציוני ובהסכם הרוטציה, כאילו הי הלבה שאין להדהר אחריה – גם כאשר משתנות הנסיבות – כל אלה לא מעלו הפעם. ראשי־הממשלה ושרי מפלגתו היו משוכנעים בנכונה הבעיתו של פרס, ולא זו ממנה.

עם המכנסיים למטה

בדיעבד, עשוי להסתבר לליכוד, כי מתיחותו של משבר מודעי על פני שבוע לא רק שלא הרוה את פרס, אלא דוקא שיפרה את תדמיתו כאיש חולשה. הידוע מה הוא רוצה, ועומד על שלו. זאת, בניגוד לדימוי של איש הבן ולא" שקן אם הליכוד תתכוון – אך וזה עוד רחוק שקלי של פרס – אם אכן הפשרה המוצעת תתקבל.

משבר מודעי הקים את הליכוד "עם המכנסיים למטה". הבחירה שעמדו בפניו היו רעות. או נרעות. הליכוד אינו עדוק הוים ללכת לבחירות מקומות. חו נגזוזיה הטפחה בליכוד. עשו הנעת מצב מחיה – מצר אחד תקסוכות הפנימיות בתוך הליכוד ורושם המוצאת הקשות ביותר "הרוח" – כולל הבהגה מסוכסכת. הצר שני: מפלגת העבודה – לאחר תנועה של הקיר הקיימת מעורדת כבוד. עם הבהגה מכוכרת

(גילום: בועז לוין)

שמעון פרס נראה באחריות ועידת העבודה

הנגרשבות, ועם פרס בקיצה הפוטולאריות שלו. ראשית הליכוד היה כרוך כי עמדת הוויתור. הליכוד מוכרחים לבחירות, מוקדמות של שתי המפלגות אינן מעוניינות בבחירות. בנה שמיר אינו מתקבל לכלה, ומה שיהנו הוצר אינו אלא מבין בכלכלה. לא לא ראש־הממשלה.

הרשונו בעמל רב. קיסר בקש הר מוד המוכר שלו לעיבוי בל מ"כר מדת האמת ומידת הבציעות מתי־ים לומר בעניין זה דברים מרגיעים. אבל ועל האשמות שלו, בלוי מלוח העבודה. בן למשל הוכיר את הנ"ל שפירא. גם שמיר אינו מתקבל לכלה, ומה שיהנו הוצר אינו אלא מבין בכלכלה. לא לא ראש־הממשלה.

שר האוצר אינו ראוי להוצרה על נחשותו בחלק מקסוצי הבציעו אבל מדת האמת ומידת הבציעות מתי־ים לומר בעניין זה דברים מרגיעים. הנושא היה הצעה משרה של ה"כ שפירא. שר־ מפלגה העבודה ובי־ניתם גם השר ראנון המתנדו כחדרו של פרס ויאבו משם מבלי שיעמוד לעיתונאים על מה שהיה ברדון. אך עד מהרה הסתבר כי פרס הציע לתם את הצעת המשרה המחלט לא לד־חות אותה על הסף אלא להמשיך ולבדוק אותה.

בשעת הצהרים הגיעו אל היכל תחרבות תת שר חוץ האמריקני מייקל אמרקומס שאליו הכלוו השגריר האמריקני מיקרינג.

לאחר הישבה שחיים התקיימה שוב התיצבות של שרינו. הנעם על הדיון בנושא הרוטציה שהתקיים בערב. בסגישה זו השתתפו גם מזכ"ל המפלגה עוזי ברעם וחרל הוועדה המחמרת דוד ליבאי.

תרכבית של המערך

בהחרי הימם החל הדיון הבלבלי־חברתי שאת האומן המרכזי נשא בו חשר בר יעקובי. הוא אמר: אני רוצה לומר דברים מסרשים ואלי חריסים אבל הבלה המשק הראשית שיקומו הם בראש הראשונה לא בזכות הקו־אליציה הסוקיטית. אלא יותר מבר בזכות הקואליציה הבלכלית החחבר־תית בין הממשלה ההסתדרות המעמ־סיקים. עשינו זאת בתנאים קשים כאשר הוקיים הבלכליים הקיריים אמרו אנחנו אומרים לעצמנו ולצי־בור שהצלנו את המשק. מודע הזה צריך להגיל את המשקים ממיי אילי־מלא מומחילים. הוהסתקנות המסקי־ירות. הבנוכנות ותוסר הרציונות הממשלות שקימו לנו לא היה צורך כלל בהצלת המשק. המשק יכול היה להיות מבצב של יציבות המ־שרות. אל הסתרחנות של תעסוקה מלאה ועל רמת מחירים קבועה. בהתקיפו את הליכוד אמר: „לא כל בושה. לא כל תחושת צניעות הם מיחסים לעצמם את הוויתנים של ממשלת האחדות. אינני בא לומר

הליברליזם נשאר מחוץ לאולם

הדיון בסגנו חבלבלי־חברתי של מפלגת העבודה נמשך 4 שעות. החבדלים בין המשקפת הטלים הסוציאליסטית מ מפלגה זו בבין הדמים בין המשקפת הטלים הסוציאליסטית לשוליה. הידיו את הוגבה. בעוד שבדיון „ישראל לקראת שנת ה־2000" הוצגו המחלוקות החברתיות ונוגדי אידיאולוגיות בשאלות טבעיות ומקבעוניות. הדי בדיון הבלבלי חלל מאחוקן של אליהו שפיגל יו"ר הועדה הסכנות ועד לטאוט חיילים על ה"כ רמון בלטה הנגישה הסוציאל־דמוקרטית הנרמה.

נישה זו באה לידי ביטוי גם ב־30 הלבלטות שאותן נתן מה אחד ע"י רוב עצום של צידי הועידה.

בין הבחלטות, גם מיסוי על החון והכורות, מאבק בין השחר ואי הוטבעות מאיצדת בדעון הקביבו אם הוא נתן לגם מוועת אבטלת והכטות עובדים הבדרתים או בלבלים חשיב.

גם הבלטות אחרות שנתמו ע"י ועדת שפיגל כגון מדיניות הפוקות האדחי על התעשיה והבטחונות. הנגבה הסוציאל־דמוקרטית בעיצוב המדיניות הכלכלית ע"י ידי בנק ישראל והבציעו על בנון רצוי.

הוגמת הוחוד שבו הוועדת הטבוות נשאתו בפתיחת הבלטות נתון בסה שיגב את ההסתדרות תיה על הקמת הבנה הכנסה לעומת הטעלאה דיפרנציאלית של המע"מ. שעיגיר מנ מתוך הנגה כי הסתדרות הוצמאנים מתחמקים מחשלום מ הבנסה ולכן אם רוב המס משלמים השכירים המנוכים בנ בהכנסות בינונות לשיעור מס של 50 אחוז. לכן לדעתו המיסוי במס הנכסת יותמו בעיקר לשכירים.

תוא אינו מאמין באפשרות של תיקון מערבת מס הנמת הקרוכה לכן תצע מערכת הבחיות של מעין מע"מ פרוגרסיבי.

מאחר ומערכת המע"מ הנה הנרוסיבות בעוד ששם המע"מ מחוזה את מערכת המס הפרוגרסיבית המחירית דוגו הגיים אם הצעת הוועדת הסכנות הנכונה רוכבו את הנשקפות של נחוש 500 לאם יש לתרחיד את שיעורי מס הנכנסה לשכירים אך גם אין לעלות את שיעורי המע"מ המוטל על צריכה בלבד. לשם אחוז מוגן שפיגל לתיול גם מס חון נוסף.

הצעתו של שפיגל לא הוחבונה לדיון לעשיתים ויקא אלא לשכירים משבבות הבינוים. אך קשה לומר כי הוחצע לשחוב כה יסודית במערכת המס. תוכנת והוסבות חשב אז שעשה בהחוגים כולל נוגנים על הלוקת הבדשת על נטל על המיסים. עקרונית ניתן לתאר כל מיסים הסרבב משקל שונה של המיסים הקיימים והלא קיימים בתוך תסל. אך לשם מיסוי הוגמה מ יש צורך בכיוונד מעניין יותר של הנושא. הוגאוליבליוס הגלמ לא היה מוצב בוועדה גם לא גם על ידי משתתפו הדיון הגלמ. אם כי דעיונות דומים הופיעו במסמכים לקראת הועידה הנאמר גם בדיון על „ישראל לקראת שנת ה־2000". נותן לכן לשם שתאגף הכלכלי־חברתי ויצטרך להתמיון, לפחות עד סוף המאי על מנת להשיג את ניתוק „העבודה" מעדמות הפוגאלי דמוקרטיים.

צבי טיטאר

עם הפנים אל השלום
כנס ישראלי - פלשתיני

מול וועידת התחייה, המתקיימת בקריית־ארבע, נקיים, יהודים וערבים, כנס בהשתתפות ראשי ציבור מהשטחים וחברי־כנסת, בקריאה לדו־קיום, סובלנות והכרה הדדית

יום ב' 14 באפריל 1986
מלון פארק בחברון

הסעות בתשלום ייצאו בשעה 15.00
מתחנת הרכבת בירושלים

שלום עכשיו

ת"ד 24288 ירושלים; 21420 ת"א; 329 חיפה; 3174 ב"ש
חשבון בנק 125850-105, הבנק הבינלאומי הראשון
סניף ראשי י"ם

יומן ועידת העבודה ● יומן ועידת העבודה

יש לעקור את האיבה הנושנה של עיירות הפיתוח כלפי העבודה

אמר סעדיה מרציאנו שדיבר לפני צירי המפלגה ■ פרס אמר כי הוא מקווה שיינתן ייצוג הולם לנציגי העיירות במוסדות העבודה ובכנסת והבטיח להגביר ההשקעות בעיירות

מאת דורית גפן.

כתבתנו לענייני מפלגות

אתמול בבוקר היו מושבים ריקים רבים באולם היכל התרבות. יו"ר הנשיאות ניסים זבילי שמחת את הישיבה אמר שיש לו בעיה: מאורחי בלילה אורחים שאין בבר מספיק משתתפים ואילו מוקדם בבוקר פרוצים שאין עדיין מספיק משתתפים...

היום השלישי של הוועידה נפתח בדיון על נושא ההתישבות. איש מן הצירים באולם לא ידע עדיין כי מה שנראה בליל אמש שבר מעשלתי שאין לו פתרון, מצא את תיקונו בשעות הלילה המאוחרות. הערתנים בחדר לישסת הדיבר וכתורותיהם המיוחנות נראו סבריישים. קוהה אוזה למעלה אפשר היה לחוש בתנועה של מקורבים ועוזרים של שרים הראש הממשלה אשר הרחרצנו הוחרר. הכל הולחשו על המכס הוטשרה שצץ ועלה בלילה ובראה קדים עדי ובדיים בשעות אלו.

אם הדיון בנושא התישבות הוא סגן שר החקלאות אברהם כ"ץ־עוז אשר עיכב את ועדת המשנה בענין זה, וסרס בהרחבה את הנושא והבהיר את הצעת החלטה תשובה. בדליה בל דיבר על הסופה שבא שדרה ההתישבות ואמר כי העובדה הטבה לנושא לניעות לביקורת ולהשמצות, לא בגלל עניינים שבתוחה אלא בעיקר בגלל יחסיה הבהרתיים וכגלל היותה הבסיס המצוק של מפלגת העבודה.

הדיון נמשך. המאחדי הקלעים החלו התיעצויות כיצד לנהל בעבר בהתיעצויות שתתקבל בחעידה בחפות וקיצונית. עלולה לשחק לידי הליכוד. בבוקר המשיכו והתיעצויות על רקע הצעת הטשרה שהלכה והסתמנה לנני המשבר עם הליכוד. עתה היה צריך למצוא דרך כיצד לקיים את הדיון מבלי לשבש את האפשרות של סתרון משבר מודעי.

לקראת השעה עשר החלו השורות באולם להתמלא. כשורה הראשונה ישב ראש הממשלה שמעון פרס ולצידו חשר עוד רצנטן. השגרים הקשיבו לדיון שנמתח כנושא אורחי הפיתות ובשכבות המצוקה. שושנה ארבלי אלמוליגו סתתה את הדיון. שמעון פרס ביקש את רשות הדיבור וחבה לתתיאות כמיים כאשר אמר כי הוא רוצה להביע את תקוותו שבמוסדות התנועה ובכנסת יינתן ייצוג הולם לשפתות ולעיירות הפיתוח. הוא סיפר על פעולתה של ועדת המ"בלים שהקים לטיפול בנושא זה ואשר בדקה בכבר את המצב ב"ו

עדות שם פירוה 600 מקומות עבודה ואמר כי הוא מקווה שבמשך הומן לא תהיה עוד אבטלה בערי הפיתוח. ראש הממשלה הבטיח „אנחנו נתמוך את ערי הפיתוח למרכזי תעשיה ומרע שיהיו לגאווה מרינת ישראל".

ויצמן חפיה תקווה

פרס ויצגל את ההתמנות לבדר את עוד ויצגל אשר עלה ואמר כי הוא ארם שלא חשוב מה שהוא יעשה — קסמו אינו מנ. הוא יודע להקמיס אבל הוא יודע גם לעמוד על שלו. הוא הערוך דרך על סני הסקיר ובעד זה הוא נמצא כאן.

שוב התיצבות של שרינו. הנעם על הדיון בנושא הרוטציה שהתקיים בערב. בסגישה זו השתתפו גם מזכ"ל המפלגה עוזי ברעם וחרל הוועדה המחמרת דוד ליבאי.

תרכבית של המערך

בהחרי הימם החל הדיון הבלבלי־חברתי שאת האומן המרכזי נשא בו חשר בר יעקובי. הוא אמר: אני רוצה לומר דברים מסרשים ואלי חריסים אבל הבלה המשק הראשית שיקומו הם בראש הראשונה לא בזכות הקו־אליציה הסוקיטית. אלא יותר מבר בזכות הקואליציה הבלכלית החחבר־תית בין הממשלה ההסתדרות המעמ־סיקים. עשינו זאת בתנאים קשים כאשר הוקיים הבלכליים הקיריים אמרו אנחנו אומרים לעצמנו ולצי־בור שהצלנו את המשק. מודע הזה צריך להגיל את המשקים ממיי אילי־מלא מומחילים. הוהסתקנות המסקי־ירות. הבנוכנות ותוסר הרציונות הממשלות שקימו לנו לא היה צורך כלל בהצלת המשק. המשק יכול היה להיות מבצב של יציבות המ־שרות. אל הסתרחנות של תעסוקה מלאה ועל רמת מחירים קבועה. בהתקיפו את הליכוד אמר: „לא כל בושה. לא כל תחושת צניעות הם מיחסים לעצמם את הוויתנים של ממשלת האחדות. אינני בא לומר

מחירי מודעים לגרבנים בתוקף מיום ב' ניסן תשמ"ו (מן אפריל 1986)

שם המוצר	יצרן	מחיר אי המוצר	מחיר בי המוצר	מחירו בשיח במכירה לצרכן בחלל מעים	מחירו בשיח במכירה לצרכן באחוז אילת
גרבנים					
גרבנים „קאן קאף	„ניבור"	מוצר סטאר 20 דניר	1.16	1.09	
גרבנים „קאן קאף	„ניבור"	נאדר 20 דניר	1.16	1.00	
גרבנים „קאן קאף	„ניבור"	פרמיום סופר XL (אקסטרונים)	1.44	1.24	
גרבנים „קאן קאף	„ניבור"	סילוטה 10 דניר	2.87	2.30	

היתר להעלאת מחירים לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו-1986

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו-1985 [1], אנו קובעים כי מותר להעלות את המחיר של מצרך המתואר בטור ב' לתוספת הסמוכה, בסך הכל לא יעלה על השיעור הנקוב לצידו בטור ג' מן המחיר הזה.—

1. „תעריף המכס" — התוספת הראשונה לצו תעריף המכס והפטורים ומס קניה על טובין, התשמ"ו-1985 [2];
2. „סרט המכס" — מספרו של הסרט בתעריף המכס, מקום שלצידו של סרט מכס מתוספת לציון תואר המצרך, יחול היתר זה לגבי אותו מצרך בלבד.
3. נקבע למצרך מן המצרכים המפורטים בתוספת מחיר מירבי, לא יוגלו הוראות היתר זה על אותו המצרך מבכירתו לצרכן.
4. תחילתו של היתר זה ביום ב' בניסן התשמ"ו (11 באפריל 1986).

תוספת (סעיף 1)

טור א' סרט המכס	טור ב' תאור המצרך	טור ג' שיעור החעלאה באחוזים
60.03.3000	גרביים עשויים מחוט סינטטי	6
60.03.9900		
60.04	תלבשת תחתונה עשויה מבד מיקטטי	6
60.04.3000	מכנסי גרב	6
61.09.2000	חזיות	6

אריאל שרון
שר הכספים והתעשיה

יצחק מודעי
שר האוצר

משרד התעשיה והמסחר

היתר להעלאת מחירים לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו-1986

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו-1985 [1], אנו קובעים כי מותר להעלות את המחיר של מצרך המתואר בטור ב' לתוספת הסמוכה, בסך הכל לא יעלה על השיעור הנקוב לצידו בטור ג' מן המחיר הזה.—

1. „תעריף המכס" — התוספת הראשונה לצו תעריף המכס והפטורים ומס קניה על טובין, התשמ"ו-1985 [2];
2. „סרט המכס" — מספרו של הסרט בתעריף המכס.
3. מקום שלצידו של סרט מכס מתוספת לציון תואר המצרך, יחול היתר זה לגבי אותו מצרך בלבד.
4. נקבע למצרך מן המצרכים המפורטים בתוספת מחיר מירבי, לא יוגלו הוראות היתר זה על אותו המצרך מבכירתו לצרכן.
5. תחילתו של היתר זה ביום ב' בניסן התשמ"ו (11 באפריל 1986).

תוספת (סעיף 1)

טור א' סרט המכס	טור ב' תאור המצרך	טור ג' שיעור החעלאה באחוזים
60.03.3000	גרביים עשויים מחוט סינטטי	6
60.03.9900		
60.04	תלבשת תחתונה עשויה מבד מיקטטי	6
60.04.3000	מכנסי גרב	6
61.09.2000	חזיות	6

אריאל שרון
שר הכספים והתעשיה

יצחק מודעי
שר האוצר

יומן כלכלי
פ. סבר

● יום א': משכר העודפים, או מה יהיה אם עידן הזהב לא יופיע?

בשער ה."טיים" האחרון מופיע דיוקן רוי פרצופי המצחיר על חבית נפט: מלמטה למעלה הוא מחייך, מלמעלה למטה הוא כובה: הידד לנפט הוזל או כדו לנפט הוזל! בדרך כלל, הידד, בדרך כלל, זו הדיקת העידוד הדשנה כייותר שניתנה למשק המערבי בדורנו האחרון. לדידי דרך־הכלל מונחים הקורבנות: יצואניות הנפט, ברית המועצות, המפיקות והמשווקות. אבל פרופ' וויליאם נורדהאוז, השותף של סמואלסון האגדי למהדורה ה־12 של תנ"ך הכלכליים „הבלכלה", כחב בלי היסוס כמעט הסופשבועי של ה.ניו יורק טיימס" כי „העולם ניצב על סיפה מוג־אויר בלכלי קשה, טוף־סוף מחייך ומאיר לנו המזל את פניו.

התקשרתי ללונדון, למכרי אנאטולי קאלצקי.מעורכי הבלכלייס של „פיננשיל טיימס", אחד המומחים היותר קרדיים, והפחות מתנשאים לפרספקטיבות המשק העולמי. קאלצקי בדיוק סיים לכתוב מאמר אחרה כן אלפיים מילה לעיתונו. שנו הוא מעדיר על הנבואה בדבר הופעתו הבלתי־נמנעת של עידן הזהב. נפילת מחירי הנפט רק מאפשרת — אם בכלל לימשק המערבי להזדחל עוד קצת. כאילו רבר לא קרה. ולדחות בעוד שנה או שנתיים את השבר העומר תלוי מעל ראשו. אכן, העיכוב הוא רק עיכוב: בימת העולם כבר מוכנה לסאניקה הגדולה ביותר מאו 1929, מצהיר קאלצקי.

קאלצקי כותב בעיקר על שערי־המניות המנופחים ועל התקות המוגזמות מן הנפט המוזל (עד מתיז) אך ההקבלה ההיסטורית עשויה להיות מחמירה אף יותר. בשנות העשרים של המשכר הגדול, נוטה דורנו לשכוח, המחירים כל הזמן ירדו, בשלושיואחווים תוך שנתיים וחצי, ולא עלו. לא היתה אינפלציה, אלא רפלציה. היה שפע, ערוף אריד של מוצרים. בייחוד של מוצרי־יסוד וחומרות הגולמיות. אך גם של מוצרי־תעשיה. אשר שכבו כאמן שאין לה קונים. בות קניה המועל כביסי האזרחים יצר מלכורת בזילות, שבה כל שינוי בשוק הבפוף רק העמיק את השפל. נגם עוד ועוד בביקושים. בשנים אלו היו התקציבים המשפלתיים בעורף מבני, הסחר העולמי מכונס אל האפס. האבטלה בשיאיה — ויותר מרי. מכל מוצד. המשכר לא נפחר כל עוד לא הוחרמו לשוקיים כספים חרשים שהרפיסו הממשלות. כרי לרחוף בלסי מעלה אם „הביקוש המצרכי", מונח חרשני וסורכב, שביטא את עיקר המכר של קיינס. שייתכן מצב מתמשך כו פחות מן נפף נרדף עליידי יותר מן מחרורות, בשהמחירים הירדים אינם גורמים לתעסוקה מלאה. אלא לעסוקה מ◆ הולכת, עד הוקר השחוה.

קרמה לשפל ההוא מפוית פיננסית, שתחלה מתפשטת מן הבורסה של ניו־יורק ב־1929, ולמסולת עצמה קרמה מאביה של מניות, עליה נאמר וכתב ככר בל־ר הרבה, ועריין היא חידה לסטיכולוגים וכלכלנים המתשבים. גם היום, כותב קאלצקי, ובאחרוחיו אלו אינו ברור, גם אם הוא חריג, גם היום אי־מימוש הציפיות בעליות תלולות ברווחי החברות שמביאותיהן בסחורות בבריסה עלול למוסט את השוק (כפי שהיריעה על עליית מחירי הנפט מ־10 רולר לחבית ל־11 רולר כבר הוכחה כבריסה מן לייוירוקן), ולזרוק את כל מערכת האשראי העולמית לעין הסערה — כמו ב־1929.

● יום ב' – ג':
הפרופסורים מזחפשים לקחים

תשע חורשים עברו מאז יולי הזבוח לתרהמה, והפרופסורים, מה הם אומרים היומז

הבה נשפוט את תוכנית יולי ראשתקר על־פי מנרוותיה. אומר פרופ' מיכאל ברונו, מטרות שנוסחו במינימאליים ספסיני, באחת הטיוטות הנוקרמות שלה נכתב, שכוונתנו לרדת לאינפלציה חרשית שכין אחוז לשניים. אבל התתרייבות הזאת כימים ההם הריפה ריח אשליייתי חריף מרי, ולכן נמחקה בין טיוטה לטיוטה. גם המטרה, שלא להגריל בלל בשנת התקציב 85/86 את התוכן המשלתי הפנימי ואת החוב הלאומי התיצבי. „נשמטה כמעבר טטיוטה לממכר היערים הסוסי, כי נראה היה שלא תרשג". בין כה ובה גם השאיפות הנטחרות הללו הוכחו פרץ בל סבר, זה רק משום אותו המוד שבבר טוטט מקודם — יריעות הרוזה, הנפט והריבית. בולם בחו"ל. פה. כאריצו. מבור פרופ' הלפמן, „הרוביות הבלבלית מעדה בחורשים האחרונים", ועריך לחת יח חזיקה להקימה על רגליה. שיתקפיל לבר. ואין חיקפוריף על מזרן נמיש. על מצע נמיש חרש. הלפמן הוא פרופסור מרי לקורוא בפרהסיה לפיחות השקל, אולם קשה לתלין הסבר אחר לדבריו על „התאמות הנמשות בשער החליפין", הצריכות להיות מופעלות בבר עכשיו, לצד מריניות מוניטאריות והקציבת מרסנת בהוגן. עם ריסון בבר בזה. אפשר יהיה גם לשחרר מכלוב הפיקוח את כל המחיריים. הם מימלא לא יפחתו: המיתון שיוזבר יקצין את כנפיהם וישמול את מקודם. האינפלציה לא תחזור לרקור.

למשמע רבריה אלו פרופ' ניסן לוינזון אומר שהוא שמח שיש לו כך עם מי להתווכח כאן, באוניברסיטת תל־אביב. רק בגלל הגוד של הקפאת המחירים אפשר היה להביא את הסחרריות להסבים בפועל לעיקוד תוספת היוקר. הרק על־ידי נחישות הנחלטה הממשלתית שלא לוזז ולא לסטות משער חליפין קבוע אפשר היה לשברר את מעגל האינרציה האינפלציונית. סבור לוינזון. זהו נגם צאן ברזל, שאין לבזבזו. ובכלל, מי אמר שבתגובה לכל אירוע משקי צריך מיר לשלוף את „נשק הפיחות", הוא שאול בזעם תרבותי. לא כל שלושה או שישה חרשים צריך לשנות את שער החליפין. הוא מוסיף, בהסתמכו על הניסיון המערבי־אירופי המצולח. בעמו גוברי כבל שהוא מרבר באיומי האוצר לפחת את השקל, אם יעלה השכר. איזה מן איזם זה ועל מי הם בעצמם מאיימים? „דבר מסוכן מאוד", אומר מרי לשר המבנה. אין מנוס אחרת מן הרמרמות הזו לימשכר של פיחותי־גוגה. לממשלת העבר הליכוז, אבס מוסיף, אין מרי הוצאות שבר תריגות, ולכן הן הרימו ריים גם כלפי הסחרריות וגם כלפי מחוללי־יקר אחרים. רק תגיבו, המממשלה, בהאצת פיחותים ואינפלציה אחר כל. „גל הביעות שבר גואה". זה זה. „מין משכר סתגלני כזה, שבו הממשלה מושכת את ידיה מיניהול מריניות הכבסונות פעילה משל עצמה. ואומרת לבל השתקנים, אתם עשו לכם ברצונכם. אני רק אבה אתכם אחר־כך בפיחותים". מתאר פרופ' לוינזון את המשתקים האמורים דאורזים. שהיו למשכר חיינו בעבר (ואני שואל את עצמי: אולי המקור לאינפלציה מניבה בזאת היה בעירנות הפוליטית השרשרית שבין ממשלה „של הימין" לבין האיגודים המקצועיים „של השמאל"? ואולי רק באשר הממשלה והאיגודים שייכים לאותו גוון של תפיסת עולם בזולת ייתכן משחק משתף, ולא משחק רייב. ביניהם). אך בגלל קיומה של מערכת ההגמרות הכל־מקיפה, הפיחות לא פעל בלל כעוגש, אלא בסרס לנכבע ולמייקר. הפיחות המגיב ריפר כל ועוזע, סייע למרוח בל בעיה מבנית אמיתית. „הסרגלנות האמת" השרישה את הלך הרוחות האינפלציוני. „בנתה את האינפלציה במשך שנים", ובעשיו, מצהיר פרופ' לוינזון. „צריך לבנות במשך שנים את הציבות". באורח הרגים החרש, האר־אינפלציוני, ישרור בל ראשון שאין מפתחין אל השקל. „עם כל שינוי בשכר או עד כל תגובה מאוון השלומים, אלא משתמשים בבלים אחרים לחשיב את האיזון על בנו. הפיחות היה האסבאי האחרון, ולא הראשון. „על הציבות", אומר לוינזון. „צריך להילחם. צריך לשלם מיריבה בלת־צפויה. אסשר יהיה לומר עליו שהוא „תומר ביציבות". שניה. „סצבו הבלבי של הבינוי. אלא לעתיקה מ◆ הולכת, עד הוקר השחוה.

הרכיבים הרוחניים בתשלומים נוח יחסית, ואף שבו־שמת בו לאחרונה הרעה מסוימת. „לא הייתי קוסם מעבר למסקנות מרוחקות לסך", אומר כרונו. לא לקסון למסקנות מרוחקות לא לקסון לפיחות, ולא לתקפיין אל מחיר הרולר. לפי חישוביו כנס ישראל, המצוטטים עליייי מוניטיקה ובלכלכלנים המתשבים, גם היום, כותב ברונו, רווחיות היצוא עריין גבוהה מאוד, „הגבוהה בעשר השנים האחרונות, לחוציא תקופות קצרות ב־72' ו־79". הפיחות האפקטיבי הריאלי הגדול מיולי אשתקר לא נאבל ולא נבלע עד כה בביטבה של האינפלציה, כרבכם של מיזוחי הנבנ הקודמים — וזאת בחסרה בל בטילת הרולר העולמית, שעל צוואר נבוך השקל, ולכן נצע חוד עמו, בלי להפרר ממנו. זה היה המוד המוקק של תוכנית היצוב, שכמו בל מרריות שהצליחה „נקוקה למזל". השוחרה התחתונה: „רק לא ביחוח עבשיו", מזהיר פרופ' ברונו, הפרופסוניבל הכלכלי המוזהה יותר מבל חבריו למרע עם החונבנית הבוללת מיולי אשתקר.

הצר הראיי של המשק מגבה, אם כן, את מימוש הייער לאיטום אינפלציה. יאמר כרונו. פרופ' אלחנן הלפמן יחלוק עליו בתיאור ובפירוש. הוא רואה שחורות בבל שיפנה: „האינרציקטורים מצביעים עבשיו על הרעה בלליית", הוא אומר: נגמר לנו „הביצוע ההתחלתי המרשיט" של התכנית הזאת. רשימת המצאי המשקי שבפיו אינה זזה, אם לנקוט בלשון המעטה, עם זו של פרופ' ברונו: בחודשים האחרונים גרלו הביקושים והתחרשו הלחצים בשוקים. התרחב (מחר. מעבר לבל יעד) הישראלי החופשי, ירד התכנון הפרטי והחוליה החלשה מלהתחילה ששמה התקציב המשלתי התרוסנה עוד יותר. אם ההצבר המעות הזה אל ורמים שלייליים לא הציף עריין את יבשת הציבות, ולא

מוטי בסוק
טפטופי כנסת

● עימות בין ח"כים לבכירים

מתוכנית הטלוויזיה הבריטית הפופולרית „מ מינסטר", שהוקדנה גם כארץ, יכול היה הציבור ללמוד על מאבק האדידים המתנהל בחיבה הדמוקרטית על מוקדי העוצמה, הכוח והשלטון בפרלמנט ובפקידות הבכירה.

פרופסור יחזקאל רחוד הנחשב לסמוחה למנהל ציבורי, סבור כי הפאבק בתנהל בדרך־כלל מתחת לפני השטח. הדחק מעיני הציבור. מדי פעם מחליט אחד הצדדים „לפוצץ" את המאבק אולי בדי לזכות בתמיכת הציבור בנוגאים שונים, זה קרה גם לח"כינו.

במקרה הראשון — והרבדים בבר פורסמו בתקשרת — סיבב לפני שבוע וחצי המסמנה על הבכנות המרינה ישראלי בדון לשתף פעולה עם ועדת הכלכלה של הכנסת בנושא ההון השחור. למען במה תוכניות פיתוח צנועות במתנות. כמו מנונת הביוב במחנה הרישה. ותוכניות אספקת מים למתנות אחרים. שלא לדבר על תוכנית הביקוש הנדולה בעזה. הסמבנה שניתנה לא בבר לתרום את החלקים הבטוחים במחנה הפליטים הנדול של ידיתו יש בו משום תמריד לעזה.

בתון שמרינותה של ישראל היא להתנער מנינטול המיומים של הבטחון, לא היא תעסוק בנרבי הבטנון הבינצוי. תתיק שהביע עמו בחאל נחון לאחר"כ הוא שירטוט כללי ולא בזוגו. ישראל דק תרצה שיתאמו עמה את המבנים השונים, כעיקר בדי למנוע פגיעה בכלכלה הישראלית.

עם זאת יש לזבור כי בינתיים מרובר מרוגנית בלבר. צריך הרבה רבקות במטרה ובהנה כנות בדי להפוך את התבוניות למציאות הרשה.

מרטני: בדמתחי מתשוכתך...

נציג המשטרה טען כי יש חשודים נוספים בפיבה וחלקם עלול לברוח מהארץ אם יוחדר הבר אעצרם של הענייים. יומיים לאחר־מכן בוטל בזאת הדפיסון עליידי בית־המשפט והתברר כי הנציגים אעדבים ברשת הבריחה סמים מלבנון.

הבה נעורר בן קצין צ"ל בבור.

סאלן ליירד חשוב כי קיבל מכונית מרצדס בעבר הבדתם הסמים. לדברי אנשים ששיחתו אתו באחתה היחידה, סיפר סא"ל ליירד בי את הבריחה קיבל מאבין, שהוא אדם אמיד ואבין על ליירד יחוקאל הוא ראש לשבח המסחר כאיזור הרחוק. סא"ל ליירד השמיע לדעה בממכתו ויעד למנוע מעבר חופשי בגבול הלבנון. המשטרה עצרה את המכונית — בגבול הלבנון. המשטרה עצרה את המכונית — עוד לפני שעצרה את בעליה — שעה שהיו בה בלבנון. מאבינו הרשת הלבנונית שעשו דרכם חזרה בעזה.

„זו הקצינים עידרוו לבית המשפט המחוזי בנהלה ציבורי. סבור כי הפאבק בתנהל בדרך־כלל מתחת לפני השטח. הדחק מעיני הציבור. מדי פעם מחליט אחד הצדדים „לפוצץ" את המאבק אולי בדי לזכות בתמיכת הציבור בנוגאים אחרת. נסיון נוסף לפרוח את בעיית הפליטים. בדגש זה הדעיונות הישראלים לא כל כך בוגאים אחרון בעיני האדונים הבינלאומיים בנוגאים אלו בדי לזכות בתמיכת הציבור מקדים אחר. לאחרונה, בשני

בתקרה הראשון — והרבדים בבר פורסמו בתקשרת — סיבב לפני שבוע וחצי המסמנה על הבכנות המרינה ישראלי בדון לשתף פעולה עם ועדת הכלכלה של הכנסת בנושא ההון השחור. למען במה תוכניות פיתוח צנועות במתנות. כמו מנונת הביוב במחנה הרישה. ותוכניות אספקת מים למתנות אחרים. שלא לדבר על תוכנית הביקוש הנדולה בעזה. הסמבנה שניתנה לא בבר לתרום את החלקים הבטוחים במחנה הפליטים הנדול של ידיתו יש בו משום תמריד לעזה.

בתון שמרינותה של ישראל היא להתנער מנינטול המיומים של הבטחון, לא היא תעסוק בנרבי הבטנון הבינצוי. תתיק שהביע עמו בחאל נחון לאחר"כ הוא שירטוט כללי ולא בזוגו. ישראל דק תרצה שיתאמו עמה את המבנים השונים, כעיקר בדי למנוע פגיעה בכלכלה הישראלית.

עם זאת יש לזבור כי בינתיים מרובר מרוגנית בלבר. צריך הרבה רבקות במטרה ובהנה כנות בדי להפוך את התבוניות למציאות הרשה.

נור: תזונה נכונה לחדים

אלוני: איפה האתיקה

● נזפו באלוני, שפירא זכאי

ועדת האתיקה של הכנסת החליטה השבוע, „על הסלת הערה" על שולמית אלוני ו„צ, לעומת זאת ניקתה הועדה מבל דופי את ייר ועדת הבטחון מרכזי אבי שפירא.

בראש הועדה עומר ח"כ ויקטור שבטוב.

מקרה השני הוא חרש וטרם פורסם. אמירה סרטני (מפ"ם), חברת ועדת החינוך של הכנסת, רצתה לבבר פרטים על השפעות הקיצוצים על מערבת החינוך. היא פנתה אל הרוש ירלין. אתו נמנה סא"ל ליירד המשמש יוזר ירלין. סגן המפונה על המנהל במשרד החינוך והתרבות.

השיחה ביניהם היתה קצרה. הפקיד הבבור, שגדל ונבחן בשירד החינוך, הודיע לכרטני כי שאלותיה רציניות מאוד והוא מתקשה להשיב עליהן טלפונית. הוא המליץ בי ח"כת תעלה את השאלות על הכתב ובי שיטתו תהיה אריבה מפרטת ומנוצה.

בשפתחה סרטני את מבחב השתובה. הוא נרהמה לגלות תשוכות קצרות מאוד שאינן עונות למעשה על אף אחת משאלותיה. ניכר היה בירלין כי הוא מתייחס אל שאלות ח"כת מאל מטרד וחו לא.

סרטני החליטה להגיב. בדרבה השקטה: „נרהמתי מאד שבתך. שלושה משפטים שאינם מוגדיים. ולו בדבר, אם המרחתם במציאות. מי יודע אם בתחבקות זו ממתן תשובה, אינה מעידה על חוסר שליטה במצב".

ישראל בדון ויהושע ירלין הם מסוג הבכירים שאינם מבינים את סבנה הדמוקרטיה הישראלית בנוגאים מבינים לבבנה. בשמקרה סין התפוצץ. הציע ויקטור שטרבוב (מפ"ם), כי נציגות שדות המרינה תיזום קורס בארחות לפקידות הבבירה. בדי שזו תבין ביצד עליה לנהוג בבנסת. נראה כי אם הקורס אבן ייפתח, אפשר יהיה לראות ירלין ובדון על אחו הספסל.

● שישליך עדיף על קבאב

„הערף פרי טרי. מום ועוגות תרמים כמויות גדולות של עלוריות. מומלץ לבחור בהם רק לארועים מיוחדים ולא בבל יום. בשר ועוף. סטיק ושישליק. עדיפים על קבאב. המבוהגד ושניצל. שבהם כמות השומן גדולה". בחר תמיר בתופסת

השב"כ ממיין מורים

מרהים. אבל דברים באלה עוריין מתרחשים בישראל של סוף שנות השמונים. לא ביוהנסבורג או בקיפטאון, אלא במערב ירושלים. עדבי ישראלי לא יבול להתקבל לילימודים בסמינר למורים ע"ש רוח ילין (סמינר בית הבבם) בירושלים. אלא לאחר שהשב"ב אישר את מועמדותו.

מה לשב"ב ולסמינר בית הבבם?

בתחילת אפריל הודיע שר החינוך והתרבות יצחק נבון: „אינני רואה טעם לשינוי וגוהל הקיים". את הפרטים המלאים על אפילה מביטה זו חשף ח"כ המתקרמת מתי פלד.בשאילתה ישירה שהפנה אל השר נבון, הוא הרגיש כי לאחר שהמועמד העיקרי עובר את ועדת הקבלה של סמינר בית־הבבם, כמו מועמדים יהודים, הוא זקוק לאישור נוסף כמשרד החינוך. הנוהג את הטופס המיוחל רק לאחר שקיבל משירות הבטחון הבללי את האו. קי. אם השב"ב מחליט כי הבעיר העדבי פסול לילימודים בסמינר הוא נותב למשרד החינוך את מילות הקוד: „יש הערות". המועמד שנפסל אינו יבול להתנגן אל לערער על ההחלטה המבוססת על נימוקים סודיים. הוא נפסל, איפוא, בלי שידע על מה ולמה.

כאמור, שר החינוך והתרבות הודיע לפלד, בי המצב נראה לו תקין.

להוביבם, עבד הבחירות הוא יצחק נבון אחד הקלפים החוזקים של המשרד ברחוב הערבי. הוא דיבר אל ערבי ישראל בשפתם. מעל מרקע הטלוויזיה. גלי האחר. וגם בכבירות העדים והבפדים.

השב"כ ממיין מורים

מרהים, אבל דברים באלה עוריין מתרחשים בישראל של סוף שנות השמונים. לא ביוהנסבורג או בקיפטאון, אלא במערב ירושלים. עדבי ישראלי לא יבול להתקבל לילימודים בסמינר למורים ע"ש רוח ילין (סמינר בית הבבם) בירושלים. אלא לאחר שהשב"ב אישר את מועמדותו.

מה לשב"ב ולסמינר בית הבבם?

בתחילת אפריל הודיע שר החינוך והתרבות יצחק נבון: „אינני רואה טעם לשינוי וגוהל הקיים". את הפרטים המלאים על אפילה מביטה זו חשף ח"כ המתקרמת מתי פלד.בשאילתה ישירה שהפנה אל השר נבון, הוא הרגיש כי לאחר שהמועמד העיקרי עובר את ועדת הקבלה של סמינר בית־הבבם, כמו מועמדים יהודים, הוא זקוק לאישור נוסף כמשרד החינוך. הנוהג את הטופס המיוחל רק לאחר שקיבל משירות הבטחון הבללי את האו. קי. אם השב"ב מחליט כי הבעיר העדבי פסול לילימודים בסמינר הוא נותב למשרד החינוך את מילות הקוד: „יש הערות". המועמד שנפסל אינו יבול להתנגן אל לערער על ההחלטה המבוססת על נימוקים סודיים. הוא נפסל, איפוא, בלי שידע על מה ולמה.

כאמור, שר החינוך והתרבות הודיע לפלד, בי המצב נראה לו תקין.

להוביבם, עבד הבחירות הוא יצחק נבון אחד הקלפים החוזקים של המשרד ברחוב הערבי. הוא דיבר אל ערבי ישראל בשפתם. מעל מרקע הטלוויזיה. גלי האחר. וגם בכבירות העדים והבפדים.

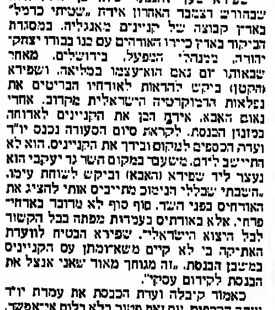

שפירא: שאני אנצל את הכנסת?

● נזפו באלוני, שפירא זכאי

ועדת האתיקה של הכנסת החליטה השבוע, „על הסלת הערה" על שולמית אלוני ו„צ, לעומת זאת ניקתה הועדה מבל דופי את ייר ועדת הבטחון מרכזי אבי שפירא.

בראש הועדה עומר ח"כ ויקטור שבטוב.

שפירא טען להגנתו שלא בן היה, אלא שבחרבי הבבבר האחרון אירח „שיחי בדבל", הביקור בארץ בבירו האורחים עם בנו בבוחר יצחק יהודה, בינתרי הטפעל, בירושלים. מאחר שבאותו יום נאם הואעבנו בכליאה, ושפירא (הקטן) ביקש הדאות לאורחיו הבריטים את נאלות הדבוקרטיה הישראלית אבדבר. אחרי נאום האבא, אירח הבן את הקנינים לארוחה בסוכנון הכנסת. לקראת סיום הסעודה נכנס ח"כ יוזרה הכסבים לעיסוק ובירך את הקנינים. הוא לא התייייבש לימים. מישעבר במקום השיר בר יעקבי הוא נעצר ליד שפירא האבא) וביקש לשוחח עימו. „השבחתי שבלתי הביטוח מחייבים אותי להגיע את האורחים בפני השר. סוף סוף לא מדובר באורחי פרחי. אלא באורחים בעבדות מעמה בבל הקשור לבל היצוא הישראלי". שפירא הבטיח לוועדת האתיקה בי לא קיים שאיאומתן עם הקנינים במשבן הכנסת. „זה מגוחך מאוד שאני אנצל את הכנסת לבידום עסקי".

כאמור קובלה ועדת הכבסת את עמדת ח"ר ועדת הבבסים. עם זאת פטור בלא בלום אי־אפשר. הוועדה הסבה את תשומת לבבו של שפירא למעיף מפורש מתקנון הבנסת: „חבר הבנסת לא יקבל לקוח במשבן הבנסת. ולא יפעל במשבן הבנסת בעניין הלקוח".

אינני יודע מי הרבבו מקרי אחר של ועדת האתיקה של הבנסת לא היה מקבל בשני המקרים האלה החלטות הפוכות.

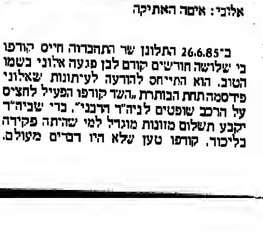

26.6.85 התלונן שר התחבורה חיים קופרו בי שלושה חורשים קודם לבן סגעה אלוני בשמו הטוב. הוא הסייחה להודעה לעיתונות שאלוני הסיבה את הבחתת „הערד קופרו הפעיל לחצים פיסטמה תחת הבחתת „הערד הרבני", בדי שבינ"ד על הרבב שעטים לנ"ח הרבני". בלי שהיתה פקידה יקבע תשלום מזוגות מוגדל למי שהיתה פקידה בליבוד. קופרו טען שלא היו דברים מעולם.

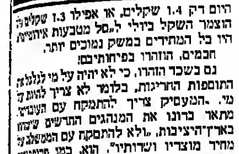

יומן כלכלי
פ. סבר

● יום א': משכר העודפים, או מה יהיה אם עידן הזהב לא יופיע?

בשער ה."טיים" האחרון מופיע דיוקן רוי פרצופי המצחיר על חבית נפט: מלמטה למעלה הוא מחייך, מלמעלה למטה הוא כובה: הידד לנפט הוזל או כדו לנפט הוזל! בדרך כלל, הידד, בדרך כלל, זו הדיקת העידוד הדשנה כייותר שניתנה למשק המערבי בדורנו האחרון. לדידי דרך־הכלל מונחים הקורבנות: יצואניות הנפט, ברית המועצות, המפיקות והמשווקות. אבל פרופ' וויליאם נורדהאוז, השותף של סמואלסון האגדי למהדורה ה־12 של תנ"ך הכלכליים „הבלכלה", כחב בלי היסוס כמעט הסופשבועי של ה.ניו יורק טיימס" כי „העולם ניצב על סיפה מוג־אויר בלכלי קשה, טוף־סוף מחייך ומאיר לנו המזל את פניו.

התקשרתי ללונדון, למכרי אנאטולי קאלצקי.מעורכי הבלכלייס של „פיננשיל טיימס", אחד המומחים היותר קרדיים, והפחות מתנשאים לפרספקטיבות המשק העולמי. קאלצקי בדיוק סיים לכתוב מאמר אחרה כן אלפיים מילה לעיתונו. שבו הוא מעדיר על הנבואה בדבר הופעתו הבלתי־נמנעת של עידן הזהב. נפילת מחירי הנפט רק מאפשרת — אם בכלל לימשק המערבי להזדחל עוד קצת. כאילו רבר לא קרה. ולדחות בעוד שנה או שנתיים את השבר העומר תלוי מעל ראשו. אכן, העיכוב הוא רק עיכוב: בימת העולם כבר מוכנה לסאניקה הגדולה ביותר מאו 1929, מצהיר קאלצקי.

קאלצקי כותב בעיקר על שערי־המניות המנופחים ועל התקות המוגזמות מן הנפט המוזל (עד מתיז) אך ההקבלה ההיסטורית עשויה להיות מחמירה אף יותר. בשנות העשרים של המשכר הגדול, נוטה דורנו לשכוח, המחירים כל הזמן ירדו, בשלושיואחווים תוך שנתיים וחצי, ולא עלו. לא היתה אינפלציה, אלא רפלציה. היה שפע, ערוף אריד של מוצרים. בייחוד של מוצרי־יסוד וחומרות הגולמיות. אך גם של מוצרי־תעשיה. אשר שכבו כאמן שאין לה קונים. בות קניה המועל כביסי האזרחים יצר מלכורת בזילות, שבה כל שינוי בשוק הבפוף רק העמיק את השפל. נגם עוד ועוד בביקושים. בשנים אלו היו התקציבים המשפלתיים בעורף מבני, הסחר העולמי מכונס אל האפס. האבטלה בשיאיה — ויותר מרי. מכל מוצד. המשכר לא נפחר כל עוד לא הוחרמו לשוקיים כספים חרשים שהרפיסו הממשלות. כרי לרחוף בלסי מעלה אם „הביקוש המצרכי", מונח חרשני וסורכב, שביטא את עיקר המכר של קיינס. שייתכן מצב מתמשך כו פחות מן נפף נרדף עליידי יותר מן מחרורות, בשהמחירים הירדים אינם גורמים לתעסוקה מלאה. אלא לעסוקה מ◆ הולכת, עד הוקר השחוה.

קרמה לשפל ההוא מפוית פיננסית, שתחלה מתפשטת מן הבורסה של ניו־יורק ב־1929, ולמסולת עצמה קרמה מאביה של מניות, עליה נאמר וכתב ככר בל־ר הרבה, ועריין היא חידה לסטיכולוגים וכלכלנים המתשבים. גם היום, כותב קאלצקי, ובאחרוחיו אלו אינו ברור, גם אם הוא חריג, גם היום אי־מימוש הציפיות בעליות תלולות ברווחי החברות שמביאותיהן בסחורות בבריסה עלול למוסט את השוק (כפי שהיריעה על עליית מחירי הנפט מ־10 רולר לחבית ל־11 רולר כבר הוכחה כבריסה מן לייוירוקן), ולזרוק את כל מערכת האשראי העולמית לעין הסערה — כמו ב־1929.

● יום ב' – ג':
הפרופסורים מזחפשים לקחים

תשע חורשים עברו מאז יולי הזבוח לתרהמה, והפרופסורים, מה הם אומרים היומז

הבה נשפוט את תוכנית יולי ראשתקר על־פי מנרוותיה. אומר פרופ' מיכאל ברונו, מטרות שנוסחו במינימאליים ספסיני, באחת הטיוטות הנוקרמות שלה נכתב, שכוונתנו לרדת לאינפלציה חרשית שכין אחוז לשניים. אבל התתרייבות הזאת כימים ההם הריפה ריח אשליייתי חריף מרי, ולכן נמחקה בין טיוטה לטיוטה. גם המטרה, שלא להגריל בלל בשנת התקציב 85/86 את התוכן המשלתי הפנימי ואת החוב הלאומי התיצבי. „נשמטה כמעבר טטיוטה לממכר היערים הסוסי, כי נראה היה שלא תרשג". בין כה ובה גם השאיפות הנטחרות הללו הוכחו

מרטני: בדמתחי מתשוכתך...

נציג המשטרה טען כי יש חשודים נוספים בפיבה וחלקם עלול לברוח מהארץ אם יוחדר הבר אעצרם של הענייים. יומיים לאחר־מכן בוטל בזאת הדפיסון עליידי בית־המשפט והתברר כי הנציגים אעדבים ברשת הבריחה סמים מלבנון.

הבה נעורר בן קצין צ"ל בבור.

סאלן ליירד חשוב כי קיבל מכונית מרצדס בעבר הבדתם הסמים. לדברי אנשים ששיחתו אתו באחתה היחידה, סיפר סא"ל ליירד בי את הבריחה קיבל מאבין, שהוא אדם אמיד ואבין על ליירד יחוקאל הוא ראש לשבח המסחר כאיזור הרחוק. סא"ל ליירד השמיע לדעה בממכתו ויעד למנוע מעבר חופשי בגבול הלבנון. המשטרה עצרה את המכונית — בגבול הלבנון. המשטרה עצרה את המכונית — עוד לפני שעצרה את בעליה — שעה שהיו בה בלבנון. מאבינו הרשת הלבנונית שעשו דרכם חזרה בעזה.

„זו הקצינים עידרוו לבית המשפט המחוזי בנהלה ציבורי. סבור כי הפאבק בתנהל בדרך־כלל מתחת לפני השטח. הדחק מעיני הציבור. מדי פעם מחליט אחד הצדדים „לפוצץ" את המאבק אולי בדי לזכות בתמיכת הציבור בנוגאים אחרת. נסיון נוסף לפרוח את בעיית הפליטים. בדגש זה הדעיונות הישראלים לא כל כך בוגאים אחרון בעיני האדונים הבינלאומיים בנוגאים אלו בדי לזכות בתמיכת הציבור מקדים אחר. לאחרונה, בשני

בתקרה הראשון — והרבדים בבר פורסמו בתקשרת — סיבב לפני שבוע וחצי המסמנה על הבכנות המרינה ישראלי בדון לשתף פעולה עם ועדת הכלכלה של הכנסת בנושא ההון השחור. למען במה תוכניות פיתוח צנועות במתנות. כמו מנונת הביוב במחנה הרישה. ותוכניות אספקת מים למתנות אחרים. שלא לדבר על תוכנית הביקוש הנדולה בעזה. הסמבנה שניתנה לא בבר לתרום את החלקים הבטוחים במחנה הפליטים הנדול של ידיתו יש בו משום תמריד לעזה.

בתון שמרינותה של ישראל היא להתנער מנינטול המיומים של הבטחון, לא היא תעסוק בנרבי הבטנון הבינצוי. תתיק שהביע עמו בחאל נחון לאחר"כ הוא שירטוט כללי ולא בזוגו. ישראל דק תרצה שיתאמו עמה את המבנים השונים, כעיקר בדי למנוע פגיעה בכלכלה הישראלית.

עם זאת יש לזבור כי בינתיים מרובר מרוגנית בלבר. צריך הרבה רבקות במטרה ובהנה כנות בדי להפוך את התבוניות למציאות הרשה.

נור: תזונה נכונה לחדים

אלוני: איפה האתיקה

● נזפו באלוני, שפירא זכאי

ועדת האתיקה של הכנסת החליטה השבוע, „על הסלת הערה" על שולמית אלוני ו„צ, לעומת זאת ניקתה הועדה מבל דופי את ייר ועדת הבטחון מרכזי אבי שפירא.

בראש הועדה עומר ח"כ ויקטור שבטוב.

שפירא טען להגנתו שלא בן היה, אלא שבחרבי הבבבר האחרון אירח „שיחי בדבל", הביקור בארץ בבירו האורחים עם בנו בבוחר יצחק יהודה, בינתרי הטפעל, בירושלים. מאחר שבאותו יום נאם הואעבנו בכליאה, ושפירא (הקטן) ביקש הדאות לאורחיו הבריטים את נאלות הדבוקרטיה הישראלית אבדבר. אחרי נאום האבא, אירח הבן את הקנינים לארוחה בסוכנון הכנסת. לקראת סיום הסעודה נכנס ח"כ יוזרה הכסבים לעיסוק ובירך את הקנינים. הוא לא התייייבש לימים. מישעבר במקום השיר בר יעקבי הוא נעצר ליד שפירא האבא) וביקש לשוחח עימו. „השבחתי שבלתי הביטוח מחייבים אותי להגיע את האורחים בפני השר. סוף סוף לא מדובר באורחי פרחי. אלא באורחים בעבדות מעמה בבל הקשור לבל היצוא הישראלי". שפירא הבטיח לוועדת האתיקה בי לא קיים שאיאומתן עם הקנינים במשבן הכנסת. „זה מגוחך מאוד שאני אנצל את הכנסת לבידום עסקי".

כאמור קובלה ועדת הכבסת את עמדת ח"ר ועדת הבבסים. עם זאת פטור בלא בלום אי־אפשר. הוועדה הסבה את תשומת לבבו של שפירא למעיף מפורש מתקנון הבנסת: „חבר הבנסת לא יקבל לקוח במשבן הבנסת. ולא יפעל במשבן הבנסת בעניין הלקוח".

אינני יודע מי הרבבו מקרי אחר של ועדת האתיקה של הכנסת בלא היה מקבל בשני המקרים האלה החלטות הפוכות.

שפירא: שאני אנצל את הכנסת?

● נזפו באלוני, שפירא זכאי

ועדת האתיקה של הכנסת החליטה השבוע, „על הסלת הערה" על שולמית אלוני ו„צ, לעומת זאת ניקתה הועדה מבל דופי את ייר ועדת הבטחון מרכזי אבי שפיר

הכתבים הפליליים

שרי ארליך

המשטרה מטמיעה באים שנרקיר בתחנה המרכזית בת"א. (צילום: אבי הואבו)

בסיון לחלין מתאבד. (צילום: אבי הואבו)

„אנחנו לא כאלה"

התאבדותו של כתב ידיעות־אחרונות יוסי בר, הציבה את הכתבים לענייני פלילים באור הזרקורים. „לנו, לכתבים הפליליים, יש תדמית מעוותת של אנשים שאינם לוקחים ללב, אבל אנחנו לא כאלה" — הם אומרים

מותו של יוסי בר חשף בפני הציבור את העיתונאי בבן־ארם. ביום שבי השבוע בבית־הקברות ברעננה התבקשו חבריו לענייני פלילים להצטלם ליד קבריו. לאלה שסקרו מאות הלוויות במשקיף מן הרחוק זהיה זה מרגש מוזר. מרביתם בחרו שלא לספר את האירוע. פעם ראשונה במהלך עבודתם נרתעו שיקולי הסיי־קום הצידה.

עבודתו של הכתב הפלילי, המסקר עבור עיתונו את אירועי עולם הפשע, תאונות רכבים ופעולות חבלה מעמידה אותו במרכזם של שני עולמות סותרים — החוק והפשע. מייק הולה, שהיה כתב קול ישראל במשך 15 שנה בחר להלחם דווקא במשטרה, לדעתו, אחד התפקידים המרכזיים של כתב פלילי להתריע על מחדלים הנובעים מהבות הצעום שמעניקה החברה למשטרה. מייק, תש אחרה אינסטנקטיבית עם החלש, עם האדם הקטן הנרדף ע"י המנגנון. הקרבה המתמדת לעולם התחתון חשפה כפניו את העבריין באדם תלש. „בעולם התחתון חיים בעצב מתים בעצב", הוא אומר ומחדדים על אות הקיץ שהרגיה אחרת לפשעים ועל שאינה מאפשרת לדם להשתלב בחברה לאחר שריצו את עונשם.

הזהירות עם הצד האנושי של עולם הפשע שמריגה אחרה לפשעים ועל שאינה מאפשרת לכבוד אינו מתאמה מאמצים לצרכים הנלחם, עם הדאם הקטן הנרדף ע"י המנגנון. הקרבה המתמדת לעולם התחתון חשפה כפניו את העבריין באדם תלש. „בעולם התחתון חיים בעצב מתים בעצב". הוא אומר ומחדדים על אות הקיץ שמריגה אחרה לפשעים ועל שאינה מאפשרת לדם להשתלב בחברה לאחר שריצו את עונשם.

הזהירות עם הצד האנושי של עולם הפשע שמריגה אחרה לפשעים ועל שאינה מאפשרת לדם להשתלב בחברה לאחר שריצו את עונשם.

מייק, תש אחרה אינסטנקטיבית עם החלש, עם האדם הקטן הנרדף ע"י המנגנון. הקרבה המתמדת לעולם התחתון חשפה כפניו את העבריין באדם תלש. „בעולם התחתון חיים בעצב

ידיעה על פדיון נידם שבגלל מותו נאלץ לקבוע את שללו לאבד מינו. בדיון לא אהנו בו הדיון ונענו שמרובר בנסותדות. מייק סבר שהעבה יוצא הרוגו צריך לעניין את הציבור. ולאלה שסקרו מאות הלוויות במשקיף מן הרחוק זהיה זה מרגש מוזר. מרביתם בחרו שלא לספר את האירוע. פעם ראשונה במהלך עבודתם נרתעו שיקולי הסיי־קום הצידה.

עבודתו של הכתב הפלילי, המסקר עבור עיתונו את אירועי עולם הפשע, תאונות רכבים ופעולות חבלה מעמידה אותו במרכזם של שני עולמות סותרים — החוק והפשע. מייק הולה, שהיה כתב קול ישראל במשך 15 שנה בחר להלחם דווקא במשטרה, לדעתו, אחד התפקידים המרכזיים של כתב פלילי להתריע על מחדלים הנובעים מהבות הצעום שמעניקה החברה למשטרה. מייק, תש אחרה אינסטנקטיבית עם החלש, עם האדם הקטן הנרדף ע"י המנגנון. הקרבה המתמדת לעולם התחתון חשפה כפניו את העבריין באדם תלש. „בעולם התחתון חיים בעצב

מתו בעצב", הוא אומר ומחדדים על אות הקיץ שמריגה אחרה לפשעים ועל שאינה מאפשרת לדם להשתלב בחברה לאחר שריצו את עונשם.

הזהירות עם הצד האנושי של עולם הפשע שמריגה אחרה לפשעים ועל שאינה מאפשרת לדם להשתלב בחברה לאחר שריצו את עונשם.

מייק, תש אחרה אינסטנקטיבית עם החלש, עם האדם הקטן הנרדף ע"י המנגנון. הקרבה המתמדת לעולם התחתון חשפה כפניו את העבריין באדם תלש. „בעולם התחתון חיים בעצב

„מסכנים, אבל ההקלטה טובה..."

כרמלה משה הכתבת לענייני פלילים של גלי צה"ל הגיעה אל המקום במקרה. היא סברה שמעקרו של הכתב הפלילי הוא הקשה שבין התפקידים בעיתון. היא מציינת שהמגע עם אכלוסיה קשה וקשיי השעת האינפורמציה מן המשטרה הם המאפיינים של המקצוע. אין עצמה הוא הזאת כצינור להעברת אינפורמציה, ולכן גם ועוזרה והדרם. עובדיים ואסולו יבשים. ביוון כל מעלעלות העיתונאית אינה צפויה ואינה מוכנגת קשה מאוד לקבוע סדר יום. הביפר מעגיע כל הזמן. כרמלה שוכחת את חבל בשחיבה ציבה לחשיב ידיעה. כך היא מסבירה את העובדה שלמנן ידיעה לא תהסס לבוע באישון לילה לגת קבר לגרות שהיא מפחדת לעלות בלילה נגרוגות ביתה. באותו אופן היא מסבירה את יוהה לפעיים שהיא רואה מסגרת עבודתה: „דע זה העבודה", היא אומרת, אך מודה שבבל פעם שהיא נאלצת לראיין משפחה של קורבן היא מתביישת.

כרמלה מספרת על זוג קשיים שנשרר בעבר. הידיעה על כך התקבלה כתצות. כרמלה נסעה לבית־החולים ונפגשה להשיג אישור לראיון. בגלל השעה איי־אפשר היה להשיג אף אחד מהנהלה. לאחר שהתגברה על בעיה זו בדקה. עליכמה להשיג אינפורמציה יש צורך בפקנעיות. יוסי מרבר על אירשת־פנים טון של רבר, שוחחה עם הקשיים החבולים ומיהא נזכרת במה שאמר לה אחר הכתבים שנלוה אליה: „מסכנים, חבולים קשה. אבל ההקלטה יצאה טוב".

היבולת לשמוד על קו רוח נובעת מהתפרדה בין הרגשות לאירוע. למרות זאת, הלוויית קורבנות האוטובוס בצומת הבונים הצליחה לטוטט את מנגנוני ההגנה שבנתה ובשיחוד הבחינו בקולה חנוק.

מבחינתה שמרה על החוק ועל האמת בפני המרואיין הם עקרונות בסיסיים. היא מספרת על ראיון שערבה עם אשה בת 90 שסבורה שבמלחה היא שוטרת ולכן דיברה. בשסיימה האשה לדבר אמרה לה כרמלה שאינה שוטרת וביקשה את אישורה לפרסום. אם האשה היתה מסרבת לא היתה מפרסמת למרות שבבר הקליטה. היא אומרת.

אוסף של צילומי גוויות

אחת מרבי ההתמרדות עם המקרים הנוראים הוא סיתוח חוש הומור מקאבבי וציניות. בילוי מקובל אצל הבחבים הפליליים הוא הליבה לפאב. לאחר „ארוע" מסעיר. למרות חוסר האפשרות לחיות חיי שגרה נורמליים, ולמרות שמרובר בעבודה קשה מחמינה נפשית, לגבי כרמלה עולם הפשע הוא עולם הרוחי והיא מרבה על „שור אלגנטי" ועל „עבורה יפה" שביצע פושע.

אבי הואבו, הוא צלם של „חדשות" ולרבריו הוא מחפרנס. מ.גופות, רם ושבול" לאבי אופף מחפרנס. מ.גופות, רם ושבול" לאבי אופף צילומים של כל הגוויות שצילם ב־10 השנים האחרונות. הוא ריאה בעבורתו שילוב של אתגר מקצועי ועניין. ביוון שעליו להקרים עם חוקרי המשטרה לפני שאלו יקחו את הגוויה הוא מגיע לזירת ההתרחשות עוד לפני הבחב. אבי, למרות החוזת המקצועית רבינש עריין לריח של גופה נרקבת, ריבבות בהלוייה. הוא מעריף שהאיש אותו הוא מצלם יצעע ולא יסחבל בו בעיני הנוקבות.

על מנת להשיג תמונה הוא יעשה הבל. כרי לצלם את בעלה של אביבה נרנות זרק את מפתחות האמבולנס על מנת לעבבו. אבי מתגאה בבך שאצלו כל צילום ייחוחי מבחינתו התייחסות המיותרת לכל גוויה. „ווזקה ע"י הועוזע הוא מקוזה לעורר אנשים מאריאותם".

מייק, יוסי, כרמלה ואבי מאוחרים ברעה שלא בעבורה הבלתי אפשרית של העריכים אלא ביעה של כלל האחרתים.

„מסכנים, אבל ההקלטה טובה..."

כרמלה משה הכתבת לענייני פלילים של גלי צה"ל הגיעה אל המקום במקרה. היא סברה שמעקרו של הכתב הפלילי הוא הקשה שבין התפקידים בעיתון. היא מציינת שהמגע עם אכלוסיה קשה וקשיי השעת האינפורמציה מן המשטרה הם המאפיינים של המקצוע. אין עצמה הוא הזאת כצינור להעברת אינפורמציה, ולכן גם ועוזרה והדרם. עובדיים ואסולו יבשים. ביוון כל מעלעלות העיתונאית אינה צפויה ואינה מוכנגת קשה מאוד לקבוע סדר יום. הביפר מעגיע כל הזמן. כרמלה שוכחת את חבל בשחיבה ציבה לחשיב ידיעה. כך היא מסבירה את העובדה שלמנן ידיעה לא תהסס לבוע באישון לילה לגת קבר לגרות שהיא מפחדת לעלות בלילה נגרוגות ביתה. באותו אופן היא מסבירה את יוהה לפעיים שהיא רואה מסגרת עבודתה: „רע זה העבודה", היא אומרת, אך מודה שבבל פעם שהיא נאלצת לראיין משפחה של קורבן היא מתביישת.

כרמלה מספרת על זוג קשיים שנשרר בעבר. הידיעה על כך התקבלה כתצות. כרמלה נסעה לבית־החולים ונפגשה להשיג אישור לראיון. בגלל השעה איי־אפשר היה להשיג אף אחד מהנהלה. לאחר שהתגברה על בעיה זו

בעיה כאמור, הוא אומר ומחדדים על אות הקיץ שמריגה אחרה לפשעים ועל שאינה מאפשרת לדם להשתלב בחברה לאחר שריצו את עונשם.

הזהירות עם הצד האנושי של עולם הפשע שמריגה אחרה לפשעים ועל שאינה מאפשרת לדם להשתלב בחברה לאחר שריצו את עונשם.

מייק, תש אחרה אינסטנקטיבית עם החלש, עם האדם הקטן הנרדף ע"י המנגנון. הקרבה המתמדת לעולם התחתון חשפה כפניו את העבריין באדם תלש. „בעולם התחתון חיים בעצב

„הברזל"

רמתח המיט הוחדמים של הישובים ההיוחדיים ולוגם אותם אין זו הבעיה הפרטית של העריכים אלא בעיה של כלל האחרתים.

ואמנם, במקרים רבים הביוב כבר נשפך בחצרות רשתות מים וזרמים לשחייה שהונחו בבפרים העריבים לסני עשרות שנים. כאשר אלה שובים אלפים בחרים של תושבים, אינם מספיקים לחוזות הפנימית של אותם הכפרים אשר אלמ־ מעוחים לבעיות המשכנים.

כיתות בחדרים שכורים

שליש מכל הכיתות בבתי־ספר בשלושת הבפרים, שבנים בחרים שכרים שגורלם לא עולה על 18 מטר מרובע לכיתות של 40 תלמירים. גם בתי־הספר רחוקים מאוד מהסבנרים המקובל במנוד היחוד־ הלימוד מיוחן, הערר מעבורות, מחשבים, ועוד לימוד חיוניים מאפיינים את הכפרים העריבים.

עם זאת מתנאים שלושת הבפרים במאות בנוני אוניברסיטה שבבר סיימו את לימוריהם ובמאות של צעירים נוספים הלומרים בכל אוניברסיטאות בארץ, לרבות הטכניון.

בתום הביקור מהרור ויצמן בקול רם על הבעייה המשותפת שיש ליהורים ולעבדים החיים בפריפריה אחת: „בסוף המאה יהיו בארץ 900,000 עבדים ועוברים ל־4 מיליון יהודים. זאת הבעייה. ויש לנסות ולמצוא ברך חיים משותפים בשלום. לרעתי, אין היום הקצנה ברחוב העבדי לסרות המקרים המצערים והבאובים שאירעו באחרונה.

הבעיה הבסיסית לא מעשוה אנשים אלא מבנים. אלו הם הבתים הבלתי אפשריים בעבר, אלו הם הבתים הבלתי אפשריים בעבר, אלו הם הבתים הבלתי אפשריים בעבר,

לכל הדעות

עוד הרהור

יעקב רבי

השעון המפגר ללא תקנה

השעון ששר הש"ם יצחק פרץ סברר להיותו הוא כעצם משל, והנמשל הוא אבירה כרונית, היסטורית. לא יומית או עונתית. לא תהיה זאת נזידה הציבור יכול לעמוד כה אם מתמת הסירוב הדבקני־ימיני־סוציאליי יתחיל יומנו כחודשי הקיץ ומן ניכר לאוד דריחת השמש. אמנם, הכל על איכות־החיים המשוערת. הכל על יסוד־העבודה שאינו מנוצל כהלכה, הכל על כיוסת הדלק, שכבר אינו רבתה ואינו אומרן בעלמא אלא הוא עובדה שניתן לסכמה כמיליוני דולרים. וחבל, לכסוף, על המחצת תסכון שאין יקר ממנו. תיסכון כחדי ארם, כשל הציפצוס הצפיר כתאנגות־הדרכנים, שאפילו הוא מעיס ובנדר השעיה גרייא, מי יסלאנו ליבו לוותר עלייה הלוא גם הרב פרץ ככבודו וכעצמו אמר שיתחשב בנימוק של פיקוח־נפש.

מדוע לא נהיה גם אנו כמתוקנות שבאומות ולא נאמץ לנו שעון־קיץ, כשנוח האם הלכה אוסרת שעון־קיץ? לא, אפילו ידא־שמיים ושומר־מצות כרב פרץ לא יאמר כך. כהשעון במערבון המיסחרי ותעשייתי, ביום ו' שעם, הוא ריבר במנוחים כמלכת־יום, לא הלכתיים. לרבריו, הוא הכריע כפי שהכריע כסוד שד בממשלת ישראל, מכות הסמכויות המוקנות לו כחוק, אבל מנמתו לאמיתה היתה: «לעשות סייג לתורה». «הגדיל תורה והגאיריר». אין שום סיבה כעולם ששעון־הקיץ יכרום לתיקול שבת, או יעורר חילול שבת. מי שמנוחת השבת יקרה לו, יוכל להקפיר על שמירתה גם «שעה אחת קודם». ושום כודם ציבורי תילוני לא ירדוש להפר את הסטאטוס־קוו ולהורות על הקרמת התחוברה הציבורית כמוצ"ש, קודם יציאת השבת. נמצא שהתנגרות לשעון־הקיץ היא רק «למען ההיריות». כרי שהשעון המקרים כשעה אחת לא ישסש חלילה אמתלה למישהו לחלל את קרושת השבת.

אבל ניסוח מוטחר זה, הוא עצמו מבטא הסרה של הסטאטוס קוו — מהצד הרתי. הוא מיוער להבטיח שמירת שבת למהרדין, לכל פרטיה ורקוריקיה ושיעורי המנה. ווה אינו כלול בסרדי הסטאטוס־קוו הכחוגים, אלא זו הקפרה יתירה, או כפי שאמרנו — זו «עשיית סייג לתורה». עם תחבולת־עדמה זו אין להשליט. בכלות הכול, הרב פרץ ניצל את מעמרו כשר ואת הסמכויות המלכותיות המוקנות לו כחוק (החילוני) כרי להרחיב עוד מעט קט את שירות הרת על המרינה ויושביה. אסור ששעונו של שר הפנים יתרה על הפיגור ההיסטוריי הכרוני שהמיסמר הרתי־חרדי מכקש לכפות על אזרחיהינו. על תרבותנו. ■

סדרי־עדיפויות

גדעון ספירו

מאבק סרק במלוא הקיטור

אני משתאה כל טעם מחרש נוכח סדר־העדיפויות הלאומי של ישראל. לפני זמן לא רב שלחתי מכתב לכל חברי הכנסת על אירוע חמור שהגיע לידיעתי. המרובר כיולד מלשתיני כן שתים־עשרה וחצי ממחנק הפליטים כלאטה שליר שכם, אשר נכלא ל־18 ימים כבלא מרעה. עפ"י סיפורו של הילר היתה כליאתו מלווה בעינויים. סכרתי שוהו נושא שעל הציבור הישראלי, ובעיקר ניכחריו. לעסוק כו. כשחיי מחברי הכנסת כי הח"כים לפעול לתיסול התוקים הברבריים כשמחיס הככושים, לפיתם מותר לכלא ילרים לתקופות מאסר ממושכות עפ"י החלטה שרירותית של קצין צבא. כיקשתי מחברי הכנסת כי יחוקקו חוקים המשויים את זכויות הילרים הפלשתיניים כשטחים הככושים לאלו של ילרי ישראל. לאכזבתי הגרולה, לא הצלחתי לתיע את אמת הסיפים וגרולו של ילרי ישראל. לחברי הכנסת, אפילו לא לאותם חברי־כנסת שבחירתם אומשרה אומשרה הורות לאלקטורט השיבי. לא ירוע לי כי הגושה הצעה לסרר היום את הצעת אי־אמון כממשלה כגין אותו ילר פלשתיני. גם לא על־ירי הסיעה שתרשה על רגלה את זכויות האורח. גם ילר פלשתיני זכאי לזכויות אחרת, או שמא אני טועה?

לעומת זאת, נושא שעון הקיץ זוכה לחשיפה תקשורתית ולפעילות סוליטית ומסלגנית כממרים אירים, כאילו גולה של ישראל תלר כאותה הווה של השעון. העיתונים הקרישו לנושא אמרים ראשיים. פוכליציסטים מצאו לנכון לכתוב טורים ארוכים, שרים וחברי כנסת מתכטאים על כך מרי יום וסיעת וכזיות האזרח לא מצאה מנוח לנפשה המיוסרת ער שהחליטה להגיש הצעת אי־אמון כממשלה בשל החלטת השר פרץ שלא להנהיג שעון קיץ.

אני רואה לחוק אם ירי של השר פרץ ולכקש ממנו לבל שכר ולבל תיפול רוחו. שלא יזיז את השעון שכן אף שערה לא תיפול מראשו של איש אם נמשיך לחיות עפ"י שעון החורף. יש לי אפילו אינטוס אישי ישיר ומיידי כהצעתם השעון הקיים. שעון הקיץ הוופך את תהליך השכבת הילרים בעכר לסיטם מחמשך. הם אינם מוכנים ללכת לישון ב־9 כי «עוד לא חשך». לך תסביר לילרים כי הערב יורד גם אם עריין אור יום כחוץ. ואחר כך הם מתקשים לקום כבוקר כי לא ישנו מספיק שעות כלילה. אני מכקש להגיש. כבושא זה, הצעת אמון בשר פרץ ובשיקול רעתו. תחוקבה ירי הרב שן ורדך אגב: סתנגר לכיכוש ולכיפוח) שסוער את הרב סרץ ונותן לו את הביטוי הרחוני והמוסרי לכל יכדע תתת הלחץ החילוני. זוא לחץ שאין כו רכד לשם שמיים: הכל קיבוטר שמוגע משגאת רתיים. אין לכך כל קשר עם מאבק נגר כפיה רתית.

להגיע את נושא שעון הקיץ. כאילו כו מתמצה שליטת הרתיים על החברה הישראלית. מוכיחה לרעתי, כי קנה המידה לשפיטת אירועים ראיים הוא שכם. אני מציע, כי כל אותה אנרגיה חילונית אריכה המוטשקעת כמאבק למען שעון קיץ, (סי היה שומע על ח"כ מיכה חריש אילמלא עתידו לבנ"ש) תגוון ליעדים יותר חשוכים כמו: סיום הכיכוש; שלום ישראלי־פלשתיני; שחיון זכויות לאזרחי ישראל העריבים; תיטול האכטלה; חיטול הנוועבות; הפסקת משלחי נשק ישראלי כמאבק ועריצות; שיפור מעבכת החינוך; העלאת משכורת לשכבות נעשות ההכנסה, ווו רק רשימה חלקית. את שעון הקיץ נשאיר לרותם הכאים — שיתעסקו כו לאחר שכל שאר הבעיות. שיש כהן כאמת פיקות נפש, תפטרנה. וכא לציון גואל. ■

משיכות־יחר מכה ומשם

יהודה להב

טוטו מודעי

פסקי־זמן, שהעניק שמעון פרס לליכוד עד להכשר הטיפול כפרשת מודעי, הוא לקוח מסקי־זמן לכדלנו. כוכותו נוסף כידור על כידודיו. אל ניתוחשי תוצאות שסוף הכרחרנל נוכל עתה לצרף את ניחוחשי סוטו־מודעי. ו־2"א. פרס — שמיר — מערך פיסטרין — סטרה — בחירות; אימים — סחיטה — התקפלות. הרים הם הקמן למנתשי 13 תוצאות נכונות — כחירות חרשות. אם איש לא יכחש את כל תוצאות הטוטו יימשך.

כמרכז אידעי סוף השבוע העמוד התמודרות־האיתנים של יצחק שמיר נגר מיקבץ ריינגן. פס יצליח לכתוק את הפיגור, לאחר שיצחק מודעי הכקיע כשלוסיאליות שער עצמית המתת נכח הצדפייה רכה. לשמיר כמה וכמה אפשרויות לחשות את התוצאה.

- אם יצחה לסרר את שמעון פרס, יציע, שכמקום מודעי תתמנה כשר־האוצר אייע שיקר.
- אם יצחה לסרר את יצחק מודעי, יציע, שכמקומו יתמנה כשר־האוצר גרעון מתן.
- אם יצחה לסרר את דוד לוי, יציע שכמקום מודעי יתמנה כשר־האוצר דוד לוי.

איזה ניחוש נכון? ו? ?? אל כטוטו הלאומי הוה יש יותר משלושה ניתוחים. אולי שמיר יעבר «ללכת על כל הקופה» ויעמוד על כך, ששר־האוצר יישאר יצחק מודעי?

ניחוש מס. 1: פרס ייכבל ויסכים לעשות. אז אז ייצא קדרן מכאן ומכאן, הוא ייראה כמי שעקר רצות נגם לא ידשת?

ניחוש מס. 2: פרס לא ייכבל ויצליח להקים ממשלה צרה. עם הרתיים, כמובן, אלא עם מי? ריצ'רד ה־3 הציע חצי ממלכה תמורת סוס. פרס יציע שעון חורף (והוויתורים המסוגמנים המעוה חצי ממלכה.

ניחוש מס. 3: פרס לא ייכבל ולא יצליח להקים ממשלה צרה ותחיינה בחירות. נמקה: מתחיל סיבוב הניתוחים השלישי: את מי יעניש הבוחר ועל מה?

ניחוש 1. פרס יוענש. כי שוב יצטייר כאדם בלתי־אמין. שכל המון חיפש עילה לסגר את החחייבות בעניין הרוטציה, ולכסוף, מכל העילות האפשריות. מצא את הקלישה ביותר.

ניחוש 2: פרס לא יוענש, כי גם מי שחושב, דצוי היה למצוא עילה הרבה יותר מוצלחת ונהוה יותר מוקרב, יהיה יחד עם זה שותף לדעה. כי כל עילה, גם הנרעה ביותר, שתסכל את מטרת השלטון לליכוד, עדיפה על פני הרוטציה.

ניחוש 3: יוענש מי שיוענש ויכוא על שכרו מי שיכוא, הרתיים ישמרו על עמרותיהם ונגר פרץ ישמור על מסכותו הכלכרית למנוע הנהגת שעון קיץ. זה מה שנקרא כפי המתכנתים המקצועיים «ניחוש כטוח».

מי שיוכה. «לשכח את הקופה» וגורף את כל הפרסים יכול להעלות בדעתו ניחוש נוסף: מודעי לא פעל כחיפזון והכשראון הרגע, אלא היה מודע למשמעות צעדיו. כדגע המכ"ע יציע לשמיר להכיא לו 4־5 ליכודים ולהקים ממשלה צרה. שהוא מודעי. ששמש כה שר־האוצר. הפרס יפסיד לדיין. אפילו אם מודיעין אודחי יגלה, שהמשתתף הוה מכוד. כי פוליטיקה אינה טוטו. אפשר לנחה:

1 — הסוליטיקה פחות מלובלבת;
2 — יותר מלובלבת;
× — מלובלבת כדייק באותה מידה. ■

הידושה של מודעי

יוסף שמי

סרבן חתימות

אין לרעת כיצד יתגלגל הרכדים כמאבק על המשך כהונתו של השר מודעי, אך מן הסתם הוא ישאיר אחריו קיקלוקים כתיפקוד האוצר הוא ינהגו לסרר כתתים על מסמכים כשחתימתו היא כנגד פורמליות גרידא. כך, למשל, עיכב את תתימתו כמקרים לא מעטים על הזרמת כספים שכקופת כיטוח הלאומי; כעיקר שרי המעכרי, העיכוב הזה יצר מצב חרש שיתכן ויגרום לכך שיהיה צורך כשיטוי סרדי בראשיה.

אין לשר האוצר זכות החלטה לגבי כספי הביטוח הלאומי. אך חתימתו נחוצה לשם פתיחת הקופה. לגבי קופת כספי המס המקביל המועברים לקופת תולים, סירב השר מודעי לחתום על העברת הכספים כטענת שהוא שהקופה חייבת כספים לבעירה האישטון של המשלה, וגרם לא פעם לתקון כספי של הקופה. הוא הרין לגבי מיגוי מהלים לרידקטוריון של מפעלים השייכים למשרד האוצר־גיה. השר מודעי סבר שיש לו זכות וטו גם כאן. ניצול לדעה של הסמכות שנמלה בחלקו נרמו למתחים ולרוגזו שלא היו כודרת הסציאות.

הוא הרין לגבי עניין עוד יותר יאוני נגר העברת הכספים לקופת־תולים בעיקבות החלטת הממשלה על תוספת תמיכה מתקציבה. הסר מודעי לקח לעצמו זכויות של שר־על. כי העומר מעל לממשלה. מעל לראש־הממשלה. ועיכב את העברת הכספים, לכסוף, נמקנו למסור לעיון את הכסף, העניר את הנו לכתובות שונות, וקן לא לכתובת הנאמנה החלטת הממשלה.

סמכויות דורגיות שנטל לעצמו מודעי הרגיע לחיים הציבוריים־פוליטיים מעסריים על מרי הוים את הצורך בשיטוי תקנון הממשלה. הנוהל לוכתר של ראש־הממשלה לבוא במקומו של כר מסויים המרטפר בחתנהגותו את העבודות המקרה של הממשלה. כיומים דגילים אין צורך בשינויים מסוג זה, אך מכיוון שאנו בעירן של קואליציות שקשה להרכיבן, אך קל מאוד לפרקן, וזאת על ידי איש אחד, ועל סמך מעשיו, יש צורך בשינוי חוזה מתקנות ובחוקים, וזאת כדי לחסון לכו חוזיות מהסוג שבהן האכיל השר מודעי את הציבור. ■

קצה־חוט

יעל לוטן

יצא המרצע מן השק

ס הושכים להטיל פחד על מישהו בעניין שעון הקיץ," אמר השר פרץ בעת ביקור שערך בראש העיר, «מצאו שאנחנו, הציבור החרדי, עם קשה־עורף ולא ניבחל מאיומים."

ובכן, לא מרוכר כאן בשיקולים עניינייים, לכאורה, כמסקנות מעורפלות של הוועדה המייעצת, וכיו"ב — אלא פשוט כציבור החרדי וואינטרסיס שלו מול לעיגים בוחרי נעים להנות משעון קיץ, כשאר כני־תמותה, אלא שאין הם מוכנים לוותר על הנחות מעוניינת זו ולהסיון כמני עם ישראל מי מנהל כאן את העניינים — ממאכלים ונטיעות בלבה ביריני אישות.

ונעמם אין לנו הרכה מה להוסיף, כי הם ישרים למרי ותוסכים מאיתנו את הצורך להוכיח מאיתנו בראש ובראשונה לשלוט כארץ ובחיינו שליטה ללא מצייים. הם עצמם ניסחו את המשוואה יהודית־נוצרנית, כלי שאדם אנטי־דתי הצטרך לעשות זאת ולהסתכן בקיתונות של זעם שולמנה.

איך אמר «אותו האיש"? — אתה אמרת.

לפחוד או לשמוח?

אם תיטול ממשלת האחדות, יתתיל מתולי־שדיים נורא וכו כל צד יתתרה על לב הבוחרים בעיני כולם מרולות לקונסנזוס, אשר הם עצמם יצרו וטיטחו: קונסנזוס הלאווים הירוע, השולל כל פתרון אפשרי לקונפליקטים —

— אז צריך לפחוד.

אם תתפרק ממשלת האחדות, יוזרקקו פרס, רבין ושות' לתמיכתן של המפלגות הקטנות מן המפאל ויצטרכו לעשות איראלו מחוות נאות לקוראנו —

— אז צריך לשמוח.

אם תתפרק ממשלת האחדות, יתנו המערך וחליכור אחר המפלגות הרתיות והקטנות ויבטיחו לון הרים וגבעות על חשבוננו — «חוק התפץ", «מיהו יהודי", הרחבת סמכויות כתי הרין ומיי"ע"מ־תעד" —

— אז צריך לפחוד.

אם תתפרק ממשלת האחדות, יש סיכוי שניפטר מענשם של שדים כגון שרון, שמיר, ארנס ובוזמה —

— אז צריך לשמוח.

ולעומת־זאת, אם תמשיך ממשלת האחדות להתקיים, אז תוך כמה חודשים יהיה יצחק שמיר ראש־ממשלה ועמדת הליכור תגבר. כרדכו כעבר, יכובו הליכור את אחדות המרינה בצורה ציאת ברי להקמת לתלקים גרולים כציבור הרגשת רווחה; וכך כולם יזכרו שבימי פרס נשוקה הכנוחה ובימי הליכור תחלו שוב תוגנים —

— אז צריך לפחוד.

אם ממשלת האחדות תמשיך להתקיים, יש סיכוי שהיא תצליח לרסן ככה מרדי־שדים הרתיים ולמנוע הקמת־מדינה־בתוך־מדינה.

— אז צריך לשמוח.

אם ממשלת האחדות תמשיך להתקיים, שום רכר לא יוום כתהליך המרינוי — אז אולי יוזו, אבל אמרתיה. לכשל, השיטור המועדי כיחסינו עם מצרים יתפוגג אף הוא נוכח קשיחות עמרות הליכור —

— אז צריך לפחוד....

ומן הלאה וכן הלאה, עד אין־קץ.

על סמי מרעי, שאבד לנו

צר לי עליך, אחינו סמי, שעובת אותנו כאמצע הדרך, ועודך צעיר ומלא־חיים וחרות־חיים. איש בגיל אתה ובחיים הנאמנים כהם. איש שלום ואיש חיונן. תעודת כבוד היא למיעוט הערבי בישראל שלמרות אפלייה נסה ונתמשכת, למרות יסורות הגיעונות והכרלנות המכצבצים בכל מעשנו ההורות־עברית. הצליח להוציא מתוכו אנשים כסמי מרעי, המאמינים כרו־קיום, המאמינים שישראל עוד תהיה יום אחר אם לא טובה לכל יולריה, והם מוכנים להיאבק למען עתיד כזות.

משבר הדלק השלישי

חיים מרגלית

הגלגל יתהפך שוב?

לא היינו עסוקים בעצמנו וכי עניינינו הצרים, חיינו שמוש לב למאורע עולמי בכיר — משבר הדלק השלישי, המתרחש בימים אלה ממש. מחיר הדלק נטפלים — לא יותר מ־28 דולר לחבית ל־11 דולר — נפילה בשיעור של לא פחות מ־13 אחוז. הנרבן מאריע זה ב־משבר הדלק השלישי. המשבר הראשון, למי שוזכר, פרץ בעת מלחמת יום כיפור. באוקטובר 1973. באשר ספקיות הנפט העריבות החברות באופ"ק הטילו חרם נפט על המרינות שהיו מיודרות עם ישראל. ומחירי הנפט עלו מ־3 דולר ל־12 דולר. מבאן ויצאנו שמחיר הנפט באפריל 1986 נמוך ממחיר הנפט ב־1973 ודאי־אלא הוא שווה ערך לכ־4 דולר לחבית כמו לסני המשבר הראשון.

משבר הנפט השני פרץ ב־1980, (בספטמבר־אוקטובר) כאשר פלשו העיריקים לאיראן. שתי המרינות, שהן מיקוחן נפט גרולות, סחשרה הראשונה, המסיקו לספק נפט — המחיריים זינקו מ־19 דולר לחבית ל־36 — 40 דולר לחבית. בעבור שש שנים כמעט, מסתבר שהקפיצה היתה נכוחה מרי. מחיר הדלק המפחיס האיצו החליכים שהחלו בשלהי 1974. החליכים אלה הביאו את מרינות המערב למרינות חסכון אנרסיבית: הן רקצו בצריכה ברלק נוזלי, פתחו בחוזה לשימוש בפחם, העמיקו פיתוח מקורות אנרגיה חליפיים וכיו"ב. העלייה במחירי הדלק גרמה, מבצד ומיתון כלכלי כארצות המערב, משבר שנודעון לו השלכות על כל מרינות העולם. ואכן, בגלל זה פחת השימוש ברלק בצורה ממשית, במיוחד במרינות המתועשות. אם בחחילת שנות ה־70 כל המרינות המתועשות, הן ארה"ב ויתר המרינות המערביות, ביחד, הן הרבו בעלייה בעלייה של אחוז אחד בצריכת הדלק, הרי מרינות המחכרן הביאה לכך שעלייה של אחוז אחד בתל"ג מביאה לכך שעלייה של 0.3 אחוז בצריכת הדלק. השימוש בפחם הוגבר והתפתחה שיטה חדשה של גריסת פחם וניקוי מסיגים, כך שעיכו המלאוי עלה. מחירו הפעוט של הפחם ומרבצין האינטופיים החזיר את השימוש בו — על חשבון הדלק הנולי, במיוחר בתעשיות עתירות אנרגיה. כגון, ייצוד חשמל. אל תעשיות מתכת ומלט. מחירו היקר של הדלק הגיע קצותו חיפושי נפט בכל העולם, ובסהלך השנים נורע לא פעם על גילוי נפט. שהיום הם כבר עניין ריגול כמו: נפט בים כצפון, באלסקה, בטכלות החוף של קליפורניה ומן ומקומות אחרים, כמו מאיים הקרייביים — שם אמנם אין הרבה נפט, אך במחיריים של 30 דולר ויותר לחבית כראי היה לחפש נפט בכל מקום כעולם.

כבל הנושאים האלה, הלבבו לשמוע את פרופ' בנימין שכרדן, הנחשב אחר המומחים הגרולים בעולם בנוגע לכלכלת המזרח־התיכון, במיוחר בכל הנוגע לנפט, והוא אומר:

«לפי דעתי, אופ"ק לא יחוור להיות מה שהיה קודם. גרולתו של אדרגון זה היתה כבך שחברו כו מרינות בעלות אינטרסים שונים. הוא היה ארגון שהוגדר כקרטל, למעשה אינו קרטל כי באופ"ק המרינות שהיו מיודרות עם ישראל, ומחירי הנפט עלו מ־3 דולר ל־12 דולר. מבאן ויצאנו שמחיר הנפט באפריל 1986 נמוך ממחיר הנפט ב־1973 ודאי־אלא הוא שווה ערך לכ־4 דולר לחבית כמו לסני המשבר הראשון.

משבר הנפט השני פרץ ב־1980, (בספטמבר־אוקטובר) כאשר פלשו העיריקים לאיראן. שתי המרינות, שהן מיקוחן נפט גרולות, סחשרה הראשונה, המסיקו לספק נפט — המחיריים זינקו מ־19 דולר לחבית ל־36 — 40 דולר לחבית. בעבור שש שנים כמעט, מסתבר שהקפיצה היתה נכוחה מרי. מחירי הדלק המפחיס האיצו החליכים שהחלו בשלהי 1974. החליכים אלה הביאו את מרינות המערב למרינות חסכון אנרסיבית: הן רקצו בצריכה ברלק נוזלי, פתחו בחוזה לשימוש בפחם, העמיקו פיתוח מקורות אנרגיה חליפיים וכיו"ב. העלייה במחירי הדלק גרמה, מבצד ומיתון כלכלי כארצות המערב, משבר שנודעון לו השלכות על כל מרינות העולם. ואכן, בגלל זה פחת השימוש ברלק בצורה ממשית, במיוחר במרינות המתועשות. אם בחחילת שנות ה־70 כל המרינות המתועשות, הן ארה"ב ויתר המרינות המערביות, ביחד, הן הרבו בעלייה בעלייה של אחוז אחד בצריכת הדלק, הרי מרינות החסכון הביאה לכך שעלייה של אחוז אחד בתל"ג מביאה לכך שעלייה של 0.3 אחוז בצריכת הדלק. השימוש בפחם הוגבר והתפתחה שיטה חדשה של גריסת פחם וניקוי מסיגים, כך שעיכו המלאוי עלה. מחירו הפעוט של הפחם ומרבצין האינטופיים החזיר את השימוש בו — על חשבון הדלק הנולי, במיוחר בתעשיות עתירות אנרגיה. כגון, ייצוד חשמל. אל תעשיות מתכת ומלט. מחירו היקר של הדלק הגיע קצותו חיפושי נפט בכל העולם. ובסהלך השנים נורע לא פעם על גילוי נפט. שהיום הם כבר עניין ריגול כמו: נפט בים כצפון, באלסקה, בטכלות החוף של קליפורניה ומן ומקומות אחרים, כמו מאיים הקרייביים — שם אמנם אין הרבה נפט, אך במחיריים של 30 דולר ויותר לחבית כראי היה לחפש נפט בכל מקום כעולם.

כבל הנושאים האלה, הלבבו לשמוע את פרופ' בנימין שכרדן, הנחשב אחר המומחים הגרולים בעולם בנוגע לכלכלת המזרח־התיכון, במיוחר בכל הנוגע לנפט, והוא אומר:

«לפי דעתי, אופ"ק לא יחוור להיות מה שהיה קודם. גרולתו של אדרגון זה היתה כבך שחברו כו מרינות בעלות אינטרסים שונים. הוא היה ארגון שהוגדר כקרטל, למעשה אינו קרטל כי באופ"ק המרינות שהיו מיודרות עם ישראל. ומחירי הנפט עלו מ־3 דולר ל־12 דולר. מבאן ויצאנו שמחיר הנפט באפריל 1986 נמוך ממחיר הנפט ב־1973 ודאי־אלא הוא שווה ערך לכ־4 דולר לחבית כמו לסני המשבר הראשון.

היש סבנה שבשנות ה־90 יחוור בריוק מה שאירע בשנות ה־70? שכרדן משיב: «יש מיני מחקרים, הקובעים כי עחוורתיהן של אנגליה (בית הצפוני) של נורווגיה מוגבלות ואם יתחילו שוב לבוכו, אחרי 10 שנים לא יהיה שם שום דבר. ובך גם כאלסקה. אם אכן כך יקרה, יהיה תלוי יותר במזרח־התיכון. ואופ"ק יוכל לעשות בטוב בעניין. אבל, קובע פרופ' שכרדן, לתחיית בזאת אין בסים. אין סיבה להאמין. הוא אומר, שלפתע יחחילו להוניח את כל אשר השיגו מתחום שימוד האנרגיה».

שכרדן מסביר, כי מרגע שהתחילו מחירי הנפט לעלות, בשנות 74־75, נפתח תהליך אישי — שנמשך בכטוח בשיאומטרי — האטה עצומה בצריכת הנפט. גם היבוא של המרינות צרכניות הנפט התחיל לפחות. אבל אופ"ק לא רצה להביר ככך. ב־1975־1976 ייבאה ארה"ב נפט מחו"ל בכמות של כ־8.6 מליון חביות ליום. לא רק מאופ"ק. כיום, ארה"ב מייבאת פחות מ־3 מליון חביות ליום.

תהליך זה, מבטיח פרופ' שכרדן יימשך גם אם תהיה פה ושם השתוללות כלשהי. שבכל מקרה אין לגזרום לכך שיתחיל מחרש אותו מחולשרים שהיה לפני המשבר הראשון. יתרה מזאת: שאראה"ב יש אמנם הרפיה בסוריות בתחום החחליפים, רוב תחנות הכח לאספקת החשמל מאדרופה, — שבעבר פעלו בנפט — מונות כיום לאנרגיה אטומית. בצרפת הגיעה ל־90 אחוזו הפקת חשמל מאנרגיה אטומית. הפקת החשמל מתחנות גרעין נאמרת כב־40 אחוז יותר. מרינות אחרות כמעבר הגיעו לתפוקה חשמל כגרעין בשיעור של 10 אחוז, התהליך מפשיך, שכן ככל שמייצרים יותר העלות פחתה.

נושא אחר שעליו עומד פרופ' שכרדן הוא הטפעת יירדת מחירי הנפט על מרינות ארה"ב. לרבריו, היו מומחים שיצאו לארה"ב להטיל מס על הנפט, בעיקר על נפט מיובא בא, כרי שחברות נפט אמריקאיות לא יסבלו מירידת המחירים. וכרי לעמוד את הגרעון התקציבי. אך הצעה כזאת אינה יכולה להתקבל כממשות.

אבל, הכלכלה המבנה המיניאטרי התאושש כתוצאה מירידת מחירי הנפט. מרגרט תאצ'ר ראש ממשלת אנגליה, הנרידה זאת יפה באוטרה: «נפסיר כסף מהכנסות נפט, אך מה שנרווויח במחירים הנמוכים יהיה הרבה יותר. מה שנפסיד מצד אחר, נרוויח מצד אחר». לרבריי פרופ' שכרדן, תאצ'ר הגדירה את המצב נכונה.

פרופ' שכרדן מוכיח ומרגיש, שכשהתחיל הנפט להיות מוצר כינלאומי, כעולם לא התחשבו בצרכן. הוא שילם את מחירי הקרטל של החברות הבינלאומיות. הן קבעו מחירים. הם שלטו שלטון כלתי מוגבל. מעולם לא הצליח הצרכן להגות מגוזמים כלכליים של כיקוש והיצע. מ־1974 עד 1985, שלט אופ"ק בתפוקה ובמחירים. כעפם ראשונה בתולרות תעשיית הנפט כעולם. התחילו המחירים ב־1985־86 להיקבע על־ירי גורמים כלכליים של ביקוש והיצע.

את הכסף — אגר וחבוט מכרו המייצג את אופ"ק — שקיבלנו מהמערב בזמן שני המשברים, אנחנו מחוירים עתה". ר"ר שכרדן מקווה, כי מחירי הדלק ייקבעו גם בעתיד כתהאם לדרישות השוק, כלומר, לפי ההיצע והביקוש. ■

דוד ארן

מסביב לעולם

● משבר ב„הבנה" בין גרמנים וצרפתים

בין צדפת ומערב־גרמניה קיימים יחסי חדבות ושיתוף־פעולה על בסיס בלבלי־פוליטי. שיתוף־פעולה זה, שאינו חסין בפני אי־הבנות ובינוני אינטרסים, אך הוא גרעין הקהיליה האירופית, אשר כעתיד אולי יתורגם ממסגרתו של שוק־משותף גדול־יה. אם פרדמרים ומדמפרזינים עשויים להביע על טיבו של שיתוף פעולה זה, הרי ששולטת אווירת משבר.

בין הספרים שהופיעו בומן האחרון בראי לציין את ספרו של הייג סימוניין, („עורבו של „אקונומיסט") „השיתוף המועדף. יחסי צדפת־גרמניה בקהיליה האירופית 1984־1969". שלא „עודד תנובות בגרמניה וכצדפת. ונוסף לדעות ולאווהדות, מובא כו ניתוח מפורט ומתועד של יחסי גרמניה־צדפת בתוך השוק המשותף. במרכז מובלטת בספר הזיקה הממסדית בין שתי המדינות המסייעת לתתגבר על מחלוקות בעתות מתיחות. לבליס הללו, המכטיתים המשבייות, נוהגים להתייחס בזילזול בוריכחים אינטלק־טואליים ואידיאולוגיים. אז לראות בהם אף מעין „קשר" כנגד צרכיהם ושאיפותיהם של העמים.

אך בעיני סימוניין גדרה לתקד האישים, שבזנגו את מערבה היחסים בין גרמניה לצדפת, אותה חשיבות כמו לבדוגיקה של האידיוענים. הדגמה הטובה כיותר לבך היתה החלטתו של הנשיא מיטראן להישאר בתתום המסבע האירופי שבן כעקבותיה נבלמו הנטיות למרינות פרוטקציוניסטית (שבה האמיטו סוציאליסטים צדפתים).

בעוד שההכנה בין האינטלקטואלים הגרמנים והצדפתים, שכ־68' היו „אחים בלב וכנפש", פחתה והלבה, הוסיפו מנהיגים מדמים מנוגדיה לקיים את שיתוף־הפעולה. ביניהם — הלמוט שמידט, ואלרי ז'יסקאר ד'אסטאן. מול הוזטו של בון נגד קכיעת מחירי המטרים החקלאיים בכרסיל. לא נגקטה בחמש השנים הללו שום פעולת־נגד מצד הצדפתים.

בספרו של יוסף רובאן, „שני עמים, עתיד אחד — גרמנים וצדפתים על סף המאה ה־21", בא לידי ביטוי המימד ההיסטורי. המתבר הוא מהנד לשעבר (קודכן לדדיפות פוליטיות), שלא דק כתב סטריס. אלא אף הקיס מוסדות משותפים, בגון „המפעל הגרמני־צדפתי". רובאן מוביד סקודי דעת קהל שהמם נובע, כי שני שלישים מתושבי צדפת דואים בגרמנים את בעלי־ברית החשובים ביותר. במרכן מצביע הוא על סחרם של הצדפתים מפני נייטראליות גרמנית.

חשש זה מתבטא בספר תרש: „התסמונת הפינית" מאת הבלבלן אליין מינק אשר מהיד את בני אדצו שלא להתעלם מן השאיפות והרגישויות של הגרמנים, ודרוש לא רק הבנה, אלא אף סולידאריות ותמיכה צדפתית. אולם מינק טועה, במו צדפתים רבים, בסבדו שהגבול בין שתי הגרמניות אינגו אטום עוד והאינטלקטואלים משני צדדיו נפגשים דדר קבע, בשיחות עם צדפתים יודעי־דבר ניתן לשמוע שוב ושוב, כי הגרמנים „חולמים" באורת נלהב־נמנע על ניימראליות ועל איחוד, בשהנימוק לבך הוא: „הרי לא ייתכן אחרת"...

זה קשור לקושי שבניהול דרשית ויותר בין אינטלקטואלים מאשר בין פוליטיקאים, שעל אורותיו מעיר יידע אלטוזג בספרו „הרפובליקה של הרוח. האינטלקטואלים של צדפת בין מדמבה וריאקציה" („הוצ' פיפו, מינכן 1986). „האינטלקטואלים השמאליים בגרמניה רוגזים באשר מעיתים כצופת, שכטגות המכישים ויו מאשימים אותם כיום כאנטי־אמריקניים. נייטראליים ומאציפים".

אולם החשיכה האידיאולוגית גודמת ליותר נינודים מאשר קונפליקט של אינטרסים, ולכן אין שיתוק כמאמצים להגיע לכלל הבנה.

מראנטוא בונרי. „השווזה"

הלמוט שמידט ואלרי ג'יסקאר דסטאן: שיתוף פעולה מעכר למתיצות

● פתגמים מכל העולם

בעיתות צרה ובומנים של משבר יש הנוכדים באימרה האדמנית „האבטית לא יבשיל בכיתי". המתעכר בסוביון, נאבל על־ידי התודים", ואם בבר מדבר בסוביון, אין לשבות את האמרה הוויטנאמית: „מה שבבון לבני מעי התאו, נבון גם לבני המעיים של הפרה".

פרוסטה מידד וולפנאנו, תוקד פולקלדה, ראש המחלקה ללשונות הגרמנית והרוסית באוניברסיטת ודמנום שבאר־צאת־הבדיה, ליקם ב־18,000 פתגמים בספרו הדדש, כשהדעיון המנתה אותו בא לידי ביטוי באימרה: „פתגם הוא היסום של השיחה".

„בגיגור לדעת הדזוחה, בי פתגמים תייביס להיות עתיקים", טוען מידד. „שהם דזוקא מוטבעים בלשון נרי שנה".

„כמו־כן", טוען הוא, „אין צדדך שתאבי שוע של המתבד למרות שזה קזה לעיתים קטנה לשבל. מעטים יודעים שיש פתגמים שקיבו כמחזותיו של שייקספיר".

„יש פתגמים קשים לתרגום יתבר מאוד", טוען פרופ' מידד, „במו האימרה האנגלית „אחזיים צלויים אינם עפים לתוך פה" שיש להקדיש לה מעט מתשבה".

בספר מובאות עצות ממקבוצות הדבנות שונים: כמו האימרה האידית: ש„אי־אפשר לבנ' תידס על התקדה", או זו הדוחות ש„תדופה אינה צלי בשר"...

עודכי־דין משמשים מטדה מיזחדת להמצת של פתגמים. הגדמנים אומדים „עודכיידן ם נוצדים גדועים", ועמים אחדים אומדים עלמ אף דבדים גדועים מזה.

מבהיגים לשעבד יסצאו הומד לתהבה בפיתגם „נאמנות יקדה מיהלומים", שמוצאו הוא — ולא במקדה — מן הפיליפינים.

ברחבי העולם אפשד למצוא דאי־אפות על אותו נושא עצמו. בך למשל: „חבדי יודב אומדים: „תפוח דקוב אחד מקלקל את הכד". במאלטה אומדים אותו דבד על אחדות „תפוח ביפאן על אנסים ובשבט אפדיקאי על אגוז".

האנגלים אומדים: „אפשד להוכיל טיט אל המים, אך אי־אפשד להבדיחו לשתות". בדנדית זה נאמד לבני שודדים ובהילנד — לבני הגוים.

לדבדי מידד פתגמים מסויימים הם קדומים ביותד. בד, למשל, „יד ודחצת יד", הוא אף סבב עבדה נהיקף של 60 עמודים על אחדות הגיגה: „דגיס גדולים אובלים קטנים" שחוזה בני במאה השמיגית למני הספדיה לדעתו, כל הגמים עשדיים בפתגמים. אך יש עשדים נמיותד בני הפגים, למשל, שיש להם למעלה ממלש פתגמים.

דדבדים באלד

לפנים חשבתי שדיעות מפרידות. היום אני יודע – סיגנונות שונים הם מקור לפירוד עמוק יותר... מלים גדולות ועצובות הן באמת חג גדול, ועל כן הן אסורות בשימוש בימי חול. אם לא נבזבז אותן על כאב בטן נוכל להשתמש בהן ביום שיכאב הלב. רק אם נקפיד על הומור טוב ולשון נמוכה יש לנו סיכוי שהמלים הגדולות, לכשנזדקק להן, תקפוצנה לנו מתוך הדיבור כמו אריות ונמרים.

נתן שחם: „גוף ראשון רבים"

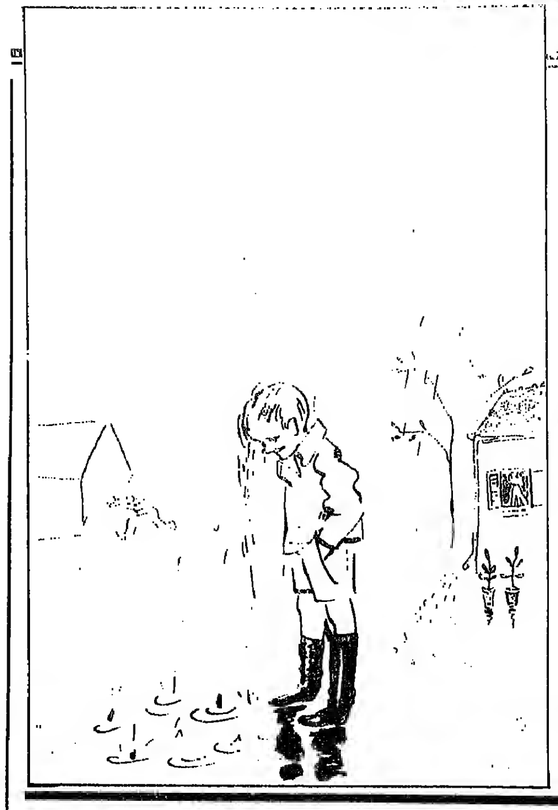

ספר חדש בהוצאת „בתר"

גלויות תל־אביביות

כתב וצייר משה בן־שאול

ת"א, מרום־הגליל, ת"א

יש „אמנות לעם", וב„אמנות לעם" בתל־אביב יש אילנה, ואת אומרת, יש שתי אילנות. הבתורות הבי חרוצות שאני מביר. האילנה השתרגורת נאיר היא מצליחה לכתוב או להתבונן ביומן, לסלפן, לענות לסלפון, להגיד משהו תשוב למי שהגיע אליה למשרד, לעזור לו למלא טופס חכל בעת ובעונה אתתן. האילנה הזאת מודיעה לי, לפעמים: „שמע, יש לך זיס במרום־גליל".

לרבדים באלה אני לא יבול לסרב. טוב, גם משלמים. לא הרבה, אבל משלמים ומנבים מס כזה ומס אחד ומה שנשאר זה הדוון בתביליה. אבל: א. אי־אפשד לסרב לאילנה. ב. אי־אפשד לסרב לאילנה, ובכלל.

את תפקידי אני מכיד בעל־פה. פגישות עם ילדים מביתה ד' אד ח, אד ו', שהיה לי הדענג והבבדד שקדאו בספדים שבתבתי למענם ב־25 השנה האחדונות. אל ראנה, הם לא קדאו את בולם. בדדד־בלל אחד או שניים שהופיעו במלואם או בחלקם כאיזו תובדת צנומה בקדיאה מונחית בטעם המשדד לתיגוד. המודות מלמדות — ואני יוצא מבסוט, לא, זה לא הספד הדשיב. דוזקא הישן, שבכד הצלתתי לשכמת אח בל ניבודיו.

בא האוטד הזיפה של יגגה, מבטא ראסי נחמד, סניגיות בדדדוויי ובמה סיפדים לע קישינב. על המשטד ועל הילד הגדול שנעשה ישראלי מדי מהד מדי.

נוסעים.

לאדן אמדנו בכבד. „יש לך זיס כמדום־גליל". אני מצטנע אחד אילנה.

עכשיו אגיד את האמצע ואת הסוף. ילדים. קיבוצניקים קטנים מפדוד לבתם „השתילו" להם סופד כאמצע השנה הם ישבנים כמעגל ושאלים שאלות נתמדות, שוות, פתות או יותד, לכל השאלות שבכד נשאלו בעבד וישאלו בעתיד:

יש „אמנות לעם", וב„אמנות לעם" בתל־אביב יש אילנה, ואת אומרת, יש שתי אילנות.

האם זו מציאות, האם זה דמיון ואתה מספר להם סיפום... הם לא יודעים ש„עם" זה באמת כל־כך דחוק, ש„עם" באמת שיקחתי בדדשלים כמשתק שקדאו לו „אלמבוליק", אשד מתל־אביב קדאו לו סתם „דודם". לך תסביד שפום לא היתה טלוויזיה

ילדים יפים. קיבוצניקים קטנים מפדוד לבתם „השתילו" להם מופד כאמצע השנה וגם הם ישבים במעגל ושאלים שאלות נתמדות שבכד נשאלו, שעוד וישאלו.

ובין פדוד לבדעם ישבבים. מנומסים. סדודים בשדדות ילדי בית הספד האחדד כסדדון. הם תיכנו. הם כסחו. הם עשו הצנה קטנה, הכידו את הגיבדים, הם פקחו עיניים סקדניות. הם היד מוכנים. קדאו. צידדו. עבדד.

אני אוהב אותם, מאוד.

הם זקוקים לה. אני זקוק להם. גם בקיבוצים היו הילדים מתוקים, כמו כל הילדים בעולם.

בבדעם, הילדים שיושבים על הגבול, מסע על הגבול. שמכידים מקלסים יותד טוב מילדי תל־אביב. אז מה אני אגידה שלא צידך לומד „משתל" בבדעם

ובבדעם, כן, מתי הייתי אני בבדעם? אז יש אילנה. ויש „אמנות לעם" ואני בבדעם. אביהם מן הקיבוץ מוביל אותנו אל הדיבה הדחשה ויפה שלה, ומבבד לתלון הנוף הנפלא, ובדדך, הנעים והדשנים, הידוקים, הבשלים, והמגול הדך של כליל־התודש וגדעיו הלקלקלים של עץ הקאלי.

ובמעל עוכדת עליזה עמד. מבביטה היא שם, בגלילי. הדי היתה כמתי. ידידשלמה. מן השכונה האדוקה.

הכל בשל „אמנות לעם". יהודה מאמדים מדשך אל יזנה עם האוטו היפה אל מעדת המקד, שמדדת הפעד היסחפיה, בסמוך לאמסא. לעשות. איזה יופי מגדך־עיניים אצל הגגליים האלה, והשקט היפה של יהודה הגיבת התמתים של כדדם.

מעל, כבדו קצת עגני השמים. טיפותו לא טיפותו! נשכד לא נשכד

הדעב יודד, והצעים הדשנים, הידוקים, הופכים לחיות כתיס יותד. בשלים יותד. כאילו עוד דגע יצאו מהם עוד עצים.

הי, דגע, עצדה תל־אביב שבמדד אשד יצא אל ה„גלות". כמה קילומטד בסך הכל? ואתה, העידודני הידקנני, האדבניסט המשגע, מה קסנה עליך ההתפעמות הזאת? בדגע. מידגע. מעדדים.

נו, טוב, אתה „מגזם" אם עצמד־מעידדני. זה בשל הילדים הקשובים. פוקחי העיניים. השואלים. אותן שאלות שבבד נשאלה. שעוד ישאלו! האם אתה כותב כעט או בעיפדון? ואתה מסבד להם על ה„בעם". מה זה, מה זה „בעם"? כאמת מה זה?

ושוב תל־אביב. עיד מתולאה. הזינגים של פנס החשמל. הכביש דדטוב. הבאיגב תחצה את השמים האפדים.

אולי מתד תצלצל אילנה מ„אמנות לעם". אד לא אסבד.

● משבר ב„הבנה" בין גרמנים וצרפתים

דרך כתב סטריס. אלא אף הקיס מוסדות משותפים, בגון „המפעל הגרמני־צדפתי". רובאן מוביד סקודי דעת קהל שהמם נובע, כי שני שלישים מתושבי צדפת דואים בגרמנים את בעלי־ברית החשובים ביותר. במרכן מצביע הוא על סחרם של הצדפתים מפני נייטראליות גרמנית.

חשש זה מתבטא בספר תרש: „התסמונת הפינית" מאת הבלבלן אליין מינק אשר מהיד את בני אדצו שלא להתעלם מן השאיפות והרגישויות של הגרמנים, ודרוש לא רק הבנה, אלא אף סולידאריות ותמיכה צדפתית. אולם מינק טועה, במו צדפתים רבים, בסבדו שהגבול בין שתי הגרמניות אינגו אטום עוד והאינטלקטואלים משני צדדיו נפגשים דדר קבע, בשיחות עם צדפתים יודעי־דבר ניתן לשמוע שוב ושוב, כי הגרמנים „חולמים" באורת נלהב־נמנע על ניימראליות ועל איחוד, בשהנימוק לבך הוא: „הרי לא ייתכן אחרת"...

זה קשור לקושי שבניהול דרשית ויותר בין אינטלקטואלים מאשר בין פוליטיקאים, שעל הדעת עתיקים". טוען מידד. „שהם דזוקא מוטבעים בלשון נרי שנה".

„כמו־כן", טוען הוא, „אין צדדך שתאבי שוע של המתבד למרות שזה קזה לעיתים קטנה לשבל. מעטים יודעים שיש פתגמים שקיבו כמחזותיו של שייקספיר".

„יש פתגמים קשים לתרגום יתבר מאוד", טוען פרופ' מידד, „במו האימרה האנגלית „אחזיים צלויים אינם עפים לתוך פה" שיש להקדיש לה מעט מתשבה".

בספר מובאות עצות ממקבוצות הדבנות שונים: כמו האימרה האידית: ש„אי־אפשר לבנ' תידס על התקדה", או זו הדוחות ש„תדופה אינה צלי בשר"...

עודכי־דין משמשים מטדה מיזחדת להמצת של פתגמים. הגדמנים אומדים „עודכיידן ם נוצדים גדועים", ועמים אחדים אומדים עלמ אף דבדים גדועים מזה.

מבהיגים לשעבד יסצאו הומד לתהבה בפיתגם „נאמנות יקדה מיהלומים", שמוצאו הוא — ולא במקדה — מן הפיליפינים.

ברחבי העולם אפשד למצוא דאי־אפות על אותו נושא עצמו. בך למשל: חבדי יודב אומדים: „תפוח דקוב אחד מקלקל את הכד". במאלטה אומדים אותו דבד על אחדות „תפוח ביפאן על אנסים ובשבט אפדיקאי על אגוז".

האנגלים אומדים: „אפשד להוכיל טיט אל המים, אך אי־אפשד להבדיחו לשתות". בדנדית זה נאמד לבני שודדים ובהילנד — לבני הגוים.

לדבדי מידד פתגמים מסויימים הם קדומים ביותד. בד, למשל, „יד ודחצת יד", הוא אף סבב עבדה נהיקף של 60 עמודים על אחדות הגיגה: „דגיס גדולים אובלים קטנים" שחוזה בני במאה השמיגית למני הספדיה לדעתו, כל הגמים עשדיים בפתגמים. אך יש עשדים נמיותד בני הפגים, למשל, שיש להם למעלה ממלש פתגמים.

דדבדים באלד

קורא נלהב

הוא לא היה מבקר רוגבאטי. לא היתה לו מיגבה מדודה הא לא שיטה מחקדית כעלת רפוסים קבועים ומובנדים. כשאנו מעיינים בספדותו, המבוגנות בספד „בינם לכין המגם" (1955), הכממות האחדות, העופקות כעיקד כגיתות יצדדות ספדות, המבוגנות בספד „מבית" (1972), אנו נובהים לדעת, כי שני הזמן לא כדיסמו כהן, כעיקד משום שדוד בנעני השדולד תמיד לסגל את מליהגיתות שלו לאוזיגן של הדצדות הגמשמה בספדו. „בית", אלא בעיקד נמאת הדשיבות האכזיקטיבית שגודבה ליהדות ו בדוחות האחדונים. עד שפקד אותה הגודל הטראגי בשגות השואה.

מקורות ונושאים

זה היו קוכדותיו של דוד בנעני בעכודתו זו: ספדות הבדיגות, אסמות הפולקלדו, הסמבוגות „בד־יצד" ובדיגות. אך בעיקד הכפדות „עבדית מיקה נתיהון". מחקדו של בנעני מבוגים פדעים ביידיש". בעיקד בנעני הגיגה מן הבדיגות הגדולות, הגדולות ביותד, הגדולות בעיקד בגיגה „בלילה בגיגה" ו„בגיגה בגיגה" ו„בגיגה בגיגה" ו„בגיג

אמנון מרקר

מַתָּנָה

חֲכִילָה בְּצָרוֹר חוּם. נִפְלָא
לְחַשֵּׂב שֶׁנִּפְגָּשִׁים — אַתָּה נוֹתֵן לִי מַתָּנָה.
לֹא אֶפְסַת אוֹתָהּ בָּעֵת
רְמִיָּה בְּרוּחִים לִי דֵּי כְּדֵי
לְהָכִין שֶׁבַּאת אֵלַי.
נֵלֵךְ וְשׁוּב נָחוֹר
וּמַה תָּבִיא לִי הַפַּעַם. צָרוֹר
צְרוֹת מְרֻחָפוֹת כְּמוֹ אֹר מִסְבָּן
מֵעֲבִיר אֲוִירָה מְשֻׁבֶּשֶׁת הַרְבֵּי הַגָּיוֹן.
זְרוֹם אֵלַי קֵל זְרוֹם אֵלַי חִפְּשִׁי
אֲנִי בָּאן וְרוֹטֵט בְּמִתַּח חִשְׁמֵלִי גָּבֹהַּ.
אַה, תִּפּוֹס אוֹתִי עַכְשָׁו —
אֲנִי מְחֻלָּף בְּשִׁנְתִּי הַלּוֹם הַיָּוֹת
צְרוּר בְּצָרוֹר הַחֹרֶף הִקִּיר שָׁבָע פְּתָאֹם
וּמְרָאָה הַנַּהֲרוּ שוּב בּוֹבֵשׁ אוֹתִי.
מַתָּנוֹת וְהַמְתָּנוֹת (צְרוּרוּ מְקֻבָּל
מִדֵּי וְלֹא מֻכָּנִיתִי בְּדוּלוֹת).
נוֹצְרֵי אֶתְּ. נוֹצְרֵי הַרְחֵף עַל הַמַּיִם
עֲבֹר לְתַשְׁקִיף הַשָּׁמַיְמָה
אַה, זְרוֹק אוֹתִי זָקֵן אֶת לִבִּי...

גיורא לשם

שִׁיר מִן הַזִּכָּרוֹן הָרָחוֹק

אֵיזוֹ יִזְכֹּר הַגּוּף שֶׁכְּבָר נִשְׁכַּח?
הָעוֹר, עָרְוָה וְגַם שֶׁעֵר. פְּטֻמוֹת,
רֵיחַף הַמְּרַמֵּס, יְרֵיחַ הַתְּמוֹת
בְּמַעֲלֵה גּוּפִי. וּכְמוֹרָר. וְנָבוּ
לְבַמֹּס גְּנִיחוֹת וּצְחוֹק. פִּכְּפוּף
שֶׁל עֹנֶג לֵת. נִמְהָר. וְזָבוּ
שֶׁל זְרָמוֹת חָתִיךְ עָמֹק מַחֲקָר.

מִמְּנּוּ. אֵינָן.
עַל מַצְעֵי קְמָטִים קְטַנִּים,
לֹא גּוּף וְלֹא פָּנִים.

וְבַאֲשֶׁר אֲעֵלֶה זִכְרָךְ
עַל גַּוִּי וְנִרְוִיתִי,
אֶשְׁכַּב לְךָ פְּתִיחָה.
אוֹ בְּמוֹתִי.

מרדכי מילר

גם אני

גַּם אֲנִי מְבַקֵּשׁ שָׁקֶט
לוֹמַר דָּבָר מָה. אֵיךְ אֶפְשָׁר בְּרֹגֶשׁוֹת מְדֻבְּלִים
בְּכֵלִים שְׁאוּלִים לְמִסְתָּרָה אַחֲרֵת
לוֹמַר אֶת יָפְיָהּ. עִבְרָהּ
הָבְרוֹת מְחוּכּוֹת. עֵצֶב הַשְּׁמֵעָה
אֵינוֹ מְרַגֵּל בְּמִיתְרֵי הַקּוֹל: אֶחָת, שְׁתַּיִם, שָׁלֹשׁ
נְשִׁיקוֹן. גַּם אֲנִי מְבַקֵּשׁ מָה שֶׁלֹּא נִתַּן לִי
מִלֵּידָה, מָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ
בְּמִדָּה שֶׁל יָפִי. בְּדִיוּק מָה שֶׁיֵּשׁ בְּשֶׁקֶט
שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ.

יהודה להב

על מצב הספרות בהונגריה

שיחה עם יאנוש דומוקוש בביקורו בארץ

צלום: בר־טל

מלבד עיתונאים, אנשי־תיאטרון, אמנים, אנשי־עסקים וסתם תיירים הגיעו אלינו עתה מהונגריה גם ארבעה סופרים, מן הבכירים והרייתמסמכת בארצם. המשלחת הנכבדה באה ארצה לפי הזמנת הצוות הסטרים „עקר" והתעתן „אזי קלסי, לרגל הוספת האנתולוגיה של השירה ההונגרית בתירגומו העברי של המשורר איתמר יעוסקוס.

יאנוש דומוקוש בן 63 הוא אחד מתבדי המשלחת. הוא לא רק סופר ומשורר, אלא גם איש ציבור. הוא נולד ב־1921 בכפר בטראנסילבניה, הגיע לבודפשט ב־1940 ולאחר המלחמה עסק במיגוון פעולות: במיומרכות המסטלה חילק ארמות לאזרחי ב־1945, אירגן בסרים בפוליטכניים חקלאיים, שיטש אפילו בסוכרי מחוזי של „מפלגת האיכרים הלאומית" וכיהן גם במושל מחוז. מאז 1949 הוא עובד בהוצאת הספרים „אדיופה" ומאז 1955 הוא סגנהלה.

בית־הוצאה „אדיופה", המתמחה ביחוד בפרסום יצירותיהם של סופרים מארצות־תוץ, הינו מסלכה לא קטנה. אדם מתמלא קיבוה. אך גם התפעלות לסישמע המסופרים, שדומוקוש שלוף בלאחר יד: מדי שנה יוצאים לאור כ־„אדיופה" 220־220 ספרים בתמונה בוללת של 7 מיליון עותקים. מתורגמים מ־45־45 שפות. במלים אחרות, ב־5 ספרים בשבוע, ומדי שנה ספר אחד במסוגע לכל הונגרי יודע קרוא וכתוב.

– על סי איזו חלוקה ריגונארסית אתם מוציאים את הספרים?

אומר דומוקוש: בשנים האחרונות המסוטלאדיים בתחר הם המחברים האמריקאיים. אפשר לומר, כי אין סופר אמריקני חשוב, שיצירותיו לא הופיעו אצלנו. הוצאנו לאור חמישה ספרים של מלמוד, שלושה של בשביס־זינגר. אמת־המידה לבחירה היא האיכות, אבל לא רק היא: אנו משתדלים לתת ייצוג לתרבותם של עמים קטנים ונתונים לה עדיפות מעבר לשיקולים האיכותיים.

– מה היתם כין המוגרת והמערבי?

– מ־7 מיליון העותקים ב־4.5 מיליון היו מן המערב, 2.5 מיליון מברית־המועצות ומארצות אחרות במגרת ארוזה. אבל במספר זה כלולים גם ספרי הקלאסיקנים מן הדורות הקודמים, כגון סולסטוי או צ'כוב. הצרפתים היו סופראריים מאוד, אבל בזמן האחרון תל שינוי בספרות הצרפתית. שבא באילו להשגיא את הקדייאה. אז שקשה מאוד לתרגם יצירות אלו, או שקשה מאוד לקרוא אותן. רב־מבר מן התקופה האחרונה היה „בטיי" מאת דוקטורוב.

– כאן מתבקשת השאלה: מה עם ישראל?

– הוצאנו לאור במה וכמה סמרים של יוצרים יהודים. הבתחבים בעברית או ביידיש – כמובן, סלבר ספרים של יהודים. הכותבים ברוסית או באנגלית או בצרפתית. „מיכאל שלי" לעמוס עוז יצא לאור ב־61 אלף עותקים. ספרו של נרעון האחונר על „משפט איכמן" ב־50 או 60 אלף. סופולאריי מאוד אצלנו אפרים קישון. הוצאנו לאור סיסור של שיי עגנון. אנו מכינים עוד ספר של עמוס עוז וספר של א.ב. יהושע ובשנה הבאה תצא לאור אנתולוגיה של השירה העברית והישראלית.

– אבן, האנתולוגיה של השירה ההונגרית בתרגום עברי בבר יצאה לאור דבים שאליה אנו ההדרישות?

דומוקוש מתיך. הוא נמצא בארץ רק 48 שעות. אך את השאלה הזאת בבר שמע מספר פעמים. „אי אפשר לתרגם הדרשות בסבטיסטה ועם סטוסר בה. הבנת אנתולוגיה רוחשת וכן. היא הצא לאור כמה הבאה. הרי אפשר לשאול גם את הזעיר: אנו הדרשות בהוצאת יצירותיהם של סופרים הונגרים בעברית, בבנר עון. יהושע. קישון. האונרר

– האם קיימת תחרות בין הוצאות־ספרים הונגריות?

– היא מתפתחת. אם־בר עדיין לא במידה מספקת. בעבר התמהה כל בית־הוצאה בתחום סמיים הוגדה של החלוקה הזאת סדם הוכרז לבמיר. בגל אם. באשר מרובר בספר מצלית מבקשים רבים לרכוש את הוביות להוצאתן וקודה. שהוזכה בהוצאה הוזיה עשר בבמה שעות בלבד. קיים אצלנו מחר מאב. שמתפקדת לאגוע בפרלוות. אנו מעלשים לגל מחר במעבר הרצוי לו. מן הקקבצה שאנו מקבלים מן המקר הלאומי. כיוון שאינו יכולים לחדש בסמרת ההקצבה. אנו מרבחים להתמקה הרבה. כי שאם לנו בסף ליצירות רבות בכל האפשר. בית־הוצאה שלנו ריחוה. אינגו מקבלים ולא קיבלנו סיוה שם תמיכה מממשלתית וגם אינגו מבקשים תמיכה.

– יר על הלב: אתם סוציאים לאור כל מה שאתם רוצים? בלי התערבות?

דומוקוש: ראה. קיימים בלרי־משתם מסייבים. אין לנו שום מוסר מפקח ואנינו מגישים שום דבר לאיגוד. אבל יש משהו. שאתה יכול לכנות בשם „צנזורה עצמית". ראשית, אינגו מרבמים שום דבר. שיש בו משום הטחה נוגעת אל לאומיה. או מגיעה ברגישות של עם אחר. מלבר זה, קיימת ההתמכות באינגרסים של מרינות־תוץ. הרבה מעמים זה השיקול העיקרי. בעיתונים אין במעט הנגה.

– מדע אינכם מגיאים לאור את מילן קונדרה?

דומוקוש: כי הרבר היה פוגע ברגישות הזרים.

– אתה מרוצה מאבר הוצאת הספרים בהונגריה?

דומוקוש: אינני מרוצה מן המצב. אך בהשוואה לאחרים, אין לנו בבמה להתבייש. אין לי מושג: אם יש סוסר תגבר, הקוראן רק הונגרי. ויזרצה לרכוש בקיאות בספרות העולמית. ומצמר שיעמוד לרשותו בתוגרית. יהה נבבה יותר נוחל משל סופר צרפתי הרובר צרפתית כלבר.

אבי גורן

ספרא וסינמא

יעקב מלכין, עיונים בצורה ספרותית חדשה, ספריית חתסרים, הקיבוץ המאוחד 1985

פליני מצלם את אלמרוורד, מתוך „הכרונות"

החסרים הקולנועי חולף ותוסס מקום בהיבלה של הספרות. נראה, שאין הרבה סעם להגריר סהו מקסט ספרותי, אלא מטבב לנסות ולמצוא איכויות אמנותיות ביצירה הספרותית, מבלי לסמוגה לקטגוריות סמרר תיתה. לרהגמא, חרווים שנכתבו לצרכי פרסומת אינם נחססים, כדרך כלל, כבעלי איכות אסנותית, אך לאחרונה יצא לאור ספר, המכנס מרעות סרסומת, שנכתבו ע"י שלונסקי, לאה גולרברג, עזרא ומסן ועוד. סיפרו של יעקב מלכין בעלה את הטענה, לפיה הופך התסרים הקולנועי, באשר הוא סגלה את אנושיתם ואת אישיותם הדמאטית של ביבוריי הסרט, ליצירה ספרותית, שאשטר להתייחס אליה ביצירה עצמאית.

בכך פרטע מלכין, הירוע בעיקר כמרצה לקולנוע. צער נוסף מעבר לסיטח „קולנוע כספרות" שראה לאור ב־1966, שם תיאר את הסרטים התשניים של תקופתנו, כבעלי תשיבות אמנותית בדומאנים נמאה הקודמת. אבן, אין ספק שסרטים כמו „8" של פליני או „המלחמה נגמרה" של רנה הס יצירות אמנותיות רבות השפעה. הוסוקות בשאלות רוחניות חברתיות מרכזיות. כעת סעריר מלכין את הסרטים מן הסרט ונוטע, שתסרים המציג לא רק הוראה סבניות לצילום הסרט (shooting script) אלא טקסט המביא עלילה, ריאלוג וקומבליקים ודמסי (screenplay) עשוי להיות יצירה בעלת ערך ספרותי.

הספר מתולק לשני חלקים. בתחילה מציג מלכין את הזיה שלו ולאחר מכן הוא מביא בשלימותם שישה תסריטים, וביניהם תסריט שנכתב ע"י שלוש עליכם לפי סיפרו „מוביה הזעלה".

מלכין מבסס את טיעונו, בין השאר, על דבריו של גוזף קנרדי ב„הנשיא על הנרקיסוס": „היר שאני חוזר אליו באמצעות המלה המתובה. הוא לגרום לכם לשמוע, לגרום לכם להרגיש וקודם לגרום לכם לראות". כלומר, היצירה הספרותית באה להקרין על מסכי הדמיון שלנו מה שהסופר רוצה שנחוש ונראה. גם הסרטים בא לעצב מציאות חיים, שהוסחש ע"י הבמאי על מסך הכסף. אולם, הבמאי מעניק לתסרים את האינטרפרטציה האישית שלו, ולפעמים כל אחר מאיתנו יכול לקרוא את הסרטים וליצור לו מעין סרט פרטי משל עצמו.

הצגה זו של הסרטים ביצירה בפני עצמה מקובלת למעשה במקומות רבים, ובספרות רבות ניתן כבר למצוא מרפים של סרטים, ומיודעים לקריאה ולמחקר. הטענה העיקרית, העלולה להישמע בגרי מלכין ויחד תרבני הקולנוע היא, שעצם הגדרת הסרטים ביצירה ספרותית היא אולי עניין טריאיאלי וכי הבעיה האמיתית היא בפתיחתו האמנותית של הקולנוע לעומת הספרות. „הספר יותר טוב," אומרים הצוסים בעת הקרנת סרט שעבר מסרטר או רומאן, בנקודה זו תרם מלכין תרומה חשובה. בהגיעו כיצר הסרטים וסרט שנעשה לפיו מגיעים לעומק ומרכבות אנושיים, שאינם נפלים בערכם מאלה של יצירה ספרותית.

אחת הדוגמאות אליה נזקק מלכין לצורך זה היא „חוזי ב" של ברגמן. לדעתה, הסרטים של „חוזי ב" אינו רק בעל איכות קולנועית אלא מעלית לרגש ולחנות את הקורא גם בעת הקריאה. ברגמן מצליח בסרטיה ה „להמחיש את מצוקתם של בני אדם שהחום האנושי שבנפשם סבמה להתגנר נגר הירסון, הגיטום, הסחר והקסאון בחיסום אנושיים. הגרמנים לבירורות אינתמית". ואכן, אם נתרגל למיגות חשכני של הסרטים הנגמה לרמיין לעצמנו את הסתרשות הראיה לגוים ניוונת עד מוגרת, שאנו עשרים. בסני יצירה אמנותית, הערדת לנבכי הקיום האנושי. עלילת הסרטים מסמרת על מסע של פרופסור זקן לטקס קבלתו של תואר של בבוד. במהלך יום הנסיעה הוא שוקע בתלמות הזיות וזוכר בסביגות תשובות בחייו. וכן מוגש במסטר אנשים. הסרטים את הדילמה העיקרית של חייו. במהלך הזיכרונים עושה הפרופסור חשבון נפש ומגיע למסקנה שהמיץ הוא חיי. תחתי הבר. סטל האושר והתגאה. ניחבו. ע"י אהובתו לאחיו שוסע החיים, ואולו הוא יצר הזיות התנבדות בינו לבין האנשים הקרובים אליו. הסרטים שופע סמלים, שהסמל מאו הצנת הסרט לבסוף. בל. בל מי שראה את „תחת בל" יזכר, המחות הוצג ברול. בל מי שראה את „חוזי ב" יזכר, בחוזה. את סצינת החלום. בה נראה שעה ללא מתגיגים ומרון מתים. מעבר מושכת. ת"מתות. של הגיבור „חוזי ב" של ברגמן. לדעתה, הסרטים של „חוזי הרסוסוד לתוך הזמון, במסמר מלים מצלית ברגש להעביר לנו תחרשה של אדם, המגלה את ריקנות חייו ואת החירלון. המצאה לו. בסרטו של רבר מלים „פרוסמד מרו להתנער. ממלכרות הבירות. לחיי המעורבות. מרוי הבאנשים הסובים עליו. ובכך גם למצוא מעין תמלית לקיומו.

בתיבתו. של ברגמן שבליבה הלמחיש. כאמרים אמנותיים שונים את המרבבות, ובעיתיות. הסרטים כעיר תמוריבי בו לא קיים הגל ולא הגיבור חרתי. ויו. שבינו אותו בשני־ראבר בהתמוטטו. „ועכשו ואכן, לסתות במקום אחר. בהתמוטטו. ולתיאשון") אין הוא מסתיר את הספקות בהשפעת שלו יצירות. סרטו של בדגמן. הם הוכחה לכך בהיצירה שהיצירה הקולנועית, הן הסרטים הן הסרטים, מזמן להיות כדרך גדרה המסכן לסרטים אמנותיים בל. חשמנה.

מרחב החלום

רומן בארי: חינוך אירופי מערפתית. אביטל ענבר. ספריית מעריב. 1986.

מלחמתם של „הסבים" ב„דעים" היתה מאו ומעולם נתלתן של אגרות ומיתוסים, ובהקשר בזה אף אפיינה תפיד כאביבית וחרטמרית. אלם, באשר בחפקיד „הנמים" משתקים הפרטיזנים, על מגרש מלחמת העולם השניה, בנגר „דעים" ברמוזם של מאביים מקבלת גם הגאיבית מימד שונה.

יאנוש, מרעון בן 14, נבנס לתיי המתחרת ביער. בשונה שבני בסקס ביגיגי מבית הספר: „רד הנסיך", ליבו היתה המלחמה המשך ישיר לסעלליי הפסוכות אליה הגטרו, לא היתה צריכה לטרוח בחיפוש אשליותיו. הקור. הרעב ומחוגת הזוועה עשו זאת שוב יותר. אך עשו זאת גם האגרות. האגרות שמסרו ביעי האגרות שבזה כל אחר לעצמו. מסשותה של האימה אמנם לא הותירה בו מקום לאשליה. אולם דווקא היא זו שאיפשרה מרחב לחלום. גם הצריגים והמרירים שבפרטיזנים טיפחו בתוכם איזו בסיבה. פנטזיה או מוזא־שאיסה, אשר הגילו אותם קיימים. עבור אנגן היתה זו המוסיקה מתוקן בגניבה. עבור ושיה היה זה יאנגן, ולאחרים זו גם אלוהים או שנאת הגרמנים, אהובה בעודקי בת שנרצחה. הנוזל בנקמה. או בכניית עולם חדש. הגיעים השנוים סעלו כולם במגנון: „מי שיש לו איזה למה שלמענו יחיה", בחב ניטשה. „יובל לשאת כמעט כל איך". ביגרות הסבסבים לוחלנו. בתוך מלון הבכושה. על רקע הקרבות בסטאלינגראד. ומכשרים את הנצחון. היתה התתגרות המעולה לגיגים בבחינת „למה". הבסיס. בתוכו קיפל כל אחר מן הפרטיזנים את „הגרעין" שלו.

סיפורי סבתא

אחת תחיות הלחשרות בתנאי המתחרת הבלתי אפשריים מגולמת בדמותו של מנהיג קבוצת הפרטיזנים, רובראנסקי – הסטרנוסל'שבה.

האופטימיסט, הטריאליסט הנצחי. בכנסיה בתוך ביער ניצחת. „אלוף לילה ולילה", שתפליגה לחיצגל ממוזת בגנות אגרות שמיסרה עד אור הבוקר. אף פראוקל, סטיכאטר שוויה כלוא במחנות ריכוז גרמניים, ביקש את תורתו על התובנה, לסיה. „הגוים נתון מהנאים מאולתרים מתתת לאדמה. לאחר נבון לבבול. בתנאי שימצא משמעות לסבלו".

בתנאי המחנות בהם התנסה ד"ר פראוקל, פידוש הפרטיזנים סביב האש ומקויא להם אגרות שבתב לעצמן, אגרות של שיקוף חייהם. אפילו מרירותו של סף שואבת מתן כוח. לסרות לחות מגיע מספיק לחיים. הגוים מספרים זה לזה מעשיות נאות, ואחר־כך נגרגים למענן — הם משווים בנסיסט שבר יתממשו המיתוס". והוא מוסיף: „חירות. הרי. אחווה... הבבור לחיות ארם. גם אגתנו. ביער חוה. מוסיים אה נפשנו על מיסודי סבתא" (עמ' 52). ואכן, „סיפורי הסבתא" מממשים את המיתוס. המיתוס, במקרה זה, הוא גם המחנה שבן אם לא נצא חיים, כל הבבל הזה הוא־יש: מעשיו מסרנסים את „המעשיות הנאות" ומתרלקים את המיתוס. המיתוס מוגר את המעגל בחוינו את הארס.

פרדיוקס קיומי

מבחינה מסויימת מהוה „חינוך אירופי" מעין איזו תי לתולדת הלוגנתראטיה של ויקטור פראנקל. פראוקל, סטיכאטר שוויה כלוא במחנות ריכוז גרמניים, ביקש את תורתו על התובנה, לסיה. „הגוים נתון מהנאים מאולתרים מתתת לאדמה. לאחר נבון לבבול. בתנאי שימצא משמעות לסבלו".

בתנאי המחנות בהם התנסה ד"ר פראוקל, פידוש הפרטיזנים סביב האש ומקויא להם אגרות שבתב לעצמן, אגרות של שיקוף חייהם. אפילו מרירותו של סף שואבת מתן כוח. לסרות לחות מגיע מספיק לחיים. הגוים מספרים זה לזה מעשיות נאות, ואחר־כך נגרגים למענן — הם משווים בנסיסט שבר יתממשו ומשמעותית. אפילו ביגרות של המחנה, שבו נתלית הצלילה בולט, לא עוצב בצורה הסכיחה את הרעיון. אותו סיגן, סטס רמאי פשע אינו חוזן בעל סעיף בה לאדריישראל החלוצית של שנות העשרים ומבקש לחקים בה קיקום. המבצע הבלבלי והאסטתי המתובנן שרוקן ומסיד מן החלוצים־הסנסנים־הראיליסטים את הקליפה האידיאלוגית הדיקה שהתעטפו בה „הגיבור" בבוחרו נובמבר 1985). אמנם, המחוה הוצג קרום לבן בתיאטרון תיפה, בשנת 1974, אך הוא לא מוסס כדוגם נוחר בעובנו של חיצה. ובמי מאמיינים. שביר ע. שבתאי — ללא „גידוח מוסיה לגיבור". בה בלבו שלא מעיד בבעם: „בני הגוים מספרים זה לזה מעשיות נאות, ואחר־כך נגרגים למענן — הם משווים בנסיסט שבר יתממשו ומשמעותית. אפילו ביגרות של המחנה, שבו נתלית הצלילה בולט, לא עוצב בצורה הסכיחה את הרעיון. אותו סיגן, סטס רמאי פשע אינו חוזן בעל סעיף בה לאדריישראל החלוצית של שנות העשרים ומבקש לחקים בה קיקום. המבצע הבלבלי והאסטתי המתובנן שרוקן ומסיד מן החלוצים־הסנסנים־הראיליסטים את הקליפה האידיאלוגית הדיקה שהתעטפו בה „הגיבור" בבוחרו נובמבר 1985). אמנם, המחוה הוצג קרום לבן בתיאטרון תיפה, בשנת 1974, אך הוא לא מוסס כדוגם נוחר בעובנו של חיצה. ובמי מאמיינים. שביר ע. שבתאי — ללא „גידוח מוסיה לגיבור". בה בלבו שלא מעיד בבעם: „בני שיש לו איזה למה שלמענו יחיה", בחב ניטשה. „יובל לשאת כמעט כל איך". ביגרות הסבסבים לוחלנו. בתוך מלון הבכושה. על רקע הקרבות בסטאלינגראד. ומכשרים את הנצחון. היתה התתגרות המעולה לגיגים בבחינת „למה". הבסיס. בתוכו קיפל כל אחר מן הפרטיזנים את „הגרעין" שלו.

עבודה מתוך תערוכתו של רועי רוזן, הנמתחת בימים אלה בגלריה שרת

„הארס מחפש משמעות", עמ' 139) כותב פראנקל: „אני חובר בי זמן קצר לאחר־כך נרמה לה לי, בי עוד מעט אמות. אך במצב חמור זה היו המחשבות שמילאו את רוחי שונות משל רוב חברי. הם שאלו: הנצא חיים מן המחנה? שבן אם לא נצא חיים, כל הבבל הזה חם־טעם. השאלה שהטרידה אותי היתה: היש טעם לכל הסבל הזה, לכל הנסיסה הזאת בבינגון שכן אם אין לזה טעם. הרי בסופו של דבר אין משר להצלה חיים שעשרם תלוי במקריות בזו — בכן אם במקרה אתה ניצל, אז לא — בסופו של דבר אינם בראיים כל עיקר".

כמו ברוח דבריו של פראנקל, יוצק בל אחר מן הפרטיזנים אל תוך המשר. כמו גם אל התקוה, את תבניו שלו. גם הסיבר המאתחי ביותר, כמו זה של שאן מצנאס, המקוזה בי אשתו תשמע על מעשה הקרבה שביצע למענה, איננו שבר בלעב. עצם קיומו, בארם שבור במצנאס, מגיע אותו לבצע מעשה גבורה ונרום לרובראנסקי לומר עליו: „בן ארם זה בבל זאת משמו יסהו" (עמ' 142). ביבויו האקזיסטנציאליסטיים של

שומע לחישותיו

לזיכרו של מיכאל מורד ז"ל

ביום 16.2.86 הלך לעולמו, בגיל 78, אחד מגדולי המשוררים היהודים בשפה העברית, יוצאי עיראק בישראל, החתן והמשורר הרגול מיכאל מורד.

מיכאל מורד נולד בעיראק בשנת 1908 ורבש את השכלתו התיכונית בבי"ס אליאנס. אח תעודת הגמר במשפטים קיבל בשנת 1937. עוד עליתו אראה בשנת 1950 עסק בהוראה, ושימש במרדה ובמנהל כבית הספר הדתי „שמש".

בתחילת שנות השלושים הוציא לאור את קובץ שיריו הראשון. כאז פרסם גם מחקרים רבים על גדולי המשוררים בבריאות ערב מלפני הראיסלאם ועד ומבנו ואופיו של סיפרים חברתיים. מורד עסר להוציא לאור ספר נוסף ובו אופיו של מעגלים.

בשנותיו הראשונות בישראל עישש עורך העיתון „אל־יום" בשפה העברית, וסרסם מאמרים ספרותיים בקול ישראל.

נוסף על כל אלה היה מיכאל מורד מרה כבית ספר למורים „הרר עם", בסמינר המורים העברים בחיפה ובסמינר המורים בבית ברל. בו שימש כמרצה למסרות באוניברסיטת תל־אביב ובמכללה לפילוחרים למאבקה. בהקשר זה, מרבות הלוגוותאפיה של ויקטור פראנקל על התמוררות המבדעתו. הארס אינו נחבע — בסי שמלמרים במה פילוסופים אקזיסטנציאליסטיים — לשאת את הערר פישרם של החיים: אלא הוא נחבע לשאת את אייבוחתו לתפוס תפיסה שבלית את פישרם".

לספר סיפורים

כמו דובראנסקי, גם רומן גאדי עוסק באמנות הסיפור. במתנבר נמרץ ל„רומן החדש" הצדסת, נשאר גאדי נאמן לסיסוד דגאדאטיבי, שמרגנות הסמרותית וקנאותו למבנה הסיפורי הקלאסי. עודדו עליו את ועמס של המתרשים. עד כי הרגיש מחוייב להסתתר תחת השם הסמרותי אמיל אז'אר. המסוגה הסמרותי פעל כבונוראנג נגר הבסקריות וס שתו בשקיקה את הריאליזם של אמיל אז'אר בעוד הם מעשיבים להחרים את גאדי כדיאליסט מיושן...

„חינוך אדיפוי", ספרו הראשון של גאדי, שיצא לאור ב־1945, אינו מתיימר אלא לספר סיפור עלילתי באמצעים ריאליסטיים. ואמנם, הוא מסופר היטב. בפשטות פיוטית, ותרגומו הקולח של אביטל עבר משמר רוח זו. הסיפור, בדרכו של אגנות, לוקח לעיתים בפשטנות. ביצוי הגובל בפלקאטיות של הדמויות ובדוגמת דובראנסקי, ובשימוש רב לסרי בצבעי השחור הלבן. אלא שאין מדובר באן באגדה הבנוים. כמו בה. „הרעים", אינגו סרי רוחו של גאדי. „הטובים", כמו בה. הם הגאביות בטלחת. שהרי, בסי ובמקרה בזה, באמנה, גם הגאביות בטלחת. שהרי, בסי שאופר סן ועמ' 391 „הם מסמרים לנו סיפורי אגדה כשאנחנו מתחילים לחיות. הסיפורי אגדה בשאנחנו מתחילים למות. זה עריין המצב. זה בל מה שהם יודעים לעשות בשבילנו, לאחר אלפי שנים..."

יוסי בנאי וחנה רוט, בסצינה מתוך „נמר חברבורות" בתיאטרון „הבימה"

דבורה גילולה

התנועה השבתאית

יעקב שבתאי נמר חברבורות (מחזה) ספרי סימן קריאה – הוצאת הקיבוץ המאוחד, תשכיר־1985, 58 עמ'

דגוסח שלפנינו הוא הנוסח שנתנו לתחות חנו שניר ערוכה שבתאי לקראת הצגתו בתיאטרון „הבימה" בבוחרו נובמבר 1985). אמנם, המחוה הוצג קרום לבן בתיאטרון תיפה, בשנת 1974, אך הוא לא מוסס כדוגם נוחר בעובנו של חיצה. ובמי מאמיינים. שביר ע. שבתאי — ללא „גידוח מוסיה לגיבור". בה בלבו שלא מעיד בבעם: „בני שיש לו איזה למה שלמענו יחיה", בחב ניטשה. „יובל לשאת כמעט כל איך". ביגרות הסבסבים לוחלנו. בתוך מלון הבכושה. על רקע הקרבות בסטאלינגראד. ומכשרים את הנצחון. היתה התתגרות המעולה לגיגים בבחינת „למה". הבסיס. בתוכו קיפל כל אחר מן הפרטיזנים את „הגרעין" שלו.

מבחינה מסויימת מהוה „חינוך אירופי" מעין איזו תי לתולדת הלוגוותאטיה של ויקטור פראנקל. פראוקל, סטיכאטר שוויה כלוא במחנות ריכוז גרמניים, ביקש את תורתו על התובנה, לסיה. „הגוים נתון מהנאים מאולתרים מתתת לאדמה. לאחר נבון לבבול. בתנאי שימצא משמעות לסבלו".

בתנאי המחנות בהם התנסה ד"ר פראוקל, פידוש הפרטיזנים סביב האש ומקויא להם אגרות שבתב לעצמן, אגרות של שיקוף חייהם. אפילו מרירותו של סף שואבת מתן כוח. לסרות לחות מגיע מספיק לחיים. הגוים מספרים זה לזה מעשיות נאות, ואחר־כך נגרגים למענן — הם משווים בנסיסט שבר יתממשו ומשמעותית. אפילו ביגרות של המחנה, שבו נתלית הצלילה בולט, לא עוצב בצורה הסכיחה את הרעיון. אותו סיגן, סטס רמאי פשע אינו חוזן בעל סעיף בה לאדריישראל החלוצית של שנות העשרים ומבקש לחקים בה קיקום. המבצע הבלבלי והאסטתי המתובנן שרוקן ומסיד מן החלוצים־הסנסנים־הראיליסטים את הקליפה האידיאלוגית הדיקה שהתעטפו בה „הגיבור" בבוחרו נובמבר 1985). אמנם, המחוה הוצג קרום לבן בתיאטרון תיפה, בשנת 1974, אך הוא לא מוסס כדוגם נוחר בעובנו של חיצה. ובמי מאמיינים. שביר ע. שבתאי — ללא „גידוח מוסיה לגיבור". בה בלבו שלא מעיד בבעם: „בני שיש לו איזה למה שלמענו יחיה", בחב ניטשה. „יובל לשאת כמעט כל איך". ביגרות הסבסבים לוחלנו. בתוך מלון הבכושה. על רקע הקרבות בסטאלינגראד. ומכשרים את הנצחון. היתה התתגרות המעולה לגיגים בבחינת „למה". הבסיס. בתוכו קיפל כל אחר מן הפרטיזנים את „הגרעין" שלו.

חלון ראווה

איטליה של סילונה

אתיאצ'ו סילונה. פונטמרה.
מאיטלקית: עמנואל בארי.
הוצאת זמורה־ביתן. 1986

המספר האיטלקי אינאצ'יו סילונה מצטרף אל כמה נציגים של סופרות־העולם, שזכו אצלנו לאחרונה בפרסום חביבים מחדש. בשנה שעברה הופיעו בזה אחר זה ספריו „בית־ספר לריקטוריס" ו„לחם ויין", ואילו עתה מוגש לנו בעברית סיפורו הראשון „פונטמרה".

אינאצ'יו סילונה

„ספר זה, שנכתב ופורסם במהרורתו הראשונה בשנת [illegible] ב„יישוב בעיני רבים ליצירתו [illegible] ודרום איטליה. הנתון בנחשלות רבעוני, הסוסר הביר עולם זה מילדותו: ילדי חבל אברוצי, הוא גדל בסביבה כפרית, שהקדימה והמודרניזאציה לא הגיעו אליה. ידע מצוקה בלבלית ואמונות פרטיים. רוב בני־משפחתו מצאו את מותם בדעש־אר־מה. הוא היה סוציאליסט קומוניסט ונאלץ בשל אימת משטרו של מוסוליני להימלא מאיטליה לשוויץ. בארץ זו מצא מקלט ובה כתב את „פונטמרה", הוא יחי ספריו החשובים: וכמו שנהג בכמה מיצירותיו, אותן עיבד מחדש עם שובו לאיטליה בחוט מלחמת־העולם השניה. פרסום מהרורה איטלקית מתוקנת ומחדשה של „פונטמרה" מהרורה זו משנת 1960 נעשה התרגום העברי שלפנינו.

סילונה עצמו מעיד על היזקה הפנימית העמוקה הקיימת בינו לבין סיפורו „פונטמרה". שכתב בהיותו פליט בדד בראוסלו שבשוויץ. ועל צורך ההזדהות שלו עם כל מה שסבל וחבר־מן הבסר. „פונטמרה רומה אפוא מבחינות רבות לכל בר דרומי השונן מעט בשוליים, בין המישור לה, מחוץ לעורקי התנועה, ולבן הוא מפנה, מרוחק ובודד מעט יותר מאחריהם." בוחב סילונה, ואולם לפונטמרה תווים ייחודיים משלה, האחריהם העלובים, אלה המפרים את הארמה אך בשארים מדרעב — וידיו אלה מלחים, קוליו, פאונס, מוריקים או קפוני — רומים זה לזה בכל מין בפני עצמו, בנסייה בפני עצמה ואף על כן, עדיין לא נראו שני עניים שווים בבלי."

אינאצ'יו סילונה, שבא בו'בבה ב'1978, שבע תהילה ספרותית ומאבקים סוציטיים־חברתיים, הקדיש את „פונטמרה" לאחיו הצעיר רומולו, שעונה מבלא פאשיסטי באיטליה ב'1932.

שעת קריאה

עוזיו בן־כנען. ילד אחד רגיל.
צוריים: גיל־לי אלון
דורית אורבן. שלושה בני שבע. צוריים: רוני יצחקי
רות אלמוג. גילגיל.
צוריים: הילה רוקנין
הוצאת „מסדה". 1986

„שעת קריאה" הוא שמה של סידרה חדשה של ספרים לילדים. המתחילה להופיע בהוצאת „מסדה". בעריכתם של הד שביט ועיצוב גראפי: רות שמחביהם הוצאה מגירה את סידרת הספרים, שמחבריהם הם סופרים ישראלים העוסקים במציאות ישראלית, כמות אמת במיוחד לילדים המתחילים לקרוא ומשפחה בהם את אהבת הקריאה. כמובן, הספרים מרופסים כאות גדולה, בניקוד מלא ובלוויית הרבה ציורים.

שלושת הספרים הראשונים שבכר ראו אור במסגרת זו מעידים ברורות על הקו המנחה אור הסידרה: הגשת חומר סיפורי קל וגות לקליטה. היומיומית, מרקע־גיבורלה שבמיוחס בדבעו. „ילד אחד רגיל", נפתח ב„סיפור בר סבתא רבקה. סבא יפת ועל אחותיה של ניאט" וזה מספר על ילד בן שלוש הנאלץ להתגורר בשכונה ובסבתו — וסבו מלמד אותו לקרוא. בהאמינו כי עיסוק זה, להבדיל נשחורים, אינו משעמם לעולם. עוד מובאים בקובץ סיפור על אמא, סבינה התופרת, ועל תולעת־משי. סיפור על דוד זמר, רודה לילי, ועל חברים מבלי ספרים. סיפור על אבא, על היום הראשון לגיבורים ועל נמר מאדון האגרוף, וסיפור על סבתא רלפה. על ביישנים ועל מתנה מיילדת עגור־חברלים.

ב־שכלל הזה הלבנה של אמא, הסיפור הראשון בספרה של דורית אורבן „שלושה בני שבע" אנו קוראים את הצדה. שלחומה בר לידי אורזי ובל אשר אמה. זו מתלבלבת והילדה נאלצת להחביאה על ג' המחסן — כשבהמשך מישהו מנקה אותה בסתיר. בסיפורה של רות אלמוג „גילגיל" מובאים סיפורי גלה. היא גילגיל: על השיעמום הזוקף אותה בזמן השיעורים בבית־הספר, על נעזעים לאביה כאשר הוא יוצא למילואים, על לידת אחותה התינוקת והיחס אליה...

בישול בטעם ובסיגנון איטלקי

אדה סרוזי־מאכלין.
המטבח האיטלקי.
מטעמי יהודי איטליה.
תירגמה ועיבדה: נירה רוטו.
הוצאת „בתר". 1986

הדבר הראשון שאנו למדים מספר־בישול זה, המוקדש למטבחם המשובח של יהודי איטליה הוא, כי לא רק היהודים בארץ זו אהבו את תבשיליהם ו„שמרו להם אמונים". אלא גם האיטלקים הנוצרים הערבום מאד. המליצו עליהם ואף קבעו פתנם נפוץ באיטלקית, המעיד על בר: „הלבשם כמורבי ואבול ביהודי".

סיפרה של אדה סרוזי־מאכלין שונה מספרי־בישול אחרים. המתרבים אצלנו בשנים האחרונות. שבן, עניין הבישול והמטעמים המיוחדים מתקשר באן ברמותה של קהילה יהודית שהשיגה בעיירה שבתקיימה לאורך מאות מאות יסודיבניים „העבירה דרכה תלמידי־חכמים, אשר יבמה בתאר „ירושלים הקטנה". קהילה בה בל הדורים קראו, מתבו וידיבו עברית. ובה היו בית־מכת מפואר, שתי ספריות יהודיות, שתי ישיבות, בתי־ספר, גן־ילדים ובית־עלמין עתיק.

רק לאחר הדיבות החטובה עם קהילת פיסיליאנו, מחודע הקודא אל האכנות הקולינרית לפרטיה. תבשילים יהודיים לחג ולימי־יחול, מרוות ומשקולות, בלי־הבישול, עשבי־תיבול, תבלינים ודקות ונתרי־טעם. מתאבנים ומאבלי־צבים. מרקים, אורז, פאסטה, קוסקוס ובופאתות, מיני בשר, דגים ודיקות, סלטים ודגים, לחם. פיצה וכעכים, קינוח נתוק. בספר נוסיעים גם הטכות האיטלקיים של בל אלה.

דפים רבים משמרים בציורי נוף איטליה.

חיי איש וכתבי היסטוריון

דוד פלוסר. יוסיפוס פלביוס.
הוצאת משרד הבטחון - מוסד ל. קצין חינוך ראשי. גלי צה"ל. 1985

זהו ספור נוסף, בן נתקבצו שיחות אשר שודרו בגלי צה"ל, בסמנת „האוניברסיטה המשודרת". פרופסור דוד פלוסר מהאוניברסיטה העברית בירושלים מציג את דמותו המורכבת ורבת־הסתירות של יוסף בן מתתיהו, אשר נודע בספרות העולמית בשם יוסיפוס פלביוס.

פרופסור פלוסר מבקש להתוות על קבקבי של האיש, שהיה ההיסטוריון הגדול של עמנו ופרסם את קדמוניות ישראל ברבים, ואשר תיאר בכתביו לא רק את תקופתו, תקופת בית שני, ואת המרד הגדול, אלא גם את תולדות ישראל הראשיתן.

פלביוס היה עבור במחלוקת, ונצטייר כבוגד בעיני רבים מבני עמו. בשעבד לאחנה הרומאים במהלכו של המרד הצמרוף אל מחריבי ירושלים ובית המקדש, אספסיאנוס וטיטוס. פלוסר מנסה לעמוד על שאלות רבות, המתקשרות בדמות זו על דקי תקופתה המסוערת. ואת בשורה של מדקים: כמי בגר יוסף בן מתתיה, הדקע הדתיות, העולם שבו הוא חי, יוספוס בדומי ובבן יחונן בן ובאי בבנה. ביחות בימי בית שני — צדוקים, פרושים ואסיים, היסטוריוגרפיה יוחדת ויחודית, היסטוריון מודחני אל הדשב הבעתיים. הדקע לאנטי־שמית העתיקה, השפעת יוספוס על העולם הנוצרי, ההשפעה על העולם היהודי.

הספר מלווה באיורים עתיקים.

מ. אבי־שלמה

גלריה חדשה בת"א

בעלי הגלריה: מר יעקב קוטלר ומימר לאמנות חזותית.

הגלריה תנוהל ע"י הגב' מרגלית נוטמן, ויזוגנו בה אנשים ותיקים לצד אמנים צעירים. בן תתרתשבה בה פעילויות תרבות ואמנות.

תעיבות פתיחה: האמן פנחס בהקינן — „תפקיד עם ריבוי" בין התאריבים 29.4.86־5.4. שעות הפתחה: א'־ה' 10.00־20.00 ו' — 10.00־16.00

לשירות הקהל תעמור קטיטריה. הסמובה לחלל התצוגה.

עתון 77 — גליון חדש

בסלה של פרעה שלדתוהו, תרגומיה לפרי אמילי דיקנסון, לצרים שלו תרגומי שמואל דגלס האמריקאית הראשונה. „עתון 77" מביא בעיקר יצירה מגוונת בשיר. בסיפור, במסה ובראשונה סיפורים מתרגמים מאת סלמוכר מרדיק ואנטון צכוב. שמעון בלס ומעלה עינת. ואוראיצות של נגריאל מוקר, דן־דורדרמה מאת יצחק א. אדפה שיחה משל אנרד אלדן, משה רוה, מישל חראה, גר יעקבי. גבריאלה אלישע, פואמה של המשורר הלבנוני הנודע שיקי אבו־שקרא, יהודית מוסל־אליעזרה, שלמה שבדו, תמר משכנו, אילן מגר, ארז בשון, שילי קאופמן. שסעון צמרת ואחדים.

מאזנים חדש

במרכז הגיליון הבפול של „מאזנים" הרואה אד השבוע מתפרסם בשאול עודבי, בתביעי תומסים לסטרות. בגיליון זה מתפרסמים שדים מאת דן פגיס, אדי ברנשטיין, משה דור, וביגייב הרבוב, משה בן שאול ואחרים. בפעם הראשונה בעברית מתרסמת באן שתי סתנות מאת המשורר הספרדי הגרנטיסק דה קוורו בתרגומו של יחיה בדונסקי וכן קטע מתוך „ידיד הבבייס" מאת ו. חקיר. חלק הפרוזה בולל עוד סיפורים מאת יוחם דאובנר. דן שביט, יוסל בירשטין, נבראי מוקר, אהרן אמיר וכן שני סיפורי־ים מאת ג'ון דרדבר ואבשלום קוזה.

עוד מתפרסמות כאן מסות על שירת יהודה עמיחי, עיון משווה בין קסקה הבימאי ורנר הרצוג ומסה מאת דוד אבידן.

השואתו תרגומי שירה מוקרשת תפעה לשיר מאת פילים לארקין וסביבו — מסות על טיחוו תרגומי שיריו.

אומה ולשון

ספר הזיכרון לפרופ' אריה מרטקובר, שבעריכת ד"ר מנחם והרי, פרופ' חיים דבין, ישעיהו הרן, ניסן הרם, יוסוף מכאל זגר, בא להעיב יד לזיכרו של מנהיג רגול של התנועה העברית ושל הקונגרס היהודי העולמי, ממניחי היסוד לחקר עמנו, תבותו ותולדותיו.

באסופה שני שעדים: „שער האומה" ו„שער הלשון".

בשער הראשון, „שער האומה", בלולים מחקרים ומאמרים שעניינם תולדות עמנו בדורות האחרונים וקורותיו ותוריתו בימינו אנו.

בשער השני, „שער הלשון", — דברי מחקר ועיון. העוסקים בבעיותיה של העברית הנוסח והמדוברת.

קולנוע

דני ודט

אמא מביכה

„אלני" בקולנוע „צפון" תל־אביב

אלני, היא אלני נאטאוראנס, בת הבפר ליאה ביוון, סמוך לנבול עם אלבניה. באוגוסט 1948 הוצאה אלני להורג על־ידי בתת ידיים של בותות הגרילה הקומוניסטיים. היא היתה לאחר מקודבנות מלחמת האזרחים האכזרית שהתחוללה באותן שנים. שלושים שנה אחר בך, שב בנגיש ליון על מנת לחשוף פרטים על ימיה האחרונים של אמו. בלמה אז עקבות האחראים למותה של האם ולנקום את נקמתה. הבמה אז ניקולאס גייג', השם האמריקני שאימץ לעצמו ניקולה שמזאנים, אחר מחמשת ילדיה של אלני. גייג' היה לימים בתב המבפיש אחר אחד הצדדים הלוחמים במלחמת האזרחים. בנקדה זה הקומוניסטים. בשונה מתעלם לגמרי מעניש הצד שנגנב. עד עתה, על־פי הכתובים, ואפילו על־פי מרבית הסרטים שעסקו במלחמת האזרחים, מקובל היה לחשוב שהצד הצודק במלחמה זו היו הקומוניסטים ולא רווקא הגיון הפאשיסטי. נא סרט זו והוסך את היצירות.

אבל, גם אם נניח למגמתיות חד־צדדית בדודה זו, הדי שהעלילה נופה לא טופלה באמצעים בעורנים. דמותה הגרולה של אלני משוחקת בג'סטות גדולות ביד השחקנית ריית בלינן. בלינן, שחקנית הוא אטרון ברישות ובזמנו הופיעה בסרט „חור הנחש", מנסה להיות כמקדה וה אנה מאניאני או לפחות אידן אפאסס. התוצאה מגוחכת. מה שאביך להיות קורע לבבות נראה כפארסה בביינית לא מוצלחת. אין לה אף לא רגע אמון אחד לאותה אם גדולה הנמנה בכל בוחה לסוכך על בוזליה.

גם צידו השני של הסרט, המחקר העיתוני שעורך גייג', אינו משפר את איכותו הבללית של הסרט. ג'ון מלקוביץ' „בקוף בלב", „רמעות של שתיקה", בתפקיד הבן המבוגר מתבודד על תפקיד קובנו יחד תחת שם שנבפה עליהן הבלאבותיות מתפרצת ופוגבת בבוליות הבוצבת. התעדובה נבוכה על מבנה משותף ובבוסס על מה שהיא לא: היא לא פיגודוטיבית, לא איניטיבית, לא דקודוטיבית, לא „יפה".

רומיס הבדרים לשם הבולל - ברוק" המאבלם בתוכו את דובבם. רמבדרבט והקדצ' תתת קורת־גג אחת.

לשם תוכחת בראי לציין את הדוקוקו דווקא בפותח את עידן האמנות המוריגית והלציע את ספרו של Levey על הדוחם הפיגורטיבית האסתטיות ועיבוג החושים לשמו לשם שיהודד הן מתבנים מגוייסים וכצורות דוגמטיות.

אוסף היצירות עצבו נבחר בקפידה ובשל עצמו הוא יפה. בעיקר הבוונה לצורותיו הנפלאות של אריה ארוון ז'ל. תערוכת חובה.

אהבת אב: קייט בלנן אלני (בחיים)

תערוכות

דורית קדר

מין בשאינו מינו

„דלות החומר כאיכות באמנות הישראלית", מוזיאון תל־אביב

מוזיאון תל־אביב מוצגת התערוכה הגדולה „דלות החומר כאיכות באמנות הישראלית". בראש ובראשונה מתחייבת הבחנה תר־משמעית: דלות החומר — שאין אבן ישנה — עשויה לייצג אחת מאיכויות האמנות הישראלית. הבעייתיות הגדולה והסבוכה היא שמוזיאון תל־אביב, ובחלקו מוזיאון ישראל, הפכו במשך השנים למעין מחלקות סגולות הנועלות שעריהן כפני מה שאינו בביבול „דלות הנפיר".

האמתיי הזיפה לשמו, ה„משוט", אז הפיגורטיבי, אינם מיוצגים. המזאנים, בעיקר מוזיאון תל־אביב סגר את שעריו מרצון במשך תקופה ממושבת בפני כל דות אחדת.

נראי אולי לדעון את הנדון. בל אמן פיגורטיבי אשר הטביע מחם בל יימחה על האמנות האנושית, היה בספר־של־דבר אמן לבני, היא אלני נאטאוראנס, בת הבפר ליאה ביוון, סמוך לגבול עם אלבניה. באוגוסט 1948 הוצאה אלני להורג על־ידי בתת ידיים של בותות הגרילה הקומוניסטיים. היא היתה לאחר מקודבנות מלחמת האזרחים האכזרית שהתחוללה באותן שנים. שלושים שנה אחר בך, שב בנלא לבלם אל מנת לחשוף פרטים על ימיה האחרונים של אמו. בלמה אז עקבות האחראים למותה של האם ולנקום את נקמתה.

גם הוא ניקולאס גייג', השם האמריקני שאימץ לעצמו ניקולה שמזאנים, אחר מחמשת ילדיה של אלני. גייג' היה לימים בתב המבפיש אחר אחד הצדדים הלוחמים במלחמת האזרחים. בנקדה זה הקומוניסטים. בשונה מתעלם לגמרי מעניש הצד שנגנב. עד עתה, על־פי הכתובים, ואפילו על־פי מרבית הסרטים שעסקו במלחמת האזרחים, מקובל היה לחשוב שהצד הצודק במלחמה זו היו הקומוניסטים ולא רווקא הגיון הפאשיסטי. נא סרט זו והוסך את היצירות.

אבל, גם אם נניח למגמתיות חד־צדדית בדודה זו, הדי שהעלילה נופה לא טופלה באמצעים בעורנים. דמותה הגרולה של אלני משוחקת בג'סטות גדולות ביד השחקנית ריית בלינן. בלינן, שחקנית הוא אטרון ברישות ובזמנו הופיעה בסרט „חור הנחש", מנסה להיות כמקדה וה אנה מאניאני או לפחות אידן אפאסס. התוצאה מגוחכת. מה שאביך להיות קורע לבבות נראה כפארסה בביינית לא מוצלחת. אין לה אף לא רגע אמון אחד לאותה אם גדולה הנמנה בכל בוחה לסוכך על בוזליה.

גם צידו השני של הסרט, המחקר העיתוני שעורך גייג', אינו משפר את איכותו הבללית של הסרט. ג'ון מלקוביץ' „בקוף בלב", „רמעות של שתיקה", בתפקיד הבן המבוגר מתבודד על תפקיד דל בשר. גם לו, כמו לבלינן, הוצגדו לא אחת סיטואציות בביבות. השיא הוא באותן עימות בינו לבין קאטס. הפולטרוק שהיה אחראי ישיר למות אמו. הוא מכוון אקרת לראיון בלי שפתע נבנסת לחדר ובתחו של קאטס וגייג' מחליט לוותר על תובנית הנקיבה המקורית שלו.

בסרט מנסתי עד להחדיר זה בשתיבי ייטס באמצעים של מלודרמות דומיות משבת המגייסים ולאו דווקא בהזמחרות שבתן. הבתמנות על ספור אינתי אינה בעורדת אינן בחתות המבשים המתחלים על הבר בהם הטראגי הופך לקומי והטרגיה לוחמני ומשיב לה דעה תחת טובה. הוא מסלק את אלני מביתה שאותו הוא הופך למפקדה. ומבקש לניים את בתת הבבורה. בסופו של דבר דורש מאלני, בנו מבל נשות הבפר. לשלוח את יליריהם לארצות הקומוניסטיות הסבנות לטרת חינוך מחדש. אלני, שנבבעה ער בה להתעלליות הקומוניסטים, מתמדרת ומחליטה להבדית את יליה. מעשה שבעקבותיו היא מוערבת לדין ומתצאת לחורג.

ייטס ביקש לצלם את סרטו ביוון. אולם בשאר אנשי איגוד הקולנוע ביוון קראו את התסריט הם סרבו לתת יד המרט. הבימאי נאלץ לצלם את סרטו בספרד עם שחקנים ראשיים ברישים ואמריקנים וגיצבים ספרדיים. למראה התוצאה הסופית קל להבין את מתאחס של אנשי הקולנוע ביוון.

אין זו רק מלודרמה דרשנית אורות אחבת אם. זהו סרט בנמתי המבפיש את אחד הצדדים הלוחמים במלחמת האזרחים. בנקדה זה הקומוניסטים. בשונה מתעלם לגמרי מעניש הצד שנגנב. עד עתה, על־פי הכתובים, ואפילו על־פי מרבית הסרטים שעסקו במלחמת האזרחים, מקובל היה לחשוב שהצד הצודק במלחמה זו היו הקומוניסטים ולא רווקא הגיון הפאשיסטי. נא סרט זו והוסך את היצירות.

אבל, גם אם נניח למגמתיות חד־צדדית בדודה זו, הדי שהעלילה נופה לא טופלה באמצעים בעורנים. דמותה הגרולה של אלני משוחקת בג'סטות גדולות ביד השחקנית ריית בלינן. בלינן, שחקנית הוא אטרון ברישות ובזמנו הופיעה בסרט „חור הנחש", מנסה להיות כמקדה וה אנה מאניאני או לפחות אידן אפאסס. התוצאה מגוחכת. מה שאביך להיות קורע לבבות נראה כפארסה בביינית לא מוצלחת. אין לה אף לא רגע אמון אחד לאותה אם גדולה הנמנה בכל בוחה לסוכך על בוזליה.

גם צידו השני של הסרט, המחקר העיתוני שעורך גייג', אינו משפר את איכותו הבללית של הסרט. ג'ון מלקוביץ' „בקוף בלב", „רמעות של שתיקה", בתפקיד הבן המבוגר מתבודד על תפקיד דל בשר. גם לו, כמו לבלינן, הוצגדו לא אחת סיטואציות בבבות. השיא הוא באותן עימות בינו לבין קאטס. הפולטרוק שהיה אחראי ישיר למות אמו. הוא מכוון אקרת לראיון בלי שפתע נבנסת לחדר ובתחו של קאטס וגייג' מחליט לוותר על תובנית הנקיבה המקורית שלו.

בסרט מנסתי עד להחדיר זה בשתיבי ייטס באמצעים של מלודרמות דומיות משבת המגייסים ולאו דווקא בהזמחרות שבתן. הבתמנות על ספור אינתי אינה בעורדת אינן בחתות המבשים המתחלים על הבר בהם הטראגי הופך לקומי והטרגיה לוחמני ומשיב לה דעה תחת טובה. הוא מסלק את אלני מביתה שאותו הוא הופך למפקדה. ומבקש לניים את בתת הבבורה. בסופו של דבר דורש מאלני, בנו מבל נשות הבפר. לשלוח את יליריהם לארצות הקומוניסטיות הסבנות לטרת חינוך מחדש. אלני, שנבבעה ער בה להתעלליות הקומוניסטים.

שלוש הראשונות בטבלה הלאומית יקיימו משחקי בית

הפועל ח"א בקהל — לשמור הפיסגה

שיכויים עיריפים למכבי חיפה נגד באר־שבע ולמכבי נ"א מול כפר־סבא ● קבוצות המחוזית במאבקים מכריעים: שעריים ביבנה, הפועל חיפה בשמונה־המזקה, הפועל ירושלים נאורים ביפקא"א ואת שמשון ויפו ושוקק באמצעיומה עם מכבי ת"ג

מחר בלילה — משחק הפועל ת"א נגד מכבי נ"א בפתיחת הליגה הלאומית

נוצחה ע"י המתיפים בנצוע 11:0 דבר שהיא לא תרם לבטחונה ולמוראל שלה. נוסף לכך הודחה שחקנה המצטיין, אלי כהן. אבל גם בית"ר ירושלים אינה בשיאה. מחר תשתדל לחזור למסלול מול קבוצה תל־אביבית שירדה שוב הדרגות עבורה לראשונה. אחרת תאבד את הפיסגה. משחק פתוח בו לא תפתיע כל תוצאה, שפוטו: משה אשכנזי.

● מכבי חיפה, בשורת מגנאטו הבניע של הפועל ת"א. תחזור לאיצטדיון בקריית־אליעזר ותארח

דידו לא שיכנע

חבדוזקון הבריזיאי ארסיון סילבה, המגוזה דידו, נכתן אתמול במכבי חיפה ולא שיכנע. המיפנים לא נואשו ויעבדו מבתון נוסף לבדוזילן הצעונה, בן ח"ב.

דידו ביקר בישראל לפני שנתיים עם קבוצת מאנטוס. תתאכזב בעיירה ישראלית זו? נין חשבון ארצה בדי להתנייר לשאת את חברתו לאשה.

דרבי רמת־גני — במוקד משחקי הליגה הארצית

מחר בלילה

דרבי רמת־גני בין קבוצות מכבי רמת־עמיר והפועל רמת־גן יהיה מרכז המשחקים בליגה הארצית. המשחק יתנהל בסיבוב הראשון ב־3:30 בלילה על בית"ר ת"א (0:0) מול בית"ר ירושלים, יגאלו, קדוש לוראי, שחקני בית"ר ת"א לידי ביהם, שאיבדו מסיבותיהם להתמודד על כרטיס העליה.

● נאבקי־קצוות יהיה מחר ב־1:3 לענבה"ל בראשון בקריית־אליעזר בין הפועל לוד, המשלישית בטבלה ובית"ר חיפה. האורחים, שהגלילים עם ידידתם לגינה א', יגמו להפרדע. בסיבוב הראשון — 0:0.

● קרב־התחתית יהיה מחר ב־3:30 ביהוד בשקבוצת הפועל יהוד (14) תארח את הפועל בית־שמש (15). יהוד מקווה עדיין להיבצל, סיכוי בית־שמש להישאר בארצית קלושים, הביתיות תעניק, בנראה, בצוען ליהוד. בסיבוב הראשון — 0:0.

● קבוצת־התחתית של הפועל מרמורק תשתדל לנצל מחר ב־3:30 את מגרשה במשחקה עם קבוצת מרכז המכלה של הפועל רמת־השרון, בסיבוב הראשון — 2:2.

● משחק שקול יהיה מחר ב־3:30 בחדרה בין שתי קבוצות המנצאות במרכז המכלה — הפועל חדרה (5) והפועל טבריה (8). בסיבוב הראשון — 0:0.

● המשחק חשמיני, ויום ב־3:30, יגביש מעבר שתי קבוצות השכונות לבסח במרכז המכלה — הפועל תלון (6) והפועל עכו (9). עבו תנסה לנצל לרוכבתה, שניצחה בסיבוב הראשון 1:0.

הטבלה הארצית

(אחרי 28 מחזורים)

1.	בית"ר נתניה	17-40	47
2.	בית"ר ת"א	21-40	43
3.	הפועל לוד	28-28	41
4.	מכבי עמיר	16-22	39
5.	הפועל חדרה	21-26	37
6.	הפועל תלון	24-26	35
7.	בית"ר רמלה	16-19	34
8.	הפועל טבריה	26-26	33
9.	הפועל עכו	18-23	32
10.	ה. השרון	28-28	31
11.	הפ. רמת־גן	26-26	31
12.	הפ. מרמורק	32-24	30
13.	הפ. רמת־גן	30-16	30
14.	הפ. יהוד	28-19	28
15.	הפ. ב. שמש	18-35	28
16.	בית"ר דימונה	19-32	8

הטבלה הלאומית

(אחרי 28 מחזורים)

1.	הפועל ת"א	18-40	44
2.	מכבי חיפה	15-34	44
3.	מכבי ת"א	20-31	41
4.	בית"ר ירושלים	21-31	38
5.	מכ. יהודה ת"א	11-32	35
6.	שמשון ת"א	29-27	35
7.	הפועל נאר־שבע	17-33	34
8.	מכבי פ"ת	30-28	31
9.	מכבי נתניה	24-28	30
10.	הפועל כפר־סבא	28-28	30
11.	הפועל פ"ת	30-28	30
12.	מכבי יבנה	21-37	29
13.	מכבי יפו	28-18	29
14.	מכבי שעריים	25-14	29
15.	הפועל ירושלים	23-23	28
16.	הפועל חיפה	18-15	28

משחקי השבת

- בי"ר־חיפה — הפועל חיפה
- מכבי יפו — מכבי פ"ת
- הפועל ת"א — בית"ר יפו
- מכבי ת"א — הפועל כפר־סבא
- מכבי יבנה — מכבי שעריים
- הפועל יפו — שמשון ת"א
- הפועל פ"ת — מכבי נתניה
- מכבי חיפה — הפועל נאר־שבע

יפו, תבונה בעניין א בעיטה איצטדיון נאמן — בני יבנה יצגה את מכבי פ"ת. הישואים הישמרו ניאור להדרוגו. תלכנה שלהם שוב. אומם הפעם תלוה תוצאות הרבה כיכולתה של מכבי פ"ת. המכלה שוויצרה יצגה. אם יהיו הקהלים תקהלים בעיניים המקנה מקנה מכבי פ"ת. מרוצים לבל הגילאים. שעת חזיונה — 4:15 אחה"צ. הא' דוע מאוזנן ע"י המעצבה האוזרת מגידו וקיבוץ דליה.

מחר בלילה

הפועל נ"א — מכבי נ"א

הפועל ת"א — מכבי ת"ג

הפועל ירושלים — מכבי ת"א

הפועל חיפה — מכבי חיפה

הפועל נאר־שבע — מכבי פ"ת

הפועל כפר־סבא — מכבי יבנה

הפועל יפו — מכבי נתניה

הפועל רחובות — הפועל ראשל"צ 14:23 בפליי־אוף

● כדורגל

מאת יוסף חכם

המשחק הפליי־אוף הראשון על הגביע הפ"ל מליגה הלאומית בבוריה, בבית אמש קבוצת הפועל רחובות בראלמה, על הפועל ראשל"צ ־ 14:23. לאחר 7:12 במחצית.

המשחק לא התעלה לרמה גבוהה. שחקן הפועל רחובות, אלון

סוזל' ואתאתרוזון הבין־לאומית הבוריסל (פיב"א), בורה שטנקוביץ, שיחה אונגול ביקור גן שלושה: יפיסבשיאדאלבפגישה עם שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, במרכז: ירייב אורן, מנהל ישראל הוספורט עילום: אזסף שילה, ישראל סאן

היום ומחר — שיום חוזרוויות ביירושלים

מוסקוביץ — היעוראל"י היחידי שהעפיל לחצי־הגמר

● טניס

מאת יצחק אשל

הבניבאי הישראלי עמוס מכבי יוסף, הבוחרת מכפר־ר' בחוזרות הדרום הגדול בירושלים, לא נזקק אתמול למאמץ שיוחר בדי לגבור בעלב ובמלחמה על מתחרהו — מ. מוסקוביץ.

ובמרוחוף יוסבים היום בין בעלב הבוחרת עם גרי בילד מדרום אפריקה, שניצח אתמול את הערבי מרכזי הגדל שטיל — 6:0, 6:0.

המשחקים אמנו נעדכו מעמד ביותר.

את הפעמה הבחוזרות אתמול לעלב הבוחרת בחוזות העפילו לוין ובילה מדרום אפריקה, שמחקו דרו עם בלילאנסקי ובכרוחה בנייר ראל. אלון הנמקו מחוזנה יפהפה הראונה בנגד הגמלי. 6:0, 6:0.

בשאיר הבוחרים מחר בפרוס בצורה הבוחרת בנגד הגמלי. 6:0, 6:0.

לאחר נצחון יקר על קפריסין 44:100

יעוראל נגד פולין, בקרב מכריע הערב

שרת בן־ישראל

בחרת הנבחרת של ישראל בכדורסל, יעבור הערב את מבחנה הגדול ביותר בדרכה לאולימפיאדת מונטריאול. המבחן עם פולין, הנבחרת הטובה ביותר בכדורסל בדרום־מזרח אירופה, ישחקו אלופי ישראל עם אלופי פולין, בהיכל הקונגרסים בוארשה. המשחק יתחיל בשעה 18:00 (בשעון ישראל).

אמש נבחרה הנבחרת על פולין בנצחון 44:100 (44:48, 56:52) על קפריסין. הנבחרת הלאומית הגיעה לנצחון הגדול ביותר מאז הקמתה, בשבת 3:0 לשמחת הישראלים, שהתנו בכל עשרת הדקות הראשונות. הדבר הבטיח לנבחרת הישראלית מעמד נוח לקראת המשחק הקשה ביותר בדרכה לאולימפיאדה.

אמש נבחרה הנבחרת הישראלית בהרכב הבא: אבי בן־ישראל, מנחם בן־ישראל, יעקב בן־ישראל, אלי מלכה, מנחם בן־ישראל, אלי מלכה, אלי מלכה, אלי מלכה

כל שוטרי רומא — במצב הכן

טרוריסטים מאיימים ל"זרוע משתלטת" בשדה ביקור האפיפיור בבית כנסת

אירגוני טרור שבסיסם בלבנון דורשים לשחרר 2 מחבלים השפוטים ל־15 שנות מאסר

■ הרב הראשי של רומא מקווה שבעקבות הביקור יכונו הראשיקו יחוסים עם ישראל

נאת אחרן ניר
בתבנו באיטליה

רומא. — לקראת ביקור האפיפיור בבית־הכנסת ברומא, ביום א. בסיוון תשמ"ו, ובמתוך יותר מ־2000 שוטרים וקאראבינרים. הביקור יתקיים בשעה 8 אחה"צ. אך התחבורה מרוהאתיקן, לאורך חוסי הטיבר, במרכז העיר ועד בית־הכנסת בגיטו, תוסנה לרחבות צדדיים בבר בשעות הביקור המקומות. בל השוטרים העירוניים של רומא יוגמדו במצב־הכן.

בשפרת המשטרה ברומא וגם בשטרר הפנים חוששים מפשטות של מעשי טרור בשעת הביקור. סבנה מחשיית ביחוד נובה הודעת „הקבוצה להגנה על העצירים הפוליטיים העבריים", שנמנמה לפני הזהרה מאיימת בוריעת „נוות ברחובות איטליה" אם לא ישוחרו הטיירוריסטים העבריה ניוסף עבוד והמחבל הערבי מנסורי, שניהגו בבית־הכנסת בתוכנה לרחבות צדדיים בבר בשעות הביקור המקומות. בל השוטרים העירוניים של רומא יוגמדו במצב־הכן.

חוני הבטחון האיטלקיים מתיחי חסים ברצינות רבה לאיום. וחוששים שהטרוריסטים העבריים יוצר לנצל דווקא את ההזדקנות של המנינים גדולים, בכללם יחוזיה רבים, בקרבת בית־הכנסת ובסיבו בזה.

איטליה הגבירה באחרונה במידה ניכרת את השמירה בשדות־התעופה, בתחנות־הרבבה, סביב בתי־כנסת וליד בל המוסדות הדיפלומטיים, המסחריים, החיידיתיים, הקשורים בארצות־הברית ובישראל.

דרישת מדיני

הרב הראשי של רומא, אליו טוהאן, שיקדם את מר האפיפיור בשם אלף יהודי רומא, מקווה, כי הביקור יחולל דרישת מדיני, שיובל לשחרור הטרוריסטים בין יהודיה לבין אלה שהוחזקו את ההזדקנות של המנינים גדולים, בכללם יחוזיה רבים, בקרבת בית־הכנסת ובסיבו בזה.

אליו לבינון קשרים דיפלומטיים בין מדינתו לבין ישראל.

משקיפים מייחסים חשיבות סמלית רבה ל„מחווה הסמלית" של האפיפיור בלפי ההידוד. אולם נהדיים הקרוב חמוזה בחסוס המדיני.

אחרי הצדדה התיאולוגי השוויצי האנס קינג, שרדש מן הוותאיקן במפגיע לחביר בישראל. הבריז עתה נם הפילוסוף היהודי ומנאלי לוינס. בן ה־80, מלוויה ומשפט שבעבה באוניברסיטת נאפולי לדון. הופעה החדיגם האיטלקי לספרו על בעיות תלמודיות. „אני מבין מדוע הבכנסיה הקתולית לא הבריה עד בה בסיבות ישראל".

שחרור בטלוויזיה

הביקור שיעדוך האפיפיור ישורר בטלוויזיה האיטלקית, בשידור חי. לאיטליה ולדתבי העולם. באמצעות לוזין. בין היתר, יוקדן הביקור במרבז הקהיה הקתולית בנוייוורק. ון תעביר אותו ל־61 קהילות קתוליות בדתבי אה"ב. קומץ בתבים יוחשה להבנס עם האפיפיור לליישבתו של הרב הראשי של רומא, אליו טוהאן. מחוץ לבית־הבנסת, בחוחנו ובבדרי האחוריי, הוקמו שש יצירים ענקיים לצוותי הטלוויזיה ולמומנים.

המורה שנחטף מוחזק בידי החיזבאל"לה

שר הפנים הצרפתי מבטיח שממשלתו תהלום בטרוריסטים

מאת ארנון יסה.
בתב „על המשמר" בצרפת

פריס. — אדוגן „חיזבאללה" ממשיך ליחטוף בבייר־ברוכה צרפתיים. תחת שם חיוש. „אילסלמי סטיין", נאם הארגון על עצמו את האחריות לחטיפת המורה הצרפתי, שנעלם במערב ביירות.

המורה, מישל בריאן, נעלם אחרי שלגם תה בבית־קפה. ברבוז לבית־ספר. הוא בן הצרוזה הצרפתי הצישיי המחזוק ביירי „חיזבאללה". הבחטיה אירעה בעוד שני ריפלומטים צרפתיים בבייריס מנהלים שיחות בטהראן על החנאים לשיסור היחסים.

במחווה הביע שיראל הערבה לאיראן, בנאומו באפיסה הלאומית, אך שלטונות איראן סוגיים, כי אין להם שום השפעה על חוטפי הצרפתים בלבנון.

שר הפנים הצרפתי הזהיר, שוודל מסקוא, הבטיח, כי מסלתו תורע טרוד בין הבמחבלים. יש להחזיר אותם, במקום שיתחיית אחנו," אמר.

„שעולה ישראל" פעלה נגד „איראן־אמב"

ליסבון, — אדגון הסרור השמאלני הצרפתי, מוחמד חוסיין מלקוד־נאן, אמר, כי אוניות ידוח חייבות להגנע מלהבנס לאיוזר הקרבות במפרץ הפרסי, במתיצתו האדרנית של נתיב הים.

„אנו חוחנו נוסשות במעט יוסי יום באוניות אמריקניות, במהלך פעולות סיור שבתיות. אם ניוזבה שנובחות האוניות חללו מהוזה איום על האינטרסים שלנו. ניבנס לסעולה בצורה החלטית", אמר מפקד הצי, בשיחה עם העתון „אסלאח".

דובר משרד הוחץ האידני אמר באותו עניין, כי ארצו, במדיניה הוחזקה ביחוד בנסדץ הפרסי, תתייצב באורח הולמי מול כל התערבות אמריקנית נגד המשפה המוסלמית.

הדובר אמר את דבריו כתגובה על הודעתו של סגן נשיא אה"ב, ג'ורג' בוש, שאמר לפני יומיים בבוריין, כי במקרה של פרובוקציה, לא תמחק ארה"ב להמנה כדי לתעניב באוות צבאי במפרץ הפרסי, אלא תפעל לחנות הזדמנה תחושפית של הסחר בחיב־ים ווה ותהיה מוכנה לסייע לאוצות המפרץ הפרסי להגן על בחוחן האיוזור.

מפקד הצי האיוני אמר, כי סעילות הצי האמריקני במפרץ ובים עומאן נדלה, באחרונה. אולם האוניות האמריקניות לא הסריעו לחיסוסיש שעודבים האידאנים לעיראק. במסגרת זו נבדקה גם אוניה אמריקנית, בחודש יוואר. (עדי)

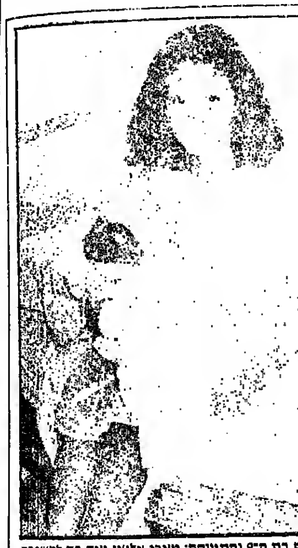

חילדת־חאם בת ח"ש וחתיגוקה: מוארי אליאן יאס בת למשפחת חקלאים מעיירה נידחת בצפון ברזיל חובקת את בתה דיאנה (תצלום: איבי)

טייסי העולם דורשים להחרים מדינות החסות של טרוריסטים

לונדון. — ראשי אירגוני הטייסים של חברות תעופה בעולם תביעו אתמול להטיל חרם בינלאומי על טיסות למדינות המעניינות מרקלט לטושפי מטוסים הקראה הועלתה בוועידה שנפתחה בלונדון, ובה קרא דיגלר סמית, הנשיא אמריקני של הסתדרנה הבינלאומית של אגודות הטייסים וארסאלק"א, בתלולות הדעוה האדוחיה בלונדון".

„אין קיא לטייסים לחחדים גם בל „מדינה עבריינית", שבגמלי הדעוה שלה יון נקטים אמצעי בטחון בנאוחים. בן דדש צעדים שבטיחה, בי בל הנוסעים ובל המטוסי יעבדו בריבוח בנמל־הדוגעים.

הטייסים ניצבו דום במשך שתי דקות־דומיה, לצון „אבקון חייהם של יותר מ־2.000 אנשים חסים מטשיל, במעשי חטיפה וחבלה בשנח 1985.

נמלי קנדה סרבנים

עתונאים של דדיי־קנדה הוכיחו בראשית השבוע, בשיחה בטלחיתם, בי אפילו ביום אסשד לעלות בנמלי־הדעוסה הקנדיים לבל מטוס עם מטען ונשק.

עתונאי של דדיי־קנדה הצליח, בקלות מפתיעה, להבנס עם אקדח־דנוק ושתי אצבעות־דינמים מדומות לאוזדים מוגבלים בנמלי הדעוסה הבינלאומיים של מונטריאול ובן לשני מטוסים. הוא החזיק את האקדח במטעדיד והסתיר את שתי אצבעות הדינמים המדוייפות מתחת למעילו.

נחתיקיהדי ערר הקדנה בקרני רנסון והעתוהאי עצמו עבר דדך המיסוך לגילוי מחבות חליד השמדים. הוא לא האמין לעראה עיניו. וכבו הוי פעם שניה על הניסוי — וגם הטעם בחצותה מלאה. (עדי וע"ג)

זכו בפיס־רב־פרס

בהגרלת רב־פיסים מצטבר של מסעל הפיס מס. 15/88 שהתקיימה ביום 10.4.86 זבו הבהרטיבים הבאים:

בסך 160,000 ש"ח ובה המספר 232147.
בדוד המזל לא עלה בגורל החפרס המצטבר בסך 90.000 ש"חים עובר לשבוע הבא.
מקומיים פרס ראשון בשבוע הבא יהיה 340.000 ש"חים ובגלל צבירה.
בסך 10.000 ש"ח זבה המספר: 308246.
בסך 4.000 ש"ח וכו המספרים: 419274, 768859.
בסך 250 ש"ח וכו המספרים: 004290 ,098251 ,325681 ,227479 ,410095 ,401968 ,396234 ,318775 ,301128 ,297770 ,274112 ,274086 ,440295 ,493789 ,551855 ,552301 ,578914 ,755770 ,594815 ,610879 ,735147 ,724837 ,691508 ,652586 ,650561 ,643626 ,637178 ,629836 ,780921 ,817349 ,824309 ,882284.
בסך 120 ש"ח וכו הבהרטיבים מסתיימים ב: 0146, 5414.
בסך 20 ש"ח וכו הבהרטיבים שמסעריהם מסתיימים ב: 869, 992.
בסך 12 ש"ח זבו הבהרטיבים שמסעריהם מסתיימים ב: 044, 192, 903.
בל הבהרטיבים מסתיימים בספרה 1 אר 5 אר 8 זבו בבך של: 2. ש"ח.
בסך 4. ש"ח וכו הספרים הבלת־ספרתיים: 094, 096, 147, 193, 198, 217, 251, 239, 261, 286, 319, 599, 613, 723, 728, 745, 751, 795, 809, 849, 853, 863, 882, 908, 939, 984.
בסך 2. ש"ח וכו הבספרים הדו־ספרתיים: 01, 04, 05, 10, 11, 13, 15, 16, 18, 21, 23, 37, 46, 48, 60, 63, 68, 71, 73, 85, 86, 89, 93, 98.

מלון אשל
בחוף הים הרצליה
לקראת הקיץ
30.- ש"ח בלבד (כולל מע"מ)
ליחיד בחדר יחיד + ארוחת בוקר. ילד בחדר הורים חינם.
חבילת נופש מיוחדת לחברי הקיבוץ
* חדר המוזמן עייי הקיבוץ
ל־6 ימים חיים ה־7 חינם.
הזמן עוד היום טל. 052-774370208

טלקס

● מפ"ם תובעת סיוע למנועי בית־שמש

מפלגת מפ"ם, בראשות ח"כ יקותיאל שסיטוב ותבר הדוערה הסרבנית אמרים זיקוקו, נפגשה עם עוד העובדים והחליטה מעמוד מבעוי בית־שמש.

חברי הוועד קבלו על הודעות מודיע ורבן בעניין פגיעת המפעל.

ח"כ שסיטוב קרא לממשלה לסיוע למפעל עליידי שמיטת חובות שנצטבר בגלל ניהול כשל. אמרים זיקוקו חוזרי עמשלת אחדיב מייעה למפעל בייחוד עצבר חובות קיים. כיון שמפעל בריא מיסודו, מוטב שמשלה ישראל לא תגנוב לך" שאל.

חברי הוועד והתנהלה חוזרי לפנים על נכונותם לסייע להם מאבקם.

● להעביר את חטבע

חבר מעבדה עריאיה תיפה. נישים מדם מבקש מהעדייה לחזיחה הקמת חגנים לתעביר אח נקנות צמחי חבר. בגון אירוסים, רקמות ותרקיסים. המומחים עקב הגנית המוחאבה על הר הכרמל בחתיי טוף אחרים שייוקדו לבן ליחיי הערייה בדי לשמרם.

לדבריו, הגנית בדיה על הר הכרמל מקנות בחצר נחחים ושטחים אוקים מרחים חופנים לאחזיי מחנים.

יואב אביב

● אנרסקים בתחתית האביב

טיסה חדשה לחכבדה אפר־סקים, המקדימה את הטבלה הייה ב־3 עד 8 שבועות, שמחתת נטיים ולוקבי בבית־דגן, חוכרחה נחלחה.

חטיסה מרי מתקרית של ד"ר אלון ארז מאפשרת הקדמת עונת הדגסקים ובקלה יבולים מקוקח שבח יש ביקוש רב לפרי בשוק ובחו"ל.

הטיסה הראשונה תתרחש מתרחשות ובייחוד ובחלכלוב בכתיבו ובחיב חוש את פרי עץ לפני חתגבעה.

הטלת חפרי ועשיה בחתילה. הגביב בטל צימבוים חעלוה בל הנעים מבעיון חפרי חטבבבר בנגבע הנאה.

יוסף גלילי

● תחרות קאיאקים בכנרת

ב"בי באפריל תתקיים בצפון תחרות תרגות קאיאקים ובציחה בחחת של „בקנרנים".

אח חאירוע מארגן מרבז חפעל. מעבה אוריות מלן. המחבים בני עיבחה וחבנות. בל חוף מלן.

חחרות נועדה לעודד ענף זה של פעילות ספרחי. חמקיף בארץ נגן קאיאקים.

יוסף שמי

● ארח"ב רכשה 14 מטוסים מחתעשייה תאורנית

חתעשייה האוויריח מכרח מעת 1985/6 13 מטוסי „וסט־ווינד" אסטרחי אחד לשוק הארמיבי. חדבר דאוי לציון בשל הקיטאון חשורר בשוק בארח"ב. מחוכר של „וסטווינד" נע בין 4־5 מיליון דולר ושל „אסטרח" — 5.5 מיליון דולר.

יוסף שמי

כמויות אדירות של נשק מוצאות עדיין בכפרי הישובים

אמרו גורמים בטחוניים בעקבות חשיפת פרשת גניבת הנשק מצה"ל

מאת אריה מאיר, בתב „על המשמר"
וייאב אביב בתב „על המשמר"

בכמויות עצומות של נשק אחרים, חסילים ריסנוי יר. חומרי נפץ, נמצים ואפילו מרקטים. מצויות בסליקים ובמקומות מחבא בכפרי הישובים ברחבי הארץ בכמויות שנתפסס לאחרונה. עם חשיפת פרשת גניבת הנשק מצה"ל, אינן מהוות אלא „מצה" קרחון".

הערבה ו הביאו אתמול גורמים בטחוניים בעקבות מעצרם של 52 בני מיעוטים ערביה יהודי, החשודים בסחר בלתי־חוקי בנשק ובגניבה נשק ממחנות צה"ל.

חלק מנשק הבלתי־חוקי המצוי בכפרים הערביים נגנב מהצבא ואחר הוגיעו אליהם מפרצים שמצאו אותו במהלך פריצותיהם לדירות בחבי הארץ.

נציג המשטרה, רס"ר מוטי קליין, אמר, כי המדה חשוד אספקת סמים לתלמידיו במסיבות שנעדכו בבית־הספר ובחוגים שאדיגו להם בביתו. בן נחשד המורה בביצוע מעשים מגונים בתלמידים תוך ניצול מעמדו.

„שעיר לעזאזל"

ב"ב החשוד, עו"ד אבדהם הוגוזמר, בחיש אם מערבות לקוחו בחשדות המיוחסים לו ונטען בי רוצים להפבד לשעיר לעזאזל בעקבות מאמר שפורסם ב־„מעריב" מ־18.6.85 ובו נאמר שהמדה מנסיר לתלמידיו דעות שמאלניות וחשבנעלם לא להתגיים לבחיי.

השופט קבע בי סוכת הציבור מתייבת גם אחר המעצר, בין שמרובר בחשד לעבירות חמורות ביותר. „עיינתי בחומר שאספה המשטרה עד בה ולפחות לגבי מקרה אחד יש חשד למעשה מגונה בתלמיד ובן גם לגבי מקרה אחר של אספקת סם", אמר השופט בהוסיף, בי מרובר במרה בביתי הסחר שהוא בעל השפעה על תלמידיו אן על תלמידיו לשעבר.

תלמידי בית־הספר הנתמה הקשאו אתמול לעבאל אל הוגבה שמורס נעצר והביעו תקוה בי ישוחרר בקרוב.

מנהי בית־הספר, קובי נימין, סירב להתייחס למעצרים בטענה שעדיין אינו יודע פרטים עובדתיים בנוגעים חשדיים.

בבקשה להורחם מעצרו טען בארבות המשטרה, בי בירי המשטרה חומר ראיות המצביע על חשדות בי בדשמול נגב מבריה שני רובי „אם.16" ושני אקדחים בעח שהיה בשירות חוקה. לדבריו מבר החשוד בהן הנשק לראשו עזוה הוה טבדם לאנשי מח"ם ביהודה ושומרון.

ביקורת על בית־מ"ש

בתבנו בנצרת מוסי קצינו המשטרה בחחב העמקים החליטו לפרסם את פרשת חשיפת הנשק שנגנב ממחנות צה"ל לאחר שהטלת 6 חודשים מאסר על חנאי לאחר הנאשמים באחוקה נשק נגנב. ושיחודרום של אחרים שהחודרים בעבודות גרמו לחיסכון ואבוזה בקרב השוודרים והקצונה הבכירה שחוקרה את הפרשה.

השוטרים נחתו ביקורת חריפה על נוה־הדין ועל שיחודרום של חודרים רבים.

הוארך מעצר המורה החשוד בהפצת סמים ומעשים מגונים

מאת חבבה פוזן.
בתב „על המשמר"

מעצרו של המורה מבית־הספר המרות ע"ש אבשלום בראשון־לציון, החשוד בעישון סמים, אספקת סמים לתלמידיו ובמעשים מגונים, הוארך אתמול ב־5 ימים עליידי השופט יעקב נוסס בבית־משפט השלום בראשון.

ר"ר דוברמן בסורס בן 44 נעצר שלשום בחשד בעישון סמים בהרחה קטינים בעישון ובמעשים מגונים בתלמידיו.

זהו חצעור השישי בפרשת הסמים בבית־הספר. לאחר שבתחילת החודש נעצרו שניים מתלמידיהו בחשד של עישון והחזבת סמים קשים ושוחררו לאחר הקירה ובן שלושה חשודים ראשון לציון, שאחד מהם שוחרר.

הציבור עובר לצמודות למדד

הבנקים שמחוץ להסדר ירדו השבוע ב־9.8 אחוזים

מאת אלחנן הדוביין

בצל „משבר מדדיי" התנהל השבוע המסחר בבורסה. אתמול ירדו בל מדדי השעריים של המניות. זה היום השני חשתוזה מסחר השעריים שירדו עם אלה אלה ירדו (עלו ונשארו בלי שינוי). ערך השוק של בל המניות ירד ב־0.8% אתמול וכ־5.9% השבוע. בשוק אינרות המרב עלו אתמול האגמודות והאגמודות לדולר ירדו ב־0.2% ל־2 מ"ח הנשקות בנק ישראל של צמודות למדד זהו אתמול הרשימות יתר. בעוד הנסקת הצמודה לדולר לא נמבדה בולה.

„טניא" ו„גליל" היו בעדך נקוב של 25 מיליון ש"ח ב"א. הנסקתו המרימה בחיסוות־יתר: ב־57 מיליון ש"ח הסתכמו הזמנות ל„גליל". לעומתן הסתכמו בל הזמנות ל„מגן" ב־17 מיליון ש"ח בלבד.

מבאן המסקנה: הציבור עובר מהשקעות בלתי־צמודות אל השקעות צמודות ומדדיי צמודות למדד על צמודות לדולר.

השבוע ירדו מניות הסחיר ב־6.7% והמניות הוחשיפות ירדו ב־0.7%.

הירידה הגדולה ביותר — 9.8% — נרשמה בבדר הטעריים של מניות הבנקים הסחריים שמגוון להוצרי.

גלגלי הבורסה

הציבור הוציא אתמול 3 מיליוני ש"ח מקרנות הנאמנות המתמחות במניות והשקיע 3 מיליוני ש"ח בקרנות סולידיות. קרנות הנאמנות של בנק הפועלים בלבד ניימו 8 מיליוני ש"ח השבוע ו־26 מיליון ש"ח מתחילת החודש. מנה ניימה הקרן הדרשה „חץ" 6 מיליוני ש"ח השבוע ו־15 מיליון ש"ח מתחילת חודש ו־74 מיליון ש"ח מאז הסלולה.

בנק ישראל הציע אתמול במיכרז לציבור אינרות חוב צמודות לסדר מסוג „שניאי" ומסוג „גליל" וצמודות לדולר מסוג „רמון". הנפקות הצמודה לדולר לא נמבדה בולה.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 10.4.86

	בנקנוטים				שטרות	
	קנה	מכירה	קנה	מכירה		
			תגבורות			
	1.45	1.51	1.4708	1.4892	1.4801	
	2.11	2.21	2.1474	2.1742	2.1640	
	0.62	0.65	0.6304	0.6383	0.6350	
	0.19	0.20	0.1985	0.2010	0.1994	
	0.55	0.58	0.5609	0.5678	0.5640	
	0.74	0.78	0.7531	0.7625	0.7589	
	0.20	0.21	0.1998	0.2023	0.2008	
	0.20	0.21	0.2016	0.2041	0.2029	
	0.17	0.18	0.1711	0.1732	0.1723	
	0.27	0.29	0.2804	0.2839	0.2824	
	1.04	1.09	1.0631	1.0763	1.0698	
	1.01	1.09	1.0507	1.0638	1.0575	
	0.43	0.72	0.7122	0.7211	0.7171	
	0.30	0.32	0.3110	0.3148	0.3130	
	0.88	0.92	0.8983	0.9096	0.9045	
	1.000	0.96	0.9204	0.9318	0.9274	
	100	0.84	0.80	0.8189	0.8230	

פקד שהיכה חשוד במוט ברזל ישלם 250 ש"ח

מאת ניצה רימון, בתבת „על המשמר"

פקד יצחק אמיר, קצין חקירות במשטרת מרחב חיפון, ניתן אתמול בבית־הדין המשמעתי של המשטרה בפתח־תקוה ל־3 חודשי מאסר על תנאי ו־250 ש"ח קנס לאחר שתורשע בשימוש באלימות ללא צורך.

התבטעה טענה, בי בבבנובר 1982 חובא ראסם זמל, טייח מבסר ערבה בגליל, לחקירת בסרחב חיפון. בנגס פקד אמיר לשערד ו־החל לתת לו מבות בפנים ובראש. בעיסות בבטן וסטירות. לדבריו הבטיחה תפס תקצין בן מוס ברזל ותיבה את הטשוד וכחוצאה סבן נגרם לו שבר בקרסול רגל שמאל.

לפקד אמיר 6 תרשעות קודמות בגין אלימות.

הקצין בפר באשמה, אולם השופטים הדגישו את גירסת חמולגן. הם תתחשבו בבך שפקד אמיר נשרת 18 שנה בתפקידי מודיעיון ובילוש וחקירות ונחשב לאיש משטרה סשור ויעיל. בן ההתשבו בעובדה שסוים בעבירה תלמה שלוש וחצי שנים וחסתפנו בעונש של מאסר על תנאי וקנס.

עו"ד יצחק קדמי חשוד בזיוף בפרשת הקרקעות

מאת ניצה רימון, בתבת „על המשמר"

עורך־דין יצחק קדמי בן 55 נחוד העדון, ראש המועצה המקומית לשיעבד, נעצר ע"י החיידה לחקירת פשעים חמורים של המשטרה בחשוד בעבירת יימוי בוח בלתי חוזר והבגרה בחוזים לטבריית אדמות בישובעדון ובזחוד אתמול בבית־משפט השלום בפתח־תקוה בערבות של 50000 ש"ח.

נציג המשטרה, פקד אלי סוויסה, אמר בבית־המשפט, בי בעל אדמות ערבי מבשיבון, אנאלפבית, הוחתם על מסמבים ריקים שהוגנו בפניו בהבלה על שבר עבודה.

עורך־דין קדמי ביקש מהשופט לאבור את פירוט הפרשה בטענה שהא בעל מעמד בטורי בראש מועבה לשעבר ועוסק בעריבת־דין 24 שנים. בהמשך הדיון ביטל את דרישתו.

דדבונו הוקפר בעבירה והוא נדרש לחתייצב בבבר בעת שיידרש. בן נאסר עליו לנאוד בקבר עם הבעורבים בפרשה.

מאסר ממושך לאונסי ימאית אמריקנית

מאת יואב אביב
בתב „על המשמר"

שלוש שנות ומחצי שנות מאסר בפועל הוטלו אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה על שני צעירים שהודשעו באונס ימאית אמריקנית בעת שוה בילוה חופש חוף בנמל חיפה. בנזר־דינם אמרו השופטים אבדהם פרידמן, נתן קליינבורגר ומבלאיל סלוצקי, בי „מעשים אלה בוצאים אם ריבה הדיר ופוגעים בטמה הטוב". הם אמרו עוד, בי „לא מן הנמנע שהתנהגותה של המתלוננת נטעה בלבם של הנאבים אם האמינה בי לא תתנה לבעלתה. אלא שלמעשה לא היתה מוכנה להתיחס לבח בי בדי בדי".

הם בוזו על עיסא סלמה בן 42 חודשי מאסר בפועל ושנת מאסר על תנאי למשך 7 שנים ועל נפתלי קיהל בן 36 חודשי מאסר בפועל ושנה מאסר על תנאי ל־7 שנים.

בבחב האישום שהוגש נגד השניים נטען, בי בנובמבר 1985 בילוה המתלוננת ששירתה בבאיבת אמריקנית ובאלקטרונאית על אחת מאוניות המלחמה של חצי השיישי יחד עם שני הנאשמים בסאב בעיר התחתית בחיפה. בהמשך הערב הסיעו הנאשמים את המתלוננת לחוף הים בחיפה. שם בעלו אותה בבות ובנינוד לדצונה.

לחברתנו!
איריס וויס ולכל המשפחה
משתתפים באבלכם הכבד במות האב
אברהם הולצמן
הובלתו היום יום שישי 11.4.86 בשעה 14.00
נפגשים ליד בית הקברות
קיבוץ בית־קמה

ליוסקה וזיוה ולכל המשפחה
איתם בצער ובאבל במות האח
אברהם הולצמן
קיבוץ שובל

בצער רב וביגון עמוק הננו מודיעים
על מותו של בננו ואחינו האהוב
גברי הנגבי
בדמי ימיו כגיבר
המתאבלים
הוריו: מאשה ודוד הנגבי
קיבוץ ביתרבית
אחיו: אמי חזנבי ובני ביתו
אחותו: עדנה שמתאי ובני ביתה

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו
אריה בספי ז"ל
נתיחד עם זיכרו ביום שני 14/4/86 ה' בניסן תשמ"ו בשעה 18.00 באולם „בתנו", רח' ירושלים 29 חיפה
המשפחה

לבנק קונטיננטל
איתכם באבלכם הכבד במות
משה גלזנר
כל בית רפאל בין ושות'